VIORICA **COJOCARU**
SVETLANA **GALBEN**
ANGELA **CAZAC**
VIORICA **OBOROCEANU**

INDIVIDUELL MÄNNISKOHJÄLP
SWEDISH DEVELOPMENT PARTNER

ASOCIAȚIA VERBINA

INDIVIDUALIZAREA PROCESULUI DE ÎNVĂȚARE A CITIT-SCRISULUI

la copiii cu cerințe educaționale speciale

SUPORT DIDACTIC

VIORICA **COJOCARU**
SVETLANA **GALBEN**
ANGELA **CAZAC**
VIORICA **OBOROCEANU**

INDIVIDUELL MANNISKOHJALP SWEDISH DEVELOPMENT PARTNER

ASOCIAȚIA VERBINA

INDIVIDUALIZAREA PROCESULUI DE ÎNVĂȚARE A CITIT-SCRISULUI

la copiii cu cerințe educaționale speciale

SUPORT DIDACTIC

Lucrarea este elaborată în baza curriculumului național.

Acest suport didactic a fost realizat în cadrul proiectului „Dezvoltarea modelului de educație incluzivă pentru copiii cu dizabilități intelectuale severe”, implementat de Asociația Obștească „Verbina”, cu sprijinul financiar al IM Swedish Development Partner.

Conținutul acestei publicații este responsabilitatea exclusivă a Asociației Obștești „Verbina” și nu reflectă în niciun fel punctul de vedere al IM Swedish Development Partner.

Coordonatori:

Virginia Rusnac, doctor în psihologie, Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică
Svetlana Curilov, Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică

Autori:

Viorica Cojocaru, psiholog, specialist în educație incluzivă, CCF Moldova
Svetlana Galben, cadru didactic, grad didactic superior, Școala primară-grădinița nr. 120, Chișinău
Angela Cazac, cadru didactic, grad didactic I, Școala primară-grădinița nr. 120, Chișinău
Viorica Oboroceanu, cadru didactic, grad didactic I, Liceul Teoretic „Miguel de Cervantes Saavedra”, lector universitar, Universitatea de Stat din Tiraspol, Chișinău

Consultant în adaptarea materialelor metodologice la evaluarea şi asistenţa copiilor cu deficiențe senzoriale:
Aurica Brînza, pedagog, director, Liceul Teoretic cu profil tehnologic pentru copii cu vederea slabă

Recenzenți:

Tatiana Vasian, doctor în psihologie, specialist în educație incluzivă
Mariana Budan, cadru didactic, șef Serviciul de Asistență Psihopedagogică, Cahul
Ana Bărbieru, cadru didactic, grad didactic I, Liceul Teoretic „Miguel de Cervantes Saavedra”, Chișinău

Redactor: *Nina Artin*
Ilustrații: *Victoria Rață*
Copertă: *Dragoș Popa*
Paginare computerizată: *Zoe Ciumac*
Imagini: *Shutterstock.com*

Dreptul de proprietate intelectuală aparține Asociației Obștești „Verbina”. IM Swedish Development Partner va putea utiliza aceste materiale gratuit, fără restricții de termen și indiferent de forma materialelor sau de dreptul de proprietate intelectuală.

© Viorica Cojocaru, Svetlana Galben, Angela Cazac, Viorica Oboroceanu, 2018
© Editura Prut Internaţional, 2018

Editura Prut Internaţional, str. Alba Iulia, nr. 23, bl. 1A, Chişinău, MD-2051
Tel.: (+373 22) 74 93 18; (+373 22) 75 18 74; www.edituraprut.md; e-mail: office@prut.ro

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Individualizarea procesului de învăţare a citit-scrisului la copiii cu cerinţe educaţionale speciale: Suport didactic / Viorica Cojocaru, Svetlana Galben, Angela Cazac [et al.]; coord.: Virginia Rusnac, Svetlana Curilov; Proiectul „Dezvoltarea modelului de educaţie incluzivă pentru copiii cu dizabilităţi intelectuale severe”. – Chişinău: Prut Internaţional, 2018 (Combinatul Poligrafic). – 200 p.: fig., tab.

Bibliogr.: p. 35. – Apare cu sprijinul financiar al IM Swedish Development Partner. – 1000 ex.

ISBN 978-9975-54-396-5

376.091(075.8)
I-50

CUPRINS

Preliminarii 5

I. INDIVIDUALIZAREA PROCESULUI DE ÎNVĂȚARE A CITIT-SCRISULUI LA COPIII CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE 8

1.1. Considerații generale privind elaborarea suportului și a sarcinilor adaptate 8

1.2. Specificul procesului de învățare a citit-scrisului la copiii cu cerințe educaționale speciale 9

1.2.1. Recomandări privind învățarea citit-scrisului la copiii cu dificultăţi de învăţare 9

1.2.2. Recomandări privind învățarea citit-scrisului la copiii cu dificultăţi de auz 9

1.2.3. Recomandări privind învățarea citit-scrisului la copiii cu deficiențe de vedere 11

1.2.4. Recomandări privind învățarea citit-scrisului la copiii cu tulburări de limbaj 11

II. GHID DE IMPLEMENTARE A SUPORTULUI DIDACTIC 12

2.1. Aspecte metodologice ale procesului de învățare a citit-scrisului 12

2.2. Repartizarea suportului didactic pe unități de învățare 14

III. SARCINI ADAPTATE PENTRU ÎNVĂȚAREA CITIT-SCRISULUI 36

IV. ANEXE 145

Bibliografie 35

MASCOTE

SCRIE

CITEȘTE

SUBLINIAZĂ

ÎNCERCUIEȘTE

UNEȘTE

BIFEAZĂ

DESCOPERĂ

COLOREAZĂ

MODELEAZĂ

PRELIMINARII

Promovarea accesului la educație de calitate al tuturor copiilor se conturează în misiunea educației și este unul dintre principiile educației incluzive. Or, educația incluzivă, ca parte componentă a paradigmei *Educație pentru toți*, accentuează că toți copiii trebuie să aibă șanse egale de a frecventa aceeași școală şi de a învăța împreună cu semenii lor, indiferent de capacitățile intelectuale sau fizice, de apartenența culturală, socială, etnică, rasială, religioasă. În Declaraţia de la Salamanca (1994, UNESCO) se menționează că „fiecare copil are dreptul fundamental la educaţie şi fiecărui copil trebuie să i se ofere şansa de a ajunge la un anumit nivel şi a se putea menține la un nivel acceptabil de învăţare”.

Educația incluzivă este abordată în strategiile și legislația națională a Republicii Moldova, în special în Codul educației (2014), în Strategia sectorială de dezvoltare a educației 2020 și în Programul de dezvoltare a educației incluzive pentru anii 2011–2020.

Astfel, în contextul documentelor de politici naționale și internaționale, educația incluzivă este declarată o prioritate educațională. În scopul susținerii implementării politicilor menționate, a fost elaborat acest suport didactic, fiind individualizat procesul de învățare a citit-scrisului la copiii cu cerințe educaționale speciale.

Lucrarea este realizată în concordanță cu prevederile *Conceptului privind individualizarea procesului educațional prin adaptări curriculare* și ale ghidului metodologic *Individualizarea procesului educațional prin adaptări curriculare,* documente aprobate de MECC prin Ordinul nr. 761 din 01 august 2017, și vine în ajutor cadrului didactic, cadrului didactic de sprijin (CDS), părintelui și altor specialiști implicați în procesul de învățare a citit-scrisului la copiii cu cerințe educaționale speciale.

La baza acesteia au stat noile tendințe ale educației orientate spre formarea/dezvoltarea personalității fiecărui copil și presupune adaptarea procesului de învățare a citit-scrisului la potențialul și particularitățile individuale de dezvoltare ale copilului. Individualizarea procesului de învățare a citit-scrisului va contribui la dezvoltarea și formarea competențelor necesare pentru satisfacerea necesităților speciale și integrarea cu succes a copiilor cu cerințe educaționale speciale în societate. Procesul individualizat asigură accesul şi şanse egale la o educaţie de calitate fiecărui copil, fiind axat pe teoriile educației incluzive recunoscute la nivel internațional și practicile de succes din sistemul educațional național.

Cititul şi scrisul reprezintă competenţele fundamentale de care oamenii se folosesc întreaga viaţă, iar formarea acestora constituie o condiţie de bază a educaţiei. Abilitățile de citire și scriere contribuie la dezvoltarea personalității, în general, la valorificarea potențialului fiecărui copil, dar și la responsabilizarea acestuia față de propria învățare. Însușirea cititului și scrisului sunt considerate atât instrumente de bază ale activității intelectuale, cât și instrumente de cunoaştere prin intermediul cărora îi învăţăm pe copii cum să înveţe. Prin citit şi scris se dezvoltă vocabularul, memoria, imaginaţia, spiritul critic, se activizează operaţiile gândirii etc.

Procesul familiarizării copiilor cu cititul ca instrument al activității de învăţare se realizează într-o perioadă de timp relativ lungă. *A citi* nu înseamnă a te rezuma la simpla descifrare a unui text. *A şti să citeşti* înseamnă să înţelegi ceea ce citeşti. Simpla cunoaştere a literelor şi posibilitatea de a realiza cititul sub aspectul exterior nu sunt suficiente pentru a folosi aceste abilități ca instrumente de cunoaştere. Însuşirea cititului și scrisului înseamnă cunoaşterea unor tehnici de lucru care să permită copilului să se orienteze în text, să înţeleagă mesajul acestuia.

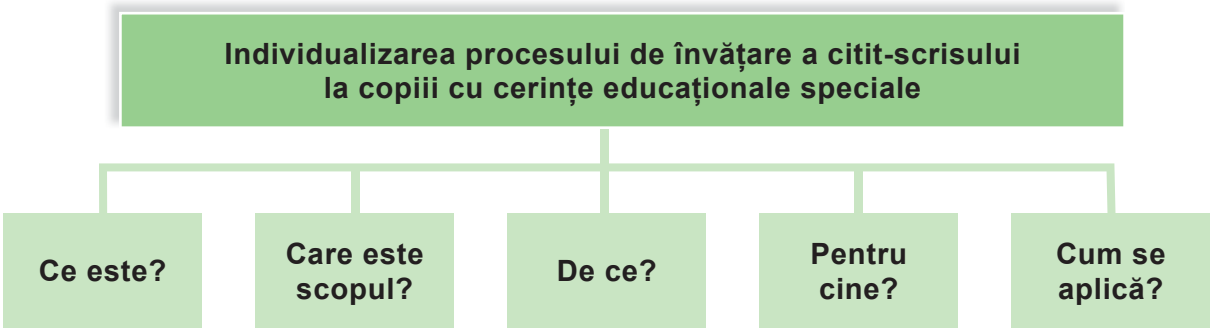

CE ESTE?

– un instrument pentru implementarea politicilor educaționale naționale cu referință la organizarea și realizarea procesului educațional din perspectiva asigurării dreptului la educație pentru toți copiii;
– o resursă educațională care promovează educația centrată pe copil;
– un suport în proiectarea, realizarea și monitorizarea asistenței individualizate a copilului cu cerințe educaționale speciale;
– o lucrare metodologică în învățarea citit-scrisului;
– un set de activități practice (fișe, anexe) și sarcini integrate în susținerea dezvoltării holistice a copilului;
– un set de sarcini elaborate în concordanță cu cerințele privind adaptările psihopedagogice pentru copiii care întâmpină dificultăți în învățarea citit-scrisului.

CARE ESTE SCOPUL?

– elucidarea aspectelor specifice ale învățării citit-scrisului în vederea asigurării accesului și a șanselor egale la educație de calitate fiecărui copil;
– conturarea unei viziuni de ansamblu asupra individualizării procesului de învățare a citit-scrisului;
– familiarizarea cadrelor didactice cu modalități de adaptare a sarcinilor pentru copilul cu cerințe educaționale speciale în contexte comune de învățare, ținându-se cont de natura dificultăților cu care se confruntă [vezi ghidul metodologic *Individualizarea procesului educațional prin adaptări curriculare*, pag. 15–27];
– facilitarea procesului de învățare a citit-scrisului la copilul cu cerințe educaționale speciale;
– asigurarea progresului în dezvoltarea copilului cu cerințe educaționale speciale în funcție de potențial;
– provocarea cadrelor didactice de a elabora alte colecții de materiale (sarcini, fișe, activități) cu diseminare în cadrul comunităților de învățare la nivel de instituție, raion, republică.

DE CE?

– pentru a promova/a disemina bunele practici, experiența autorilor acestui suport didactic în domeniul educației incluzive;
– pentru a vă ajuta să deveniți un practician autoreflexiv, care să-și ajusteze practicile la potențialul și nevoile individuale ale tuturor copiilor;
– pentru a vă oferi sprijin în individualizarea procesului de învățare a citit-scrisului;
– pentru a susține, a încuraja și a le sugera adulților (cadre didactice, cadre didactice de sprijin, părinți etc.) cum să sprijine învățarea și dezvoltarea copiilor;
– pentru a vă ajuta să deveniți mai informați și mai competenți.

PENTRU CINE?

– pentru cadrele didactice, cadrele didactice de sprijin implicate în procesul de învățare a citit-scrisului, precum și pentru părinți sau alți specialiști implicați în acest proces.

CUM SE APLICĂ?

– ca suport în proiectarea activităților de învățare a citit-scrisului atât integral, cât și secvențial, în dependență de potențialul intelectual al copilului și necesitățile acestuia;
– sarcinile pot fi realizate frontal, în pereche, în echipă sau individual, pentru a fortifica posibilitățile de individualizare.

PĂRȚI COMPONENTE	SPECIFICAȚII
Preliminarii	– explică necesitatea abordării individualizate a copilului cu cerințe educaționale speciale în procesul de învățare a citit-scrisului în concordanță cu principiile stipulate în documentele de politici naționale și internaționale în domeniul educației incluzive; – descrie necesitatea, importanța, destinația și utilitatea suportului, specificând cine și cum ar putea beneficia în urma utilizării acestuia.
I. Individualizarea procesului de învățare a citit-scrisului la copiii cu cerințe educaționale speciale	– evidenţiază considerațiile generale privind elaborarea suportului și a sarcinilor adaptate în contextul individualizării procesului de învățare a citit-scrisului la copiii cu cerințe educaționale speciale; – conturează specificul învățării citit-scrisului la copiii cu dificultăţi senzoriale, de învăţare şi de comunicare.
II. Ghid de implementare a suportului didactic	– specifică aspectele metodologice ale procesului de învățare a citit-scrisului în cele trei perioade: prealfabetară, alfabetară și postalfabetară; – concretizează repartizarea suportului didactic pe unități de învățare; – reiterează cum pot fi folosite părţile a III-a şi a IV-a din suportul didactic (sarcinile adaptate, fişele de lucru din anexe), cu specificarea unor sarcini orientative în baza anexelor; – cadrelor didactice le sugerează ideea de a elabora o diversitate de sarcini adaptate cu valențe educaționale esențiale/semnificative pentru copiii cu cerințe educaționale speciale.
III. Sarcini adaptate pentru învățarea citit-scrisului	– include sarcini pentru cele trei perioade de învățare a citit-scrisului (prealfabetară, alfabetară, postalfabetară); – propune diverse activități ce contribuie la satisfacerea intereselor unice ale copiilor și a nevoilor specifice de dezvoltare a acestora; – conturează caracterul integrat al sarcinilor, implicând copilul în situații concrete și semnificative din viața reală, solicitând competențe achiziționate la mai multe discipline școlare; – oferă sugestii în vederea desfășurării procesului de învăţare a citit-scrisului și extinderii acestuia; – dezvăluie diferite oportunități de adaptare sau diversificare a sarcinilor/activităților.
IV. Anexe (fișe de lucru)	– permit planificarea, organizarea şi desfăşurarea unor activități complexe şi integrate care contribuie la satisfacerea necesităților copiilor în vederea asigurării pregătirii pentru viața reală, dezvoltând subiecte de interes concrete și semnificative; – oferă oportunități de relaționare cu experiențele și evenimentele importante din viața copilului; – constituie un început pentru cadrele didactice în crearea colecțiilor de materiale și activități/sarcini adaptate şi individualizate.

I. INDIVIDUALIZAREA PROCESULUI DE ÎNVĂȚARE A CITIT-SCRISULUI LA COPIII CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE

1.1. Considerații generale privind elaborarea suportului și a sarcinilor adaptate

La elaborarea suportului s-a ținut cont de principiile general-umane:
– principiul democratizării și umanizării educației;
– principiul unității și diversității în educație;
– principiul valorizării personalității umane prin educație;
– principiul egalizării șanselor;
– principiul interesului superior al copilului;
– principiul individualizării procesului educațional;
– principiul flexibilității curriculare.

Sarcinile au fost pregătite minuțios, fiind luate în considerare principiile clasice ale pedagogiei (pentru a fi evitate sarcinile care depășesc posibilitățile de învățare ale copilului cu CES):
– principiul respectării particularităților de vârstă și individuale ale elevilor;
– principiul studierii de la simplu la compus, de la concret la abstract, de la general la particular;
– principiul realizării conexiunilor intra-, inter- și transdisciplinare;
– principiul aplicării în diverse contexte a achizițiilor dobândite;
– principiul însușirii conștiente și active;
– principiul legăturii teoriei cu practica;
– principiul sistematizării şi continuităţii cunoştinţelor.

La baza procesului de elaborare a sarcinilor adaptate au stat și aspecte importante individualizării, precum: ritmul și tempoul de dezvoltare și învățare, tipul de inteligență, stilul de învățare, motivația pentru învățare, aptitudinile și interesele copiilor etc.

Principiul accesibilității și relevanței este unul primordial în contextul elaborării unui suport destinat cadrelor didactice care instruiesc copii cu cerințe educaționale speciale. Acest principiu permite realizarea transferului imediat, conturând funcționalitatea și aplicabilitatea achizițiilor în cotidian.

Abordarea integrată a sarcinilor, specifică transdisciplinarității, este centrată pe viața reală, pe problemele importante, semnificative, așa cum apar ele în contexte proprii copilului. Astfel, în toate cele trei etape de învățare a citit-scrisului sunt propuse sarcini din diverse arii curriculare:
– *matematică:* conturarea/colorarea cifrelor, figurilor geometrice, numărarea elementelor, orientarea în spațiu/timp (ora, ziua, momentele zilei, săptămâna, luna, anotimpul, anul), recunoașterea dimensiunilor (mare–mic, înalt–scund, lat–îngust, gros–subțire) etc.;
– *cunoașterea și înțelegerea lumii:* plante (fructe/legume) și animale (sălbatice/domestice), mediile lor de viață, alimentația sănătoasă/modul sănătos de viață (sportul/igiena personală), securitatea vieții, ocrotirea mediului înconjurător, sarcini de selectare a vestimentației conform anotimpului (starea vremii), gruparea obiectelor după un anumit criteriu (formă, mărime, culoare etc.);
– *arte:* diverse tehnici de lucru (colorare, aplicație, desen, conturare, tehnica hârtiei mototolite, tehnica ruperii, tehnica punctelor/liniilor, origami etc.).

Conținuturile (subiectele, sarcinile, anexele) reflectate în suport se axează pe necesitățile copilului și vizează experiențe proprii. Sarcinile propuse provoacă și stimulează copiii în utilizarea tuturor simțurilor, fapt care conduce la susținerea și facilitarea învățării și dezvoltării individualizate. Diversitatea sarcinilor în cele trei perioade de învățare a citit-scrisului asamblează *patru deprinderi integratoare ale limbii*: înțelegerea după auz/audierea, vorbirea, citirea, scrierea. Tipologia sarcinilor variază de la o etapă la alta conform obiectivelor celor trei perioade în învățarea citit-scrisului.

1.2. Specificul procesului de învățare a citit-scrisului la copiii cu cerințe educaționale speciale

La individualizarea procesului de învățare a citit-scrisului se ia în considerare atât specificul categoriei cerințelor educaționale speciale ale copilului, cât și potențialul propriu de învățare şi particularităţile individuale ale acestuia. Abilitățile de citit și scris pot fi formate pe întreaga perioadă a vieţii unei persoane. Posedarea deprinderilor de citire și scriere oferă persoanelor cu cerințe educaționale speciale posibilitatea de a înțelege și de a fi înțeleși. Astfel, valoarea instrumentală a deprinderilor de citire şi scriere trebuie privită şi prin prisma posibilităţilor de transfer asupra altor deprinderi cu care interferează.

Dificultăţile senzoriale influențează major asupra desfășurării normale a vieții de relație cu factorii de mediu, dar și asupra dezvoltării proceselor psihice ale copilului, având o rezonanță puternică în conduita și modul de existență al acestuia.

Etapele necesare în deprinderea citit-scrisului sunt relativ aceleași la toți copiii, însă timpul necesar pentru parcurgerea acestor etape şi modalităţile de abordare diferă de la copil la copil, în funcție de dificultăţile cu care se confruntă.

1.2.1. Recomandări privind învățarea citit-scrisului la copiii cu dificultăţi de învăţare

Copiii cu dificultăți de învățare întâmpină greutăți în procesul de învățare a citit-scrisului, care țin de mai multe componente, cum ar fi: nivelul de dezvoltare a auzului fonematic; înțelegerea și discriminarea mesajului; dezvoltarea motricității fine, a celei oculo-motorii, a funcțiilor de analiză și sinteză, de orientare spațio-temporală. Din aceste considerente, copiii au nevoie de sprijin din partea cadrelor didactice, dar și a specialiștilor (psihopedagogi speciali, logopezi).

Sugestii:

– În scopul depășirii problemelor de organizare a copiilor, sunt binevenite diverse instrumente specifice, precum calendarul, orarul săptămânal, orarul zilei, schița grafică a unei activități, cu ajutorul cărora ei vor repeta reperele spațio-temporale și vor urmări respectarea acestora.
– În procesul de învățare a citit-scrisului la copiii cu dificultăți de învățare este benefică folosirea obiectelor și a jucăriilor mari, care pot fi apucate bine şi uşor de către copii, a creioanelor și pensulelor groase etc.
– Pentru a facilita formarea şi dezvoltarea deprinderilor de citire şi de scriere, este bine să fie utilizate litere magnetice/mobile/din lemn etc., suporturi vizuale, planșe, materiale viu ilustrate etc.
– Din cauza dificultăților de integrare vizual-motorie (dificultăți de copiere de pe tablă în caiet, de orientare în spațiul foii), trebuie minimalizată exigența față de textul scris, utilizând foi liniate, ghidaje și linii de contur.
– În scopul evitării „pierderii șirului”, pot fi colorate diferit punctele de plecare și de sosire în pagină, precum și secvențele, cu repetarea verbală a culorilor.
– Este necesar să se lase spații mari între cuvinte sau între imagini pe o pagină, pentru a facilita discriminarea vizuală a copilului, care sesizează mai greu diferențele dintre două imagini/obiecte similare.
– Este important să fie oferite diverse repere pentru realizarea sarcinilor: culori, abțibilduri, imagini etc.
– Timpul acordat pentru a înțelege mesajul și a da un răspuns trebuie să fie suficient. Copilul trebuie încurajat să găsească litera, silaba, cuvântul potrivit; să elaboreze un enunţ complet.

1.2.2. Recomandări privind învățarea citit-scrisului la copiii cu dificultăţi de auz

Deficiența de auz nu permite dezvoltarea limbajului, oprește sau duce la regresul acestuia, în funcție de gravitate și de perioada apariției. În acest context, copiii cu deficiențe de auz, în procesul de învățare a citit-scrisului, au nevoie de sprijin atât din partea unui personal specializat (logopezi, psihologi, psihopedagogi, surdopedagogi etc.), cât şi din partea cadrelor didactice, a părinților.

Sugestii:

– Materialul verbal trebuie selectat cu mare atenţie, astfel încât prin formă, conţinut şi semnificaţie să corespundă particularităţilor specifice copilului cu deficienţe de auz. Cuvintele alese ar trebui să fie cât mai simple, iar sunetul să fie pus în situaţii articulatorii care să-i faciliteze pronunţia.
– Prezentarea literelor mici şi mari de tipar şi de mână se asociază cu corespondenţele lor labio-vizuale şi articulatorii. În scopul consolidării însuşirii literelor de tipar, pot fi aplicate următoarele procedee:
  • intuirea unor litere de tipar în relief; modelarea literelor de tipar din beţişoare, plastilină sau bucăţi de sârmă moale, în funcţie de caracteristicile literelor;
  • căutarea literei în alfabetul decupat, recunoaşterea ei în cărţi, reviste, ziare etc.
– Citirea literelor de tipar este facilitată de activităţile anterioare de intuire şi modelare a lor din sârmă sau beţişoare, precum şi de citirea literelor tipărite din anumite afişe, planşe, alegerea unor cartonaşe loto cu literele respective. Cele mai eficiente exerciţii în aceste situaţii sunt cele de asociere a formei literei cu un obiect sau o imagine, de scriere a literelor de tipar şi de mână cu degetul pe bancă, de asociere a lor cu diferite culori etc.
– Se folosesc pauze mari între cuvinte, iar pronunţarea poate fi însoţită de anumite gesturi precum bătăile din palme sau numărarea pe degete. Acest procedeu îi va ajuta pe copii să distingă numărul şi ordinea cuvintelor în propoziţie.
– La împărţirea în silabe a cuvântului care conţine sunetul nou sunt eficace procedeul imitării şi cel al reprezentării grafice. Cadrul didactic pronunţă cuvântul pe silabe, iar apoi copiii îl pronunţă prin imitaţie. Pentru a marca fiecare silabă, pronunţarea lor poate fi însoţită de anumite semne precum bătaia din palme, îndoirea degetelor, reprezentarea grafică sub formă de liniuţe sau buline etc.
– Analiza şi sinteza cuvântului pot fi realizate grafic după principiul metodei fonetice analitico-sintetice cu folosirea alfabetarului: CASA, CA-SA, C-A-S-A, CA-SA, CASA. După separarea sunetelor din silabe, se va insista asupra articulării sunetului nou (de exemplu, în cuvântul *casa*, fonemul consonantic „s”). Nu se va insista pe pronunţia separată a sunetului, ci pe asocierea acestuia cu litera şi dactilemul corespunzător. Chiar dacă nu se insistă asupra unei pronunţii corecte, este important totuși de a pune accentul pe o pronunţie cât mai apropiată de potenţialul real al copiilor. Este utilă şi consolidarea deprinderilor de pronunţie formate în cadrul orelor de terapii specifice şi de compensare.
– Propoziţiile care vor fi analizate trebuie să aibă înţeles de sine stătător pentru a putea fi mai uşor împărţite în părţi componente. Propoziţia se pronunţă rar, accentuându-se fiecare cuvânt.
– După separarea sunetului nou urmează introducerea lui în alte cuvinte (la început, la mijloc şi la sfârşit), în propoziţii diferite, exersându-se labiolectura şi pronunţia corectă.
– Se recomandă evitarea greşelilor precum insistarea asupra formării cuvintelor din litere izolate, deoarece aceasta frânează nu numai citirea corectă (pronunţia), ci şi lărgirea câmpului vizual de citire sau folosirea nepotrivită a procedeului compunerii cuvântului din silabe.
– Cuvintele trebuie asociate cu imagini clare/viu colorate şi semne pentru facilitarea înţelegerii. Dacă sunt cunoscute cuvintele, atunci copiilor li se cere să realizeze corespondenţa dintre cuvânt și imagine, cuvânt și semn.
– În cazul copiilor care au auz restant, al celor care poartă proteză (implant cohlear sau aparate auditive) și al celor care au abilităţi de diferenţiere a cuvintelor sunt recomandate exerciţiile de dezvoltare a percepției auditive, de verificare a înţelegerii auditiv-verbale.
– Pentru pregătirea şi consolidarea citirii propoziţiilor sunt recomandate diverse tipuri de exerciţii:
  • exerciţii de citire a cuvintelor şi propoziţiilor formate cu ajutorul alfabetului decupat;
  • exerciţii de asociere a propoziţiilor cu diferite afişe sau tablouri;
  • exerciţii de ordonare a cuvintelor în propoziţie;
  • exerciţii de realizare a unor sarcini scrise pe diferite cartonaşe etc.
– După fiecare exerciţiu de citire, cuvintele şi propoziţiile pot fi scrise în caiete şi recitite.
– Citirea textelor este o activitate complexă. Principalele probleme cu care se confruntă copiii cu dificultăţi de auz vizează atât tehnica deficitară în decodificarea structurilor verbale scrise, cât şi înţelegerea sensului celor citite. Astfel, elevii întâmpină dificultăţi în urmărirea literelor pe orizontală, schimbarea corectă a rândurilor, confuzii între litere, omisiuni şi substituiri ale literelor. Pentru depăşirea acestor dificultăţi, prezentul suport recomandă texte adaptate, cu un număr redus de propoziţii scurte, însoțite de unele simboluri/desene/imagini.

– Pentru însuşirea conţinutului textului/propoziției sunt recomandate mai multe tipuri de exerciţii:
  • dramatizarea ideilor din text şi, dacă este posibil, verbalizarea acestora;
  • ilustrarea prin desene a conţinutului;
  • completarea cu cuvinte a unor spaţii lacunare;
  • folosirea structurilor verbale în contexte naturale (de exemplu, verbalizarea acţiunilor desfăşurate când copilul se pregăteşte să ia gustarea: *Merg la baie. Mă spăl pe mâini cu săpun. Mă şterg pe mâini* etc.).

1.2.3. Recomandări privind învățarea citit-scrisului la copiii cu deficiențe de vedere

Pentru copiii cu deficiențe de vedere procesul de învățare a citit-scrisului este unul complicat şi necesită o abordare complexă. O persoană cu astfel de dificultăţi poate citi doar cu ajutorul accesoriilor de mărire. Tehnologiile asistive (tastaturi speciale, computere cu softuri specializate etc.), înregistrările la dictafon, la fel, facilitează formarea acestor deprinderi fundamentale. Copiii au nevoie de sprijin din partea cadrelor didactice, a specialistului tiflopedagog.

Sugestii:

– Pentru o vizibilitate mai bună este important să se respecte contrastele *negru pe alb*, *galben pe albastru*.
– Informația „aerisită” în pagină facilitează înțelegerea mesajului.
– Dacă copilul are abilități reduse de percepere a culorilor, acest lucru trebuie luat în considerare. În cazul problemelor de acest tip, se va folosi un font diferit (de exemplu, cursiv sau bold).
– Deoarece scrisul de mână se citește uneori cu dificultate, după posibilitate, fișele de lucru ar trebui tipărite.
– În scopul învățării literei şi a corecției văzului sunt recomandate exercițiile de hașurare, colorare (nu mai mult de 3–4 minute).
– Copilul cu atrofia nervului optic trebuie să exerseze scrisul cel mult 7 minute. Se recomandă bifări/încercuiri/sublinieri/hașurări, completarea cuvântului cu o literă (nouă).
– Folosirea unei săgeți sau rigle este un ajutor de orientare şi eficientizare în învăţarea cititului. Acoperirea unor cuvinte/propoziţii/fragmente, la fel, oferă claritate.
– La necesitate, se va folosi un sistem televizat cu circuit închis, lupă cu iluminare.
– Imaginile cu puțină informație vizuală oferă o vizibilitate mai mare.
– Vocabularul simplificat şi scrisul cu caracter mărit sunt alte sugestii eficiente care susţin şi facilitează învățarea citit-scrisului.
– Dacă copilului îi este greu să scrie pe linii obișnuite, vor fi folosite linii îngroșate.
– Pentru începători, există caiete cu spații colorate pentru scriere care permit un scris mai îngrijit.
– Linierea individuală poate fi elaborată la calculator şi testată de elev.
– Carioca, pixul cu pastă neagră oferă un contrast mai bun decât creioanele simple. Dacă totuși sunt preferate creioanele, acestea trebuie să fie moi, ca să scrie mai apăsat şi mai negru. Pixul cu bilă, la fel, oferă un contrast mai bun.
– Învățarea literei prin procedeul tactil-kinestezic (modelare, aplicare) este o altă sugestie în stimularea învăţării cititului.
– Dacă se folosește un calculator, se va învăța cât mai degrabă scrierea cu zece degete la tastieră.

1.2.4. Recomandări privind învățarea citit-scrisului la copiii cu tulburări de limbaj

Tulburările de limbaj apar în rezultatul disfuncţiilor la nivel de recepţionare, înţelegere, elaborare şi realizare a comunicării scrise şi orale din cauza unor afecţiuni de natură organică, funcţională, psihologică sau educaţională (A. Gherguț, 2006). Prezenţa problemelor de limbaj poate accentua și mai mult dizabilitățile intelectuale. Decalajul dintre dezvoltarea limbajului şi a celorlalte funcţii psihice se accentuează odată cu vârsta (spre exemplu, la un copil de 3 ani imaturitatea vorbirii nu este atât de evidentă ca la cel de 15 ani, la care abilitățile de înţelegere rămân limitate). Copiii cu tulburări de limbaj și comunicare au nevoie de sprijin în procesul de învățare din partea cadrelor didactice, a specialistului logoped sau a psihopedagogului special.

Sugestii pentru învățarea citit-scrisului (decodificare și/sau înțelegere):

– Exersarea auzului fonematic.
– Utilizarea textelor înregistrate audio.
– Modificarea mărimii caracterelor/a spaţiului dintre rânduri.
– Simplificarea/reducerea materialelor scrise.
– Recapitularea vocabularului şi a cuvintelor-cheie din textul care urmează să fie citit sau scris.
– Folosirea procedeului *acoperă-copiază-compară* (sarcină de autoverificare cu verbalizare orală).

Sugestii pentru dezvoltarea comunicării:

– Corectarea repetată și calmă a greșelilor de exprimare sau de gramatică.
– Utilizarea combinată a suportului verbal și vizual.
– Analiza asocierilor de cuvinte, diferențelor și asemănărilor între cuvinte.
– Dezvoltarea abilităților de ascultare și de sinteză a mesajului în gând.
– Sublinierea/identificarea/colorarea/încercuirea cuvintelor-cheie.
– Folosirea unui limbaj familial şi simplificat.
– Oferirea sarcinii de realizat pe pași, în ordinea logică a execuției lor.
– Solicitarea repetării sarcinii şi asigurarea înţelegerii acesteia.

II. GHID DE IMPLEMENTARE A SUPORTULUI DIDACTIC

2.1. Aspecte metodologice ale procesului de învățare a citit-scrisului

Perioada prealfabetară

Pornind de la faptul că obiectivul general al perioadei prealfabetare constă în formarea competențelor de comunicare și a premiselor cititului și a scrisului, sarcinile ce se conțin în fișele de lucru prevăzute pentru perioada prealfabetară vizează preponderent acțiuni de subliniere, încercuire, evidențiere, bifare, stabilirea corespondenței. La fel, și formularea condiției sarcinii este prezentată prin simboluri și cuvinte-cheie. S-a pus accentul pe accesibilizarea înțelegerii de către copii a sarcinilor și, respectiv, sporirea gradului de independență în realizarea acestora. Sarcinile din perioada prealfabetară conturează elementele necesare de construire a comunicării: propoziția, cuvântul, silaba, sunetul, comunicarea scrisă, organizarea scrierii, elementele grafice. Imaginile din suport vor provoca copilul să comunice, să inițieze discuții, să descopere și să realizeze legături cu unele evenimente semnificative din viața reală, pregătindu-l în acest mod de viața independentă.

Ca premise ale învățării scrisului în această perioadă, se propune pentru antrenament scrierea diverselor elemente grafice (linii orizontale, verticale, oblice, paralele, întrerupte, ondulate, curbe închise, deschise, puncte, bastonate, bucle, cârligele, zale etc.).

Sarcini specifice perioadei prealfabetare:

- construirea unor situații de comunicare/a dialogurilor/a jocurilor de rol despre viața de elev, familie, mediul înconjurător;
- inițierea unor dialoguri cu utilizarea formulelor de adresare, de salut, de prezentare etc.;
- simularea unor situații de comunicare/jocuri cu subiect/dialoguri simple (convorbiri telefonice, situații de comunicare formale și informale);
- formularea de întrebări și răspunsuri în baza imaginilor;
- povestirea unor întâmplări/experiențe personale;
- identificarea elementelor semnificative din propria experiență în contextul conținuturilor abordate etc.

Procedeul *TrioPuzzle* reprezintă o modalitate ingenioasă de alcătuire a propoziţiilor şi de a ajuta copilul să deprindă cititul. Fişa reprezintă un puzzle format din trei părţi care conţine o imagine şi cuvinte ce trebuie grupate pentru a obţine o propoziţie cu sens (Anexele 9, 10, 12, 15, 20, 25, 26, 27). Astfel copilul își îmbogățeşte vocabularul, se pregăteşte pentru citit, dezvoltându-și

perspicacitatea, gândirea logică și abilitățile de calcul aritmetic. De asemenea, pot fi realizate diverse sarcini de tipul celor enumerate la pagina 14 a suportului.

Perioada alfabetară

Importanța acestei perioade ține de formarea și dezvoltarea competențelor de citit și scris. Reieșind din obiectivele perioadei alfabetare, sarcinile capătă un grad de complexitate sporit comparativ cu perioada prealfabetară. Se complică și instrucțiunile de realizare. În scopul automatizării înțelegerii instrucțiunilor și conștientizării achizițiilor, sarcinile au un caracter repetitiv, fiind elaborate în concordanță cu obiectivele primordiale ale acestei etape.

Sarcini specifice perioadei alfabetare:

- cunoașterea, scrierea și citirea literelor mari și mici, de tipar și de mână/a grupurilor de litere;
- sintetizarea literelor în silabe și cuvinte;
- identificarea literelor în structura silabelor, cuvântului și a propoziției;
- exemplificarea cuvintelor ce conțin sunetul nou/grupul de litere (la început, în interior, la sfârșit);
- schimbarea sensului unui cuvânt prin modificarea unui sunet sau a unei silabe;
- organizarea jocurilor de descoperire a poziției silabei într-un cuvânt;
- formarea și dezvoltarea deprinderilor de citire a sunetelor/silabelor/cuvintelor/propozițiilor/textelor;
- folosirea corectă a semnelor de punctuație;
- cunoașterea semnificației propozițiilor după scopul comunicării (enunțiativă, interogativă, exclamativă);
- îmbogățirea vocabularului;
- formarea și dezvoltarea deprinderilor de a copia, a transcrie, a scrie dictări și autodictări;
- recunoașterea prin încercuire/bifare/subliniere a literelor/sunetelor/grupurilor de litere învățate;
- despărțirea cuvintelor în silabe, a propozițiilor în cuvinte;
- formarea silabelor din litere, a cuvintelor din silabe, a propozițiilor din cuvinte;
- prezentarea grafică a unor cuvinte/propoziții;
- construirea propozițiilor după scopul comunicării în baza imaginilor;
- planificarea sarcinilor de schimbare a formei cuvântului după număr și gen;
- organizarea jocurilor de identificare a cuvintelor care denumesc acțiuni, însușiri, ființe, lucruri, fenomene ale naturii etc.

Perioada postalfabetară

Obiectivul general în perioada postalfabetară este formarea și dezvoltarea competențelor de a citi conștient un text, de a comunica în scris. În această perioadă continuă efortul de consolidare a procesului de formare a deprinderilor de citire și scriere corectă.

Sarcini specifice perioadei postalfabetare:

- demonstrarea înțelegerii celor citite/ascultate prin răspunsuri la întrebări și comentarea unor imagini;
- înțelegerea sensului cuvintelor prin utilizarea sinonimelor, antonimelor, omonimelor, paronimelor;
- simularea unor dialoguri/situații de comunicare/jocuri de rol pe teme cunoscute și din cotidian;
- descrierea obiectelor, ființelor etc.;
- aprecierea faptelor unor personaje din textele citite sau povestite;
- identificarea ghidată a tematicii/mesajului unui text literar;
- explorarea emoțiilor și a sentimentelor redate de textul literar;
- caracterizarea personajelor literare;
- alcătuirea propozițiilor ce conțin cuvinte noi;
- organizarea jocurilor de identificare a cuvintelor care denumesc acțiuni, însușiri, ființe, lucruri, fenomene ale naturii etc.

Anexe

În contextul teoriei învățării socioculturale și zonei proximei dezvoltări a lui Lev Vîgotsky, care vizează distanța dintre nivelul de dezvoltare acțională și nivelul dezvoltării potențiale [vezi *Conceptul privind individualizarea procesului educațional prin adaptări curriculare*, pag. 6, și ghidul metodolo-

gic *Individualizarea procesului educațional prin adaptări curriculare,* pag. 12], suportul didactic este extins cu *anexe*. Acestea vin să satisfacă un spectru mai larg de cerințe și necesități individuale conform potențialului fiecărui copil. Tematica anexelor inserează un cadru de competențe/norme sociale (adaptabilitatea la mediu, imitarea comportamentelor corecte și utile pentru viața cotidiană), abilități practice (activități cotidiene/ocupaționale/casnice, gestionarea banilor, siguranța, sănătatea, transportul, rutina – îmbrăcatul/spălatul/prepararea mâncării etc.) [vezi Planul educațional individualizat. Structura-model și Ghidul de implementare, pag. 38–39].

Anexele oferă oportunități de adaptare sau de diversificare a sarcinilor/activităților. Astfel, se sugerează o abordare diferențiată în utilizarea anexelor propuse pentru perioada postalfabetară. Textele pot fi propuse elevului pentru citire şi înțelegere, gradual, pe secvențe aparte și într-un timp rezonabil, în raport cu situația individuală de dezvoltare și învățare a copilului.

Anexele sunt detașabile, cartonate, ceea ce permite decuparea și utilizarea/reutilizarea separată repetată. De asemenea, oferă oportunitatea de a fi creativi şi flexibili în utilizarea acestora. Unele fișe pot fi multiplicate și utilizate individualizat, pentru un copil anume, în raport cu potenţialul intelectual şi fizic, necesitatea acestuia și obiectivele planificate. Anexele decupate pot fi păstrate în plicuri. Decuparea acestora poate fi realizată atât de către un adult, cât şi de un copil, pentru a dezvolta motricitatea fină.

Sarcinile propuse în baza anexelor poartă un caracter integrat (abordare interdisciplinară), care implică copilul în situații concrete și semnificative din viața reală, solicitând implementarea/transpunerea competențelor achiziționate în cadrul disciplinelor școlare.

Anexele permit şi planificarea/realizarea unei game vaste de sarcini, nu neapărat doar la unitatea preconizată. Setul general de sarcini care pot fi realizate în baza fişelor vizează:

- identificarea/sublinierea/încercuirea literelor/grupurilor de litere învăţate/cunoscute;
- transcrierea/copierea literelor/grupurilor de litere, a cuvintelor ce le conţin;
- identificarea şi gruparea cuvintelor monosilabice/bisilabice/trisilabice/polisilabice;
- citirea/copierea/transcrierea cuvintelor şi despărţirea acestora în silabe;
- crearea propozițiilor după scopul comunicării;
- identificarea formelor, culorilor, mărimilor;
- gruparea imaginilor după anumite criterii (cuvinte ce denumesc obiecte, însușiri, acțiuni), după formă/culoare/utilitate/caracteristici; vii/nevii etc.;
- identificarea unei imagini/unui obiect după descriere etc.
- realizarea corespondenţelor cuvânt–imagine, acţiune–imagine etc.;
- conturarea/desenarea/colorarea/modelarea/confecţionarea unor obiecte şi fiinţe;
- descrierea unor corpuri;
- numărarea/compararea casetelor/jetoanelor;
- identificarea/compararea/descrierea imaginilor/formelor/culorilor/obiectelor etc.

Notă: Unele anexe sunt însoţite de sarcini specifice care pot fi realizate individualizat, în dependenţă de potenţialul intelectual şi fizic al copilului.

2.2. Repartizarea suportului didactic pe unități de învățare

PERIOADA PREALFABETARĂ

UNITATEA 1	***Prima zi de şcoală*. Prezentarea manualului. Componentele cărții: coperta (titlul și autorul); paginile cu text și imagini; cuprinsul**
Ce ne propunem?	Transpunerea unei situaţii reale şi/sau modelate în actul de comunicare dialogată. Exteriorizarea (prin vorbe, fapte, acțiuni) a gândurilor, sentimentelor față de cele descrise.
Ce urmărim? (obiective)	– să realizeze corespondența între imagini; – să distingă activități în cadrul școlii; – să recunoască indicatoarele de acces şi limită.
Materiale	Imaginea din manual. Anexele 1–3

Notă: Organizarea unei excursii în interiorul şi exteriorul şcolii şi analiza regulilor referitor la indicatoarele de acces și limită.

Unitatea 1. Anexa 1: *Cuvinte şi imagini.* Sarcini:

1. Elaborarea triadelor (cuvinte ce denumesc obiecte, însușiri, acțiuni).
2. Gruparea imaginilor după anumite criterii (cuvinte ce denumesc obiecte, însușiri, acțiuni).
3. Clasificarea după formă / utilitate / caracteristici etc.
4. Identificarea unei imagini după descriere.

Unitatea 1. Anexa 2: *Spații din interior.* Sarcini:

1. Organizarea unei excursii prin școală pentru a face cunoștință cu spațiile din interior.
2. Identificarea activităților care se desfășoară în aceste spații.
3. Elaborarea și discutarea regulilor ce trebuie respectate în spațiile date.
4. Identificarea / numirea obiectelor prezente în aceste spații.

Unitatea 1. Anexa 3: *Indicatoare de acces și limită.* Sarcini:

1. Organizarea unei excursii în curtea școlii pentru a face cunoștință cu spațiile din exterior.
2. Identificarea unor locuri care ar prezenta pericol pentru sănătate (pericol de lovire; atenție la scări / prag; pericol de electrocutare etc.).
3. Prezentarea indicatoarelor de acces și limită în afara școlii.
4. Desenarea și memorarea unor indicatoare.
5. Elaborarea și discutarea regulilor de comportament.

UNITATEA 2	***Sunt şcolar.* Activități de orientare în Abecedar. Povestirea după imagini. Regimul zilei. Orarul activităților. Linioara mică oblică**
Ce ne propunem?	Demonstrarea înţelegerii mesajului prin formularea răspunsurilor la întrebări, prin alcătuirea unor cuvinte, propoziţii. Utilizarea eficientă a scrisului ca tehnică motorică.
Ce urmărim? (obiective)	– să realizeze corespondența între imagini; – să desprindă din imagini activități specifice învățământului; – să utilizeze cuvinte/propoziții în comunicare; – să exerseze scrierea liniei oblice pe un spațiu.
Materiale	Imaginea din manual. Anexele 4–9

Unitatea 2. Anexa 4: *Regimul zilei.* Sarcini:

1. Identificarea celor trei părți ale zilei (dimineața, după amiază, seara) și a activităților specifice lor.
2. Relatarea unor situații reale din viața copilului.
3. Elaborarea regulilor de igienă personală și de menținere a sănătății (acțiuni interzise).
4. Descrierea obiectelor răspunzând la întrebările: Ce este și la ce servește? Cum este?
5. Identificarea unor obiecte / imagini după descriere.

Unitatea 2. Anexa 5: *O zi de școală.* Sarcini:

1. Recunoașterea activităților de la școală (activități cognitive și de rutină).
2. Relatarea unor experiențe din viața de școlar.
3. Identificarea activităților preferate de către copil (de citire, scriere, calcul, construcție, modelare, desen etc.).
4. Inițierea unor discuții ce vizează respectarea regimului școlar.

Unitatea 2. Anexa 6: *Orarul activităților.* Sarcini:

1. Enumerarea activităților din cadrul unei zile de școală.
2. Inițierea unor discuții ce reflectă importanța respectării consecutivității și a echilibrului (activități de învățare și de odihnă).
3. Elaborarea orarului activităților pentru zilele următoare (miercuri, joi, vineri) cu ajutorul copilului.

Unitatea 2. Anexa 7: *Ceasul cu pictograme.* Sarcini:

1. Familiarizarea copilului cu ceasul cu pictograme. Învățătorul, fiind ajutat de copil, va plasa momentele zilei pe ceas în consecutivitatea desfășurării activităților. De exemplu: ora 8:00 – imaginea orei de citire; ora 8:45 – pauză (este plasată imaginea cu piese de puzzle).
2. Formarea performanțelor de localizare/orientare în timp și în spațiu.
3. Exersarea deprinderii de a-și planifica singur activitățile conform orarului sau intereselor.

Notă: Ceasul cu pictograme va servi drept instrument de orientare și planificare a activităților școlare zilnice.

Unitatea 2. Anexa 8: *Activități la școală.* Sarcini:

1. Recunoașterea/descrierea activităților ce se desfășoară în cadrul școlii.
2. Exteriorizarea emoțiilor prin cuvinte/acțiuni în raport cu activitatea școlară.

Unitatea 2. Anexa 9: *Alcătuiește propoziții.* Sarcini:

1. Așezarea cuvintelor în propoziție ținând cont de poziția imaginii, a persoanelor din imagine.
2. Enumerarea persoanelor care pot realiza acțiunea din imagine.
3. Descrierea figurilor geometrice reprezentate în imagine.

UNITATEA 3	***Familia mea.* Formarea propozițiilor din două cuvinte în baza ilustrațiilor Grupuri de linioare pe un spațiu. Dialoguri despre familie**
Ce ne propunem?	Prezentarea informaţiei despre identitatea proprie sau a membrilor familiei. Utilizarea eficientă a scrisului ca tehnică motorică.
Ce urmărim? (obiective)	– să alcătuiască propoziții din două cuvinte în baza imaginilor; – să desprindă din imagini activități ce pot fi realizate împreună cu membrii familiei; – să realizeze corespondența între imagini; – să exerseze scrierea grupurilor de linii oblice pe un spațiu.
Materiale	Imaginea din manual. Anexele 10–11

Unitatea 3. Anexa 10: *Alcătuiește propoziții.* Sarcini:

1. Crearea unor propoziții dezvoltate indicând locul/timpul unde/când are loc acțiunea.
2. Enumerarea persoanelor care pot realiza acțiunea respectivă.

Unitatea 3. Anexa 11: *Găsește locul. Cine și cum este?* Sarcini:

1. Recunoașterea și descrierea membrilor familiei după activitățile preferate.
2. Listarea/descrierea animalelor domestice sau a celor de companie.
3. Descrierea activităților preferate/momentelor petrecute în familie.

UNITATEA 4	***E ziua mea.* Formarea propozițiilor din trei cuvinte în baza imaginilor. Linioare oblice pe două spații**
Ce ne propunem?	Observarea deosebirii dintre cuvânt și propoziție în contextul comunicativ. Introducerea cuvintelor și propozițiilor în comunicare.
Ce urmărim? (obiective)	– să alcătuiască propoziții din trei cuvinte după un șir de imagini; – să precizeze numărul și ordinea cuvintelor în propoziție; – să alcătuiască propoziții în baza imaginilor; – să exerseze scrierea liniei oblice pe două spații.
Materiale	Imaginea din manual. Anexele 12–13

Unitatea 4. Anexa 12: *Alcătuiește propoziții.* Sarcini:

1. Identificarea acțiunii din imagine și a persoanei ce o înfăptuiește.
2. Crearea propozițiilor cu indicarea locului/timpului desfăşurării acțiunii.

Unitatea 4. Anexa 13: *Al cui este balonul?* Sarcini:

1. Identificarea culorilor baloanelor din imagini/a vestimentației/încălțămintei copiilor.
2. Potrivirea baloanelor/repartizarea conform criteriului ales de fiecare copil.

UNITATEA 5	***Iedul cu trei capre*, de Octav Pancu-Iași. Asocierea unei imagini cu textul corespunzător. Tipul propozițiilor după scopul comunicării. Propoziția afirmativă. Propoziția negativă. Grupul de linioare pe un spațiu și pe două spații. Cârligul**
Ce ne propunem?	Demonstrarea înţelegerii sensului propoziţiilor care exprimă o întrebare, o rugăminte, un sfat etc. Reproducerea unor fragmente din poveştile ascultate (gesturi, mimică). Aprecierea personajelor după faptele descrise în text.

Ce urmărim? (obiective)	– să răspundă la întrebări; – să asocieze imaginile cu textul corespunzător; – să povestească un fragment în baza imaginilor; – să deosebească propoziția afirmativă de cea negativă; – să alcătuiască propoziții după scopul comunicării; – să exerseze scrierea cârligului și a grupurilor de linii oblice pe un spațiu și pe două spații.
Materiale	Imaginile din manual. Anexa 14

Unitatea 5. Anexa 14: *Îmbracă iedul.* Sarcini:

1. Găsirea tangențelor / similitudinilor între îmbrăcămintea iedului și a copilului.
2. Joc: îmbrăcarea și dezbrăcarea păpușilor (băiat / fată, jucării de pluș).

UNITATEA 6	***Micii grădinari*. Noțiunea de silabă. Cuvinte bisilabice. Exerciții de despărțire a cuvintelor în silabe. Ovalul. Exerciții de scriere**
Ce ne propunem?	Alcătuirea orală a propozițiilor scurte. Asimilarea procedeelor de despărțire a cuvintelor în silabe.
Ce urmărim? (obiective)	– să determine cuvintele formate din două silabe; – să realizeze corespondența între imagine și schema cuvântului; – să observe și să identifice legumele; – să descrie legumele după formă, culoare, mărime; – să exerseze scrierea ovalului.
Materiale	Imaginea din manual. Anexele 15–17

Unitatea 6. Anexa 15: *Alcătuiește propoziții.* Sarcini:

1. Identificarea acțiunii din imagine și a celui/celor care o desfășoară.
2. Înlocuirea cuvintelor *bărbatul* și *morcov, copiii* și *coșul,* creând propoziții noi.
3. Raportarea acțiunilor la propria experiență.

Unitatea 6. Anexa 16: *Găsește locul. Ce este? Cum este?* Sarcini:

1. Recunoașterea şi gruparea legumelor după culoare, formă, preferință, utilitate, rețetă.
2. Descrierea și reconstituirea legumelor (puzzle).

Unitatea 6. Anexa 17: *Sunt un bucătar bun.* Sarcini:

1. Ghicirea fructelor și legumelor după descriere.
2. Clasificarea fructelor și legumelor după diverse criterii (formă, culoare, gust, mărime, locul creșterii, anotimpul coacerii).
3. Prepararea unei salate.

UNITATEA 7	***În livadă*. Textul *Toamna*, de Demostene Botez. Liniile, cârligul, ovalul. Cuvinte trisilabice. Construirea propozițiilor**
Ce ne propunem?	Pronunţarea clară a sunetelor și cuvintelor în propoziţii. Asimilarea procedeelor de despărțire a cuvintelor în silabe. Aprecierea personajelor după faptele descrise în text.
Ce urmărim? (obiective)	– să realizeze corespondența între imagini și schema cuvântului; – să descrie fructele din imagini; – să alcătuiască propoziții din trei cuvinte în baza imaginilor; – să coloreze fructul propus; – să exerseze scrierea grupului de elemente: linia pe un spațiu, linia pe două spații, cârligul, ovalul.
Materiale	Imaginea din manual. Anexele 18–20

Unitatea 7. Anexa 18: *Găsește locul. Ce este? Cum este?* Sarcini:

1. Descrierea fructelor și ghicirea acestora în baza unor caracteristici.
2. Clasificarea fructelor după diverse criterii (formă, culoare, gust, mărime, locul creșterii, anotimpul coacerii).

Unitatea 7. Anexa 19: *Care şi unde? Ce poți spune despre...?* Sarcini:

1. Crearea propoziţiilor: *Eu prefer/nu prefer…, deoarece…*
2. Activități practice de tăiere a fructelor.
3. Prepararea salatei de fructe.

Unitatea 7. Anexa 20: *Alcătuiește propoziții.* Sarcini:

1. Identificarea acțiunii din imagine și a celui/celor care o desfășoară.
3. Înlocuirea cuvintelor *copiii* și *fructe, mărul* și *roșu,* creând propoziții noi.
4. Raportarea acțiunilor la propria experiență (ghidat). De exemplu: Ce ai cules tu? Ce ai observat de culoare roșie?

UNITATEA 8	***La şcoala animalelor*. Textul *De ce are girafa gâtul lung*, de Victor Prohin. Animalele sălbatice. Exerciții de formulare a întrebărilor și răspunsurilor. Semiovalul**
Ce ne propunem?	Exteriorizarea (prin vorbe, fapte, acțiuni) a gândurilor, sentimentelor. Înţelegerea mesajului audiat prin formularea răspunsurilor la întrebări. Asimilarea procedeelor de despărțire a cuvintelor în silabe.
Ce urmărim? (obiective)	– să realizeze corespondența între imagini și schema cuvântului; – să deosebească cuvintele monosilabice de cele bisilabice și trisilabice; – să-și expună părerea față de cele ascultate; – să observe și să identifice vecinii animalelor; – să exerseze scrierea semiovalului mic cu deschizătura spre stânga/dreapta.
Materiale	Imaginea din manual. Anexele 21–22

Unitatea 8. Anexa 21: *Găsește locul. Ce poți spune despre...?* Sarcini:

1. Gruparea animalelor după poziția în bancă/tipul acestora (domestice/sălbatice).
2. Descrierea animalelor din imagine și ghicirea acestora în baza unor caracteristici.

Unitatea 8. Anexa 22: *Umbra.* Sarcini:

1. Recunoașterea animalelor. Realizarea corespondenței între imagini.
2. Descrierea după culoare/formă/mărime.
3. Categorisirea animalelor (domestice/sălbatice).

UNITATEA 9	***La stadion*. Propoziția, silaba, cuvântul. Bastonata cu întorsătură în partea de sus. Exerciții de scriere**
Ce ne propunem?	Pronunțarea clară a cuvintelor și a propozițiilor în comunicare. Prezentarea orală a sportului preferat. Exteriorizarea (prin vorbe, fapte, acțiuni) a gândurilor, sentimentelor față de modul sănătos de viață.
Ce urmărim? (obiective)	– să realizeze corespondența între imagini; – să descopere diferite tipuri de sport; – să numească piesele din echipamentul sportiv; – să alcătuiască cuvinte monosilabice, bisilabice, trisilabice; – să determine obiectul de prisos; – să exerseze scrierea bastonatei cu întorsătură în partea de sus pe un spațiu și pe două spații.
Materiale	Imaginea din manual. Anexa 23

Unitatea 9. Anexa 23: *La fotbal.* Sarcini:

1. Enumerarea pieselor din echipamentul sportiv.
2. Găsirea similitudinilor/diferențelor între îmbrăcămintea unui fotbalist și a unui copil.
3. Sugestii de jocuri: *Găseşte intrusul*, *Realizează corespondența între imagini* etc.

UNITATEA 10	***Sănătatea mea.* Reguli de igienă personală. Regimul zilnic al elevului. Bastonata cu întorsătură în partea de jos spre dreapta. Reprezentarea grafică a propoziției, cuvântului, silabei și sunetului**
Ce ne propunem?	Însușirea deosebirii dintre cuvânt şi propoziţie în contextul comunicativ. Pronunţarea clară a cuvintelor în propoziţii. Identificarea consoanelor, a vocalelor şi a silabelor în cuvinte.

Ce urmărim? (obiective)	– să desprindă din imagini reguli de menținere a sănătății; – să relateze pe scurt despre importanța mișcării / plimbărilor pentru sănătate; – să identifice obiectele specifice igienei personale; – să creeze propoziții dezvoltate indicând locul / timpul unde / când are loc acțiunea; – să povestească în baza imaginilor; – să elaboreze reguli de igienă personală și de menținere a sănătății; – să exerseze scrierea bastonatei cu întorsătură în partea de jos pe un spațiu și pe două spații.
Materiale	Imaginile din manual. Anexele 24–25

Unitatea 10. Anexa 24: *Ce fac? Doar ale mele...* Sarcini:

1. Identificarea acțiunilor ce reprezintă un mod sănătos de viață.
2. Recunoașterea acțiunilor din imagini ce corespund rutinei zilnice.
3. Simularea unor dialoguri tematice: *La medic, Mănânc sănătos* etc.

Unitatea 10. Anexa 25: *Alcătuiește propoziții.* Sarcini:

1. Enumerarea persoanelor care pot realiza acțiunile din imagini.
2. Raportarea acțiunilor la propria experiență (ghidat).

UNITATEA 11	***Sănătatea Pământului.* Alcătuirea propozițiilor în baza imaginilor. Bastonata cu întorsătură în partea de jos spre stânga**
Ce ne propunem?	Înţelegerea mesajului audiat. Alcătuirea cuvintelor, propoziţiilor în baza imaginilor. Identificarea consoanelor, a vocalelor şi a silabelor în cuvinte. Utilizarea eficientă a scrisului ca tehnică motorică.
Ce urmărim? (obiective)	– să descrie o imagine în baza întrebărilor; – să alcătuiască cuvinte monosilabice, bisilabice, trisilabice și propoziții în baza imaginilor; – să enumere reguli de protejare a mediului prin acțiuni concrete; – să manifeste atitudine și interes față de problema ecologică; – să exerseze scrierea bastonatei cu întorsătură în partea de jos spre stânga.
Materiale	Imaginile din manual. Anexa 26

Unitatea 11. Anexa 26: *Alcătuiește propoziții.* Sarcini:

1. Identificarea acțiunii din imagine și a persoanei ce o desfășoară.
2. Raportarea acțiunilor la propria experiență (ghidat).

UNITATEA 12	***Povestea pâinii.* Citirea hărții proiectului. Construirea propozițiilor după imaginile din manual. Nodulețul pe un spațiu și pe două spații**
Ce ne propunem?	Perceperea mesajului prin intermediul imaginilor. Alcătuirea propoziţiilor după scopul comunicării. Înțelegerea cuvântului ca grup de sunete și ca sens.
Ce urmărim? (obiective)	– să povestească drumul pâinii în baza imaginilor; – să enumere importanța produselor de panificație; – să descopere componentele produselor de panificație; – să realizeze corespondența între imagini și schema cuvântului; – să-și formeze deprinderea de a se alimenta sănătos; – să alcătuiască propoziții după scopul comunicării; – să exerseze scrierea nodulețului pe un spațiu și pe două spații.
Materiale	Imaginile din manual. Anexele 28–29

Unitatea 12. Anexa 28: *Să memorăm...* Sarcini:

1. Recunoaşterea și memorarea produselor de panificaţie.
2. Realizarea corespondenţei între cuvinte şi produse.

Unitatea 12. Anexa 29: *Să clasificăm...* Sarcini:

1. Clasificarea şi descrierea produselor.
2. Realizarea corespondenţei între cuvinte și imagini.

UNITATEA 13	***Minunile tehnicii.* Textul *Mihaela şi computerul*, de Maria Barna. Vocalele și consoanele. Bucla**
Ce ne propunem?	Identificarea consoanelor, a vocalelor şi a silabelor în cuvinte. Exersarea procedeelor de despărţire a cuvintelor în silabe.
Ce urmărim? (obiective)	– să recunoască tehnica de uz casnic, mijloacele de transport, tehnologiile informaționale; – să determine rolul tehnicii în îmbunătățirea calității vieții; – să realizeze corespondența între obiectele de uz casnic și funcțiile acestora; – să pronunțe clar vocalele și consoanele; – să exerseze scrierea buclei suprarând și subrând.
Materiale	Imaginile din manual. Anexa 30

Unitatea 13. Anexa 30: *Care și unde? Jumătatea.* Sarcini:

1. Identificarea jumătăţii.
2. Scrierea denumirilor mijloacelor de transport.
3. Descrierea mijloacelor de transport.

UNITATEA 14	***O zi de odihnă*. Activități în zilele de odihnă. Zala pe unul și pe două spații. Alcătuirea propozițiilor din două, trei sau mai multe cuvinte**
Ce ne propunem?	Pronunţarea clară a cuvintelor şi a propoziţiilor. Exteriorizarea (prin vorbe, fapte, acțiuni) a gândurilor, sentimentelor.
Ce urmărim? (obiective)	– să descrie o imagine în baza întrebărilor; – să povestească pe scurt despre activitățile sale în zilele de odihnă; – să alcătuiască enunțuri după imagini; – să realizeze corespondența între imagini și jetoane; – să enumere reguli de comportament în locuri publice; – să exerseze scrierea zalei pe unul și pe două spații.
Materiale	Imaginile din manual. Anexa 27

Unitatea 14. Anexa 27: *Alcătuiește propoziții.* Sarcini:

1. Identificarea acțiunii din imagine și a celui/celor care desfășoară.
2. Crearea unor propoziții noi prin substituirea pe rând a cuvintelor.

UNITATEA 15	***Acum știu...***
Ce ne propunem?	Recunoașterea tipurilor de propoziţii în raport cu imaginea alăturată. Identificarea corectă a consoanelor, a vocalelor şi a silabelor în cuvinte.
Ce urmărim? (obiective)	– să realizeze corespondența între imagine și schema cuvântului; – să recunoască tipurile de propoziţii în raport cu imaginea alăturată; – să potrivească imaginea ce corespunde numărului de litere.
Materiale	Evaluarea adaptată

PERIOADA ALFABETARĂ

UNITATEA 16	***Sunetele* [a], [m], [n] *şi literele* a A, m M, n N. Majuscula la început de propoziţie, prenume, localităţi, porecle de animale. Jocuri de identificare a poziţiei literelor, silabelor**
Ce ne propunem?	Identificarea literelor, silabelor, cuvintelor şi enunţurilor în textul tipărit şi în textul scris de mână. Alcătuirea propozițiilor după scopul comunicării. Exteriorizarea (prin vorbe, fapte, acțiuni) a gândurilor, sentimentelor.
Ce urmărim? (obiective)	– să exerseze scrierea literelor *a A, m M, n N* pe spațiul mic și pe spațiul mare; – să bifeze căsuța din dreptul imaginilor corespunzătoare cuvintelor care conțin literele date; – să încercuiască literele învăţate;

Ce urmărim? (obiective)	– să recunoască sunetele învăţate, aflate în diferite poziţii în cuvinte: la început, în interior, la sfârşit; – să construiască propoziţii după scopul comunicării.
Materiale	Imaginile din manual şi imagini ale unor obiecte în a căror denumire se conţin literele învăţate

UNITATEA 17	***Sunetele* [i], [r], [e] *şi literele* i I, r R, e E. Determinarea numărului de silabe. Formarea propoziţiilor. Dialogul. Componentele dialogului (vorbitorul, ascultătorul). Semnele de punctuaţie la dialog. Diftongul *ea***
Ce ne propunem?	Identificarea consoanelor, a vocalelor şi a silabelor în cuvinte. Utilizarea eficientă a dialogului în viaţa cotidiană.
Ce urmărim? (obiective)	– să exerseze scrierea literelor *i I, r R, e E* pe spațiul mic și pe spațiul mare; – să recunoască sunetele învăţate, aflate în diferite poziţii în cuvinte: la început, în interior, la sfârşit; – să determine numărul de silabe în cuvintele date; – să construiască propoziţii după scopul comunicării; – să înțeleagă formarea diftongului *ea*.
Materiale	Imaginile din manual

UNITATEA 18	***Sunetele* [u], [c] *şi literele* u U, c C. Ordonarea cuvintelor în propoziții. Semnele de punctuație la dialog. Majuscula la prenume și localități. Antonimele**
Ce ne propunem?	Citirea cuvintelor/propozițiilor respectând normele de pronunție a sunetelor și a grupurilor de litere. Identificarea cuvintelor cu sens opus, a pronumelor.
Ce urmărim? (obiective)	– să exerseze scrierea literelor *u U, c C* pe spațiul mic și pe spațiul mare; – să scrie literele / cuvintele / propozițiile care conțin sunetele învățate; – să recunoască sunetele învăţate, aflate în diferite poziţii în cuvinte: la început, în interior, la sfârşit; – să citească silabe / cuvinte / propoziții; – să construiască propoziții după scopul comunicării; – să recunoască cuvintele cu sens opus; – să explice scrierea corectă a majusculei la nume de persoane și localități.
Materiale	Imaginile din manual

UNITATEA 19	***Acum ştiu...***
Ce ne propunem?	Recunoașterea în context a literelor, silabelor, cuvintelor şi a propoziţiilor. Utilizarea eficientă a scrisului ca tehnică motorică.
Ce urmărim? (obiective)	– să formeze cuvinte în baza silabelor; – să recunoască literele învățate; – să scrie cuvintele redate în imagini; – să ordoneze cuvintele în propoziție.
Materiale	Evaluarea adaptată

UNITATEA 20	***Sunetele* [l], [o], [ă] *şi literele* l L, o O, ă Ă. Numărul de silabe în cuvinte. Antonimele. Omonimia cuvântului *nouă*. Semnele de punctuație la dialog**
Ce ne propunem?	Descoperirea literelor, silabelor, cuvintelor şi a enunţurilor în textul tipărit şi în textul scris de mână. Utilizarea dialogului în viața cotidiană.
Ce urmărim? (obiective)	– să exerseze scrierea literelor *l L, o O, ă Ă* pe spațiul mic și pe spațiul mare; – să scrie litere, silabe, cuvinte, propoziții care conțin sunetele învățate; – să perceapă poziția sunetului în cuvinte și imagini; – să construiască propoziții după scopul comunicării; – să înțeleagă scrierea corectă a majusculei la nume de persoane și localități.
Materiale	Imaginile din manual

UNITATEA 21	***Grupul de litere* ce/Ce. *Sunetul* [t] *şi literele* t T. Tematica textului literar. Cuvinte cu același înțeles. Cuvinte cu sens opus**
Ce ne propunem?	Recunoașterea procedeelor de despărţire a cuvintelor în silabe. Utilizarea eficientă a dialogului în viața cotidiană.
Ce urmărim? (obiective)	– să exerseze scrierea grupului de litere *ce/Ce* pe spațiul mic și pe spațiul mare; – să recunoască elementele grafice care alcătuiesc grupul de litere *ce;* – să exerseze citirea textului; – să scrie cuvinte, enunțuri ce conțin literele învățate și grupul de litere *ce*; – să realizeze corespondența între cuvântul scris și cuvântul reprezentat grafic; – să descopere numărul silabelor în cuvintele propuse; – să deosebească obiectele/ființele după gen (aceia/aceea).
Materiale	Imaginile din manual

UNITATEA 22	***Acum știu...***
Ce ne propunem?	Recunoașterea literelor învățate în cuvintele propuse. Utilizarea semnelor de punctuație.
Ce urmărim? (obiective)	– să recunoască literele studiate; – să identifice numărul de silabe în cuvintele propuse; – să determine cuvintele ce conțin grupul de litere *ce*; – să scrie cuvintele redate în imagini; – să determine pluralul cuvintelor; – să sublinieze diftongul *oa* în cuvintele propuse; – să deosebească noțiunile *mare/mic*.
Materiale	Evaluarea adaptată

UNITATEA 23	***Grupul de litere* ci/Ci. *Sunetul* [ţ] *şi literele* ţ Ţ. Textele *Aricii* și *O notă mare.* Legătura dintre text și imagine. Formele de singular și plural ale substantivelor. Cuvinte cu același sens**
Ce ne propunem?	Citirea cuvintelor/propozițiilor respectând normele de pronunție a sunetelor și a grupurilor de litere. Exteriorizarea (prin vorbe, fapte, acțiuni) a gândurilor, sentimentelor. Utilizarea eficientă a scrisului ca tehnică motorică.
Ce urmărim? (obiective)	– să exerseze scrierea grupului de litere *ci/Ci* și a literelor *ţ Ţ* pe spațiul mic și pe spațiul mare; – să scrie cuvinte ce conțin grupul de litere *ci* și literele *ţ Ţ*; – să identifice poziția în cuvinte a grupului de litere *ci* și a literelor *ţ Ţ*; – să modifice structura cuvintelor formând pluralul sau diminutivul; – să recunoască cuvintele cu același sens; – să alcătuiască propoziții după scopul comunicării.
Materiale	Imaginile din manual

UNITATEA 24	***Sunetul* [î] *şi literele* î Î â. Textul *Întrecerea*. Cuvinte cu *nn*. Ordonarea cuvintelor în propoziții. Despărțirea cuvintelor în silabe**
Ce ne propunem?	Sintetizarea treptată a literelor în silabe, a silabelor în cuvinte şi a cuvintelor în propoziţii. Asocierea cuvintelor necunoscute cu noțiuni din viața cotidiană.
Ce urmărim? (obiective)	– să exerseze scrierea literelor *î Î â* pe spațiul mic și pe spațiul mare; – să redea conținutul unui text; – să identifice poziția sunetului *[î]* în cuvinte; – să potrivească semnul grafic *î* sau *â*; – să descopere regula de formare a cuvintelor care se scriu cu *nn*; – să ordoneze corect cuvintele în propoziții.
Materiale	Imaginile din manual. Anexa 31

Unitatea 24. Sunetul [î] și literele î Î, Â â. *Anexa 31: Unde se ascunde î, â?* Sarcini:

1. Clasificarea cuvintelor conform criteriilor: poziția sunetului; grupuri de obiecte (fructe, legume, obiecte, ființe, alimente); culoare / formă / utilitate / caracteristici etc.
2. Descrierea obiectelor, ființelor răspunzând la întrebările: Ce este și la ce servește? Cum este? Ce cunoști despre...?

UNITATEA 25	***Sunetele* [s], [ș], [d] *și literele* s S, ș Ș, d D. Textele *La răscruce, Șoricică cel isteț, La dentist.* Învățătura, tematica, emoțiile trăite. Semnele de punctuație. Cuvinte cu sens opus. Omonimele. Locul și timpul acțiunii**
Ce ne propunem?	Utilizarea eficientă a dialogului în viaţa cotidiană. Aprecierea personajelor după faptele descrise în text.
Ce urmărim? (obiective)	– să exerseze scrierea literelor *s S, ș Ș, d D* pe spațiul mic și pe spațiul mare; – să determine poziția literelor învățate în cuvinte; – să citească în tempoul propriu silabe / cuvinte / propoziții; – să scrie literele lipsă; – să recunoască regula de scriere cu inițială majusculă; – să formeze cuvinte noi prin scrierea inversă; – să realizeze corespondența între coloane. – să ordoneze cuvintele în propoziții;
Materiale	Imaginile din manual şi imagini ale unor obiecte în a căror denumire se conţin literele învățate. Anexele 32–35

Unitatea 25. Sunetele și literele s S, ș Ș, d D. Anexa 32: *Semaforul.* Sarcini:

1. Identificarea obiectelor din cotidian ce au culorile semaforului şi forma unui cerc.
2. Confecţionarea semaforului.

Unitatea 25. Sunetele și literele s S, ș Ș, d D. Anexa 33: *Jocul „De-a semaforul!”.* Sarcini:

1. Identificarea în imagini a semnelor de circulație, a marcajelor rutiere şi a regulilor de circulaţie.
2. Jocul *De-a semaforul.*

Unitatea 25. Sunetele și literele s S, ș Ș, d D. Anexa 34: *Șotronul animalelor.* Sarcini:

1. Exersarea ordonării crescătoare/descrescătoare.
2. Potrivirea onomatopeelor cu imaginile corespunzătoare.

Unitatea 25. Sunetele și literele s S, ș Ș, d D. Anexa 35: *Care și unde?* Sarcini:

1. Identificarea alimentelor / produselor și acțiunilor favorabile sănătății dinților.
2. Gruparea imaginilor conform criteriului *permis* sau *interzis*.
3. Descrierea procesului de îngrijire a dinților.
4. Respectarea regulilor de protecție a dinților (nu spargem nuci, alune și alte obiecte tari etc.).

UNITATEA 26	***Sunetele* [h], [p], [b], [v] *și literele* h H, p P, b B, v V. Textele *Mihăiță*, *Norul hoțoman*, *Un prieten credincios*, *Neamul lui Păcală*, *Colindătorii*. Semnele de punctuație la dialog. Familia de cuvinte**
Ce ne propunem?	Utilizarea vocabularului însuşit în diferite situaţii de comunicare: alcătuirea propoziţiilor / enunţurilor, convorbirilor etc. Folosirea majusculei la începutul propoziţiei, la prenume şi la nume proprii.
Ce urmărim? (obiective)	– să exerseze scrierea literelor *h H, p P, b B, v V* pe spațiul mic și pe spațiul mare; – să identifice poziția sunetelor învățate în cuvinte și să potrivească semnele grafice ale acestora; – să descopere cuvinte cu același sens, cuvinte cu sens opus, familia de cuvinte, cuvinte cu mai multe înțelesuri; – să exerseze rostirea corectă a sunetelor, silabelor, cuvintelor; – să ordoneze cuvintele în propoziții; – să realizeze corespondența între cuvinte și imagini.
Materiale	Imaginile din manual. Anexele 36–39

Unitatea 26. Sunetele și literele h H, p P, b B, v V. Anexa 36: *Mă îmbrac potrivit.* Sarcini:

1. Identificarea celor patru anotimpuri redate în imagini conform semnelor specifice.

2. Potrivirea vestimentației și accesoriilor conform anotimpului.
3. Jocuri de simulare a situațiilor din cotidian: *La teatru, La plimbare, În vizită, La scăldat, În excursie, La săniuș, Acasă, La somn* etc. *Ce voi îmbrăca?*
4. Descrierea anotimpurilor răspunzând la întrebările: Ce anotimp este? Cum este vara / toamna / iarna / primăvara? Ce cunoști despre...?
5. Crearea propozițiilor după scopul comunicării, cu utilizarea interjecțiilor. De exemplu:
   – Ura-a-a-a! Ninge! Unde-i săniuța mea?
   – Hu-u-u! Am obosit. Să mă odihnesc un pic...
   – Of! Când vine vara?
   – Ah! Afară plouă! Trebuie să-mi iau umbrela!
   – Hapciu! Când strănut, pun mâna la gură.

Unitatea 26. Sunetele și literele h H, p P, b B, v V. Anexa 37: *Găsește locul.* Sarcini:

1. Enumerarea/clasificarea obiectelor prezentate în imagini.
2. Descrierea obiectelor.

Unitatea 26. Sunetele și literele h H, p P, b B, v V. Anexa 38: *Umbra.* Sarcini:

1. Enumerarea/clasificarea obiectelor prezentate în imagini.
2. Descrierea obiectelor.
3. Realizarea corespondenței între imagine și umbra acesteia.

Unitatea 26. Sunetele și literele h H, p P, b B, v V. Anexa 39: *Așa DA, așa NU.* Sarcini:

1. Desprinderea din imagini a regulilor de securitate (organizarea timpului liber în diferite anotimpuri).
2. Raportarea situațiilor / regulilor la experiența de viață a copilului.
3. Identificarea altor situații periculoase din viața cotidiană.
4. Jocuri individuale și în grup bazate pe conversații euristice (întrebări și răspunsuri).

UNITATEA 27	***Acum știu...***
Ce ne propunem?	Evaluarea abilităților și cunoștințelor dobândite.
Ce urmărim? (obiective)	– să realizeze corespondența între cuvinte și imagini; – să determine numărul de silabe în cuvinte; – să realizeze corespondența între silabe pentru a forma cuvinte; – să potrivească semnul grafic *î* sau *â* în cuvintele propuse; – să determine cuvintele cu sens opus; – să ordoneze cuvintele în propoziție.
Materiale	Evaluarea adaptată

UNITATEA 28	***Sunetul* [g] *și literele* g G. *Grupul de litere* ge / Ge. Familia de cuvinte. Planul de idei al textului. Omonimia cuvintelor**
Ce ne propunem?	Utilizarea eficientă a dialogului în viaţa cotidiană. Exteriorizarea (prin vorbe, fapte, acțiuni) a gândurilor, sentimentelor față de mesajul textului.
Ce urmărim? (obiective)	– să exerseze scrierea literelor *g G* și a grupului de litere *ge/Ge* pe spațiul mic și pe spațiul mare; – să identifice poziția sunetelor și a grupurilor de litere învățate în cuvinte; – să potrivească semnele grafice lipsă în cuvintele propuse; – să identifice pluralul cuvintelor date; – să realizeze corespondența între onomatopee și imagini.
Materiale	Imaginile din manual şi imagini ale unor obiecte în a căror denumire se conţin literele și grupul de litere învățate.

UNITATEA 29	***Sunetele* [f], [j] *şi literele* f F, j J. Cuvinte cu sens opus. Cuvinte cu sens propriu și sens figurat. Formele de singular și plural ale substantivelor**
Ce ne propunem?	Pronunţarea clară a cuvintelor şi a propoziţiilor. Utilizarea majusculei la începutul propoziţiei, la prenume şi la nume proprii. Descoperirea cuvintelor ce denumesc: acţiuni, obiecte, fiinţe, lucruri, fenomene ale naturii.

Ce urmărim? (obiective)	– să exerseze scrierea literelor *f F, j J* pe spațiul mic și pe spațiul mare; – să completeze adecvat casete cu silabe, cuvinte și propoziții; – să citească conștient textul propus; – să enumere caracteristici pentru cuvintele din imagini; – să transcrie cuvintele scrise cu majusculă; – să răspundă la întrebări în baza imaginii propuse.
Materiale	Imaginile din manual. Anexa 40

Unitatea 29. Sunetele și literele f F, j J. Anexa 40: *Focul. Ce poate provoca un incendiu?*
Sarcini:

1. Iniţierea unei discuţii despre foc, despre pompieri.
2. Identificarea și relatarea cauzelor provocării incendiilor pornind de la momentele redate în imagini.
3. Simularea/dramatizarea unor situații posibile în condiţii de casă în scopul familiarizării şi antrenării unor comportamente relevante (de exemplu: copilul este singur acasă, plouă, fulgeră – deconectarea aparatelor electrice; se simte miros de gaz – închiderea aragazului şi solicitarea pompierilor).
4. Povestirea unor situații din experienţele trăite.
5. Desprinderea regulilor de securitate din imagini (organizarea timpului liber în diferite anotimpuri cu enumerarea regulilor ce trebuie respectate).
6. Identificarea situațiilor periculoase din viața cotidiană.

UNITATEA 30	***Grupul de litere* gi/Gi. *Sunetul* [z] *şi literele* z Z. Cuvinte ce denumesc însușiri. Omonimia cuvintelor. Sensul propriu și sensul figurat. Emoții și sentimente. Aprecierea unui personaj după faptele descrise în text. Calități și defecte**
Ce ne propunem?	Deosebirea dintre literele mici și cele mari, de mână și de tipar; corespondenţa dintre vocale şi consoane. Formarea silabelor. Exteriorizarea (prin vorbe, fapte, acțiuni) a gândurilor, sentimentelor față de mesajul textului.
Ce urmărim? (obiective)	– să exerseze scrierea grupului de litere *gi/Gi* și a literelor *z Z* pe spațiul mic și pe spațiul mare; – să completeze casete cu litere, silabe, cuvinte și propoziții; – să identifice pluralul cuvintelor; – să enumere însușiri ale unor obiecte, personaje, fenomene ale naturii; – să își exprime atitudinea față de întâmplări, personaje cunoscute; – să realizeze corespondența între cuvinte și imagini; – să își exteriorizeze sentimentele prin vorbe/fapte/acțiuni în baza unor imagini și situații.
Materiale	Imaginile din manual. Anexele 41–42

Unitatea 30. Grupul de litere *gi/Gi*. Sunetul [z] și literele z Z. Anexa 41: *Emoții.* Sarcini:

1. Recunoașterea emoțiilor trăite de unele personaje din povești.
2. Pantomima. Mimarea emoțiilor (simulare, joc de rol, dramatizare, dialog etc.).
3. *Explozia stelară* în contextul unor emoții: bucurie (Ce/Cine te face bucuros? Unde? Când? Pe cine? Bravo! Uraaa! Au!), frică, fericire.
4. Exprimarea emoțiilor prin intermediul interjecțiilor (Uauuu! Vai! Offfff! Uf! etc.).
5. Prezentarea emoțiilor prin culoare (Dă o culoare...).
6. Gruparea emoțiilor după stările exprimate (pozitive/negative).

Unitatea 30. Grupul de litere *gi/Gi*. Sunetul [z] și literele z Z. Anexa 42: *Ce și cui dai?*
Sarcini:

1. Formularea întrebărilor și răspunsurilor ce vizează posesorii obiectelor (Al cui este penarul? A cui este cușca? Ale cui sunt cărțile? etc.).
2. Identificarea unor meserii (medic, polițist etc.) și al rolului acestora în viață (inițierea unor relatări despre meseriile părinților).
3. Recunoașterea emoțiilor trăite atunci când:
   – mergi la medic;
   – te joci/ai grijă de un cățeluș;
   – îți reușesc/nu-ți reușesc unele activități la școală;
   – întâlnești un polițist etc.

UNITATEA 31	***Grupurile de litere* che/Che, chi/Chi. Cuvinte ce denumesc însușiri. Omonimia cuvintelor. Sensul propriu și sensul figurat. Valoarea textului. Învățătura. Planul de idei**
Ce ne propunem?	Asocierea cuvintelor necunoscute cu noțiuni din viața cotidiană. Utilizarea vocabularului însuşit în diferite situaţii de comunicare: alcătuirea propoziţiilor, convorbirilor etc. Formarea silabelor. Scrierea cuvintelor cu grupuri de litere.
Ce urmărim? (obiective)	– să exerseze scrierea grupurilor de litere *che/Che, chi/Chi* pe spațiul mic și pe spațiul mare; – să realizeze corespondența între cuvinte și imagini; – să completeze casete cu grupul de litere omis; – să exerseze rostirea sunetelor, grupurilor de litere, silabelor, cuvintelor; – să continue ideile din text prin scriere și conturarea imaginii; – să identifice pluralul cuvintelor; – să ordoneze cuvintele în propoziție.
Materiale	Imaginile din manual şi imagini ale unor obiecte în a căror denumire se conţin literele și grupurile de litere învățate. Anexele 43–44

Unitatea 31. Grupurile de litere *che, chi*. Anexa 43: *CHE sau CHI?* Sarcini:

1. Gruparea imaginilor după anumite criterii (lucruri vii/nevii, culoare, formă etc.).
2. Descrierea obiectelor, ființelor răspunzând la întrebările: Ce este și la ce servește? Cum este? Ce cunoști despre...?

Unitatea 31. Grupurile de litere *che, chi*. Anexa 44: *Potrivește cheia.* Sarcini:

1. Identificarea culorii/denumirii obiectelor din imagini.
2. Potrivirea cheiței pentru fiecare lacăt, conform criteriului ales.

UNITATEA 32	***Acum știu...***
Ce ne propunem?	Evaluarea abilităților, deprinderilor și cunoștințelor dobândite.
Ce urmărim? (obiective)	– să recunoască literele/grupurile de litere învățate, de mână/de tipar; – să despartă cuvintele în silabe; – să potrivească grupul de litere omis; – să realizeze corespondența între cuvintele cu sens opus; – să ordoneze cuvintele în propoziție; – să ordoneze, apoi să transcrie propoziția.
Materiale	Evaluarea adaptată. Anexa 45

Unitatea 32. Acum știu... Anexa 45: *Ajută-l pe Chiț-Chiț!* Sarcini:

1. Identificarea drumului pe care urmează să-l parcurgă Chiț-Chiț.
2. Relatarea unor întâmplări din viață sau film/poveste cu implicarea unui șoricel.

UNITATEA 33	***Grupurile de litere* ghe/Ghe, ghi/Ghi. Titlurile textelor din Abecedar. Exerciții de identificare a cuvintelor ce conțin grupurile de litere ghe/ghi. Planul de idei**
Ce ne propunem?	Utilizarea vocabularului însuşit în diferite situaţii de comunicare: alcătuirea propoziţiilor, convorbirilor etc. Scrierea cuvintelor cu grupurile de litere date.
Ce urmărim? *(obiective)*	– să exerseze scrierea grupurilor de litere *ghe/Ghe, ghi/Ghi* pe spațiul mic și pe spațiul mare; – să citească silabe/cuvinte formate cu grupurile de litere *ghe*, *ghi*; – să formeze cuvinte cu ajutorul silabelor propuse; – să completeze cuvintele cu grupul de litere omis; – să continue ideea cu ajutorul cuvintelor de reper; – să ordoneze planul de idei cu ajutorul imaginilor propuse.
Materiale	Imaginile din manual. Anexa 46

Unitatea 33. Grupurile de litere *ghe, ghi*. Anexa 46. *Găsește locul.* Sarcini:

1. Decuparea și potrivirea pieselor pentru a întregi obiectul din imagine.
2. Descrierea cizmulițelor din imagine.

UNITATEA 34	***Sunetele* [cs], [gz] *și literele* x X. Textele *Graba strică treaba* și *Extraordinar*. Semnele de circulație. Cuvintele care rimează**
Ce ne propunem?	Corectitudinea scrierii/copierii/transcrierii şi a dictărilor (de silabe, cuvinte, propoziţii şi texte mici). Exteriorizarea (prin vorbe, fapte, acțiuni) a gândurilor, sentimentelor față de mesajul textului.
Ce urmărim? (obiective)	– să exerseze scrierea literelor *x X* pe spațiul mic și pe spațiul mare; – să automatizeze scrierea cuvintelor ce conțin literele *x X*; – să încercuiască literele *x X* în cuvintele propuse; – să unească cuvântul cu sunetul corespunzător: [cs] / [gz]; – să completeze propoziția cu cuvântul potrivit; – să exprime prin cuvinte, acțiuni atitudinea față de instrumentele muzicale; – să deosebească propozițiile după scopul comunicării.
Materiale	Imaginile din manual. Anexa 47

Unitatea 34. Sunetele [cs], [gz] și literele *x X*. Anexa 47. *Orchestra*. Sarcini:

1. Redarea sunetelor produse de saxofon, xilofon.
2. Gruparea imaginilor după anumite criterii (instrumente muzicale de suflat / aerofone, de percuție, cu clape etc.).
3. Descrierea instrumentelor muzicale răspunzând la întrebările: Ce este și la ce servește? Cum este? Ce cunoști despre...?
4. Exprimarea emoțiilor prin intermediul interjecțiilor (Uauuu! Vai! Offff! Uf! etc.).

UNITATEA 35	***Acum știu...***
Ce ne propunem?	Evaluarea abilităților, deprinderilor și cunoștințelor dobândite.
Ce urmărim? (obiective)	– să citească în mod conștient textul; – să încercuiască grupul de litere *che/ghe*; – să identifice cuvintele cu același sens; – să completeze cuvintele cu grupul de litere omis; – să unească cuvântul cu sunetul corespunzător: [cs] / [gz].
Materiale	Evaluarea adaptată

UNITATEA 36	***Sunetul* [c] *şi literele* k K. Litera K în denumirile de orașe și prenume. Alcătuirea propozițiilor după scopul comunicării în baza unei imagini cu utilizarea interjecțiilor. Descrierea fructelor și legumelor. Gusturile**
Ce ne propunem?	Corectitudinea scrierii/copierii/transcrierii şi a dictărilor (silabe, cuvinte, propoziţii şi texte mici). Exteriorizarea (prin vorbe, fapte, acțiuni) a gândurilor, sentimentelor față de mesajul textului.
Ce urmărim? (obiective)	– să exerseze scrierea literelor *k K* pe spațiul mic și pe spațiul mare; – să sublinieze litera *k* în cuvintele date; – să completeze adecvat casetele, propoziția și careul; – să automatizeze scrierea corectă a cuvintelor ce conțin litera K; – să prezinte beneficiile și efectele negative ale consumului/neconsumului unor fructe și legume; – să relateze întâmplări trăite la piață, în stradă etc.; – să manifeste interes pentru lectură.
Materiale	Imaginile din manual. Anexa 48

Unitatea 36. Sunetul [c] și literele *k K*. Anexa 48: *La piață*. Sarcini:

1. Gruparea fructelor și legumelor după diferite criterii: după formă, culoare, gust, după locul unde cresc (pădure / livadă / exotice), după anotimpul în care se coc etc.

2. Estimarea cantităților: Ce va cumpăra fetița? Ce va cumpăra băiețelul? Ce va cumpăra mama?
3. Crearea problemelor / exercițiilor simple pentru a obține cantitățile din imagine.
4. Crearea dialogurilor tematice: *La piață, La cumpărături.* De exemplu: „Sunt gustoase căpșunele!”, „Uf! nu-mi place usturoiul!”, „Uau! ce dulce e cireașa!”, „Vai! ce acră e lămâia!”.
5. Jocul *De-a întrebările. Tu întreabă, eu răspund și invers*;
6. Hașurarea, colorarea fructelor și legumeor, modelarea din plastilină / aluat a unui coș / farfurii cu legume / fructe.
7. Discuții despre beneficiile consumului de legume / fructe.

UNITATEA 37	***Sunetele* [y], [q], [w] *şi literele* y Y, q Q, w W. Litera mare în denumiri geografice, nume de persoane**
Ce ne propunem?	Utilizarea vocabularului însuşit în diferite situaţii de comunicare: alcătuirea propoziţiilor, convorbirilor etc. Exteriorizarea (prin vorbe, fapte, acțiuni) a gândurilor, sentimentelor față de mesajul textului.
Ce urmărim? (obiective)	– să exerseze scrierea literelor *y Y, q Q, w W* pe spațiul mic și pe spațiul mare; – să asocieze cuvintele ce conțin literele *y Y, q Q, W w* cu personajele din filme în desen animat și denumiri de dulciuri, orașe, parcuri de distracții; – să potrivească cuvintele date în propoziții; – să transcrie din text cuvintele scrise cu roșu.
Materiale	Imaginile din manual

UNITATEA 38	***Alfabetul*. Textul *Pomul înțelepciunii***
Ce ne propunem?	Exteriorizarea (prin vorbe, fapte, acțiuni) a gândurilor, sentimentelor față de mesajul textului.
Ce urmărim? (obiective)	– să completeze spațiul cu cuvinte adecvate; – să descopere și să coloreze cuvintele din careu; – să găsească cuvinte care încep cu aceeași literă; – să completeze potrivit tabelul; – să asocieze imaginile cu obiectele care încep cu literele din cuvântul ALFABET.
Materiale	Imaginile din manual. Anexele 49–50

Unitatea 38. Alfabetul. Anexele 49–50: *Alfabetul limbii române.* Sarcini:
1. Gruparea cuvintelor în cuvinte ce denumesc corpuri vii și nevii.
2. Completarea / identificararea cu / şi alte / altor cuvinte ce conțin literele alfabetului.

UNITATEA 39	***Grupurile de litere* ce, ci, ge, gi, che, chi, ghe, ghi. Cuvinte cu sens opus. Propoziția interogativă**
Ce ne propunem?	Citirea conștientă, respectând normele de pronunție a sunetelor și a grupurilor de litere. Aprecierea personajelor după faptele descrise în text.
Ce urmărim? (obiective)	– să recunoască grupurile de litere *ce, ci, ge, gi, che, chi, ghe, ghi*; – să scrie cuvinte ce conțin grupurile de litere *ce, ci, ge, gi, che, chi, ghe, ghi*; – să formuleze întrebări în baza unei imagini; – să ordoneze cuvintele în propoziții; – să transcrie propoziția obținută; – să completeze cuvintele cu grupul de litere omis; – să confecționeze un ghiocel după model.
Materiale	Imaginile din manual. Anexele 51–52

Unitatea 39. Grupurile de litere *ce, ci, ge, gi, che, chi, ghe, ghi*. Anexa 51. *Grupuri de litere*. Sarcini:
1. Gruparea imaginilor după anumite criterii (plante, animale, ființe, obiecte etc.).
2. Descrierea lucrurilor, ființelor răspunzând la întrebările: Ce este și la ce servește? Cum este? Ce cunoști despre...?
3. Exprimarea emoțiilor prin intermediul interjecțiilor (Uau! Vai! Of! Uf! Ah! etc.).

Unitatea 39. Grupurile de litere *ce, ci, ge, gi, che, chi, ghe, ghi*. Anexa 52: *Rezolvă careul*. Sarcini:

1. Identificarea obiectelor de uz cotidian care întrunesc condițiile/cerințele: Ce poate fi rotund/lung/iute/rece/dulce/firav?
2. Recunoașterea corpurilor vii/nevii din imagini.
3. Alcătuirea ghicitorilor prin descrieri (de exemplu: prevestește sosirea primăverii, este de culoare albă și e gingaș – ghiocelul; este un animal cu gâtul și picioarele lungi – girafa; organ de simț cu ajutorul căruia auzim, deslușim sunetele din jurul nostru – urechea).
4. Inițierea unor discuții despre securitatea vieții și sănătății în caz de fulger, tunet; ocrotirea naturii și a plantelor pe cale de dispariție; reguli de igienă și securitate a organelor de simț (ochii, urechile, nasul etc.).

UNITATEA 40	***Scrisoarea.* Redactarea unei scrisori. Părțile componente**
Ce ne propunem?	Delimitarea comunicării orale de cea scrisă. Familiarizarea cu elementele scrisorii. Exersarea scrierii unei scrisori.
Ce urmărim? (obiective)	– să citească în mod conștient textul propus; – să descopere părţile componente ale unei scrisori; – să potrivească cuvintele propuse în propoziții; – să scrie scrisori având diverși destinatari.
Materiale	Scrisoarea adaptată

PERIOADA POSTALFABETARĂ

UNITATEA 41	***Limba noastră,* după Alexe Mateevici. Receptarea mesajului. Valoarea textului: învățătura, tematica, emoțiile trăite. Cuvinte ce denumesc însuşiri**
Ce ne propunem?	Exteriorizarea (prin vorbe, fapte, acțiuni) a gândurilor, sentimentelor față de mesajul textului. Utilizarea în diferite situaţii de comunicare a vocabularului învățat.
Ce urmărim? (obiective)	– să citească în mod conștient poezia; – să completeze propozițiile utilizând cuvinte din text ce denumesc însuşiri; – să descopere sensurile cuvântului *limbă*; – să potrivească cuvintele cu înțeles opus; – să descopere numărul silabelor într-un cuvânt.
Materiale	Textul din suport

UNITATEA 42	***Primăvara,* de Spiridon Vangheli. Planul de idei. Cuvinte ce denumesc însuşiri. Sinonime, antonime, omonime. Dialogul**
Ce ne propunem?	Utilizarea în diferite situaţii de comunicare a vocabularului însuşit: alcătuirea propoziţiilor, convorbirilor etc.
Ce urmărim? (obiective)	– să citească în mod conștient un text; – să numeroteze propozițiile în ordinea desfășurării acțiunilor; – să mimeze acțiunile; – să completeze propoziţiile; – să descopere omonimele; – să continue dialogul.
Materiale	Textul adaptat

UNITATEA 43	***O carte,* de Constantin Dragomir. Receptarea mesajului. Cuvinte ce denumesc însuşiri. Ordonarea cuvintelor în propoziţie**
Ce ne propunem?	Asocierea cuvintelor necunoscute cu noțiuni din viața cotidiană. Utilizarea în diferite situaţii de comunicare a vocabularului însuşit: alcătuirea propoziţiilor, convorbirilor etc.
Ce urmărim? (obiective)	– să citească conștient poezia; – să completeze versurile cu cuvinte ce rimează; – să descrie o carte; – să memoreze proverbul; – să copieze din poezie cuvinte cu o silabă; – să ordoneze cuvintele în propoziție; – să transcrie propoziția obținută.
Materiale	Textul adaptat

UNITATEA 44	***Unirea face puterea* (folclor). Încadrarea expresiilor în propoziţii proprii**
Ce ne propunem?	Aprecierea personajelor după faptele descrise în text. Asocierea cuvintelor necunoscute cu noțiuni din viața cotidiană. Exteriorizarea (prin vorbe, fapte, acțiuni) a gândurilor, sentimentelor față de mesajul textului.
Ce urmărim? (obiective)	– să citească conștient textul; – să bifeze răspunsul corect; – să realizeze corespondența între cuvinte și imagini; – să transcrie cuvintele; – să scrie din text cuvinte din două silabe; – să copieze și să memoreze ultima propoziție.
Materiale	Textul adaptat

UNITATEA 45	***Greierul şi furnica*, de Alexandru Donici. Interpretarea textului. Sensurile cuvântului: cuvinte cu sens asemănător / cu sens opus; cu sens propriu / cu sens figurat; mijloace artistice: comparaţia / personificarea**
Ce ne propunem?	Descoperirea cuvintelor cu sens asemănător şi a cuvintelor cu sens opus. Utilizarea semnelor de punctuaţie.
Ce urmărim? (obiective)	– să citească conștient textul; – să sublinieze varianta corectă; – să descrie personajele (greierul şi furnica) cu ajutorul reperelor propuse; – să realizeze corespondenţa între cuvintele cu sens opus; – să scrie diminutive pentru cuvintele date; – să transcrie din text cuvinte formate din 1, 2 și 3 silabe.
Materiale	Textul adaptat

UNITATEA 46	***Ciuboţelele ogarului*, de Călin Gruia. Învăţătura textului. Personaje pozitive şi personaje negative. Recunoaşterea titlului, autorului**
Ce ne propunem?	Aprecierea personajelor după faptele descrise în text. Exteriorizarea (prin vorbe, fapte, acțiuni) a gândurilor, sentimentelor față de mesajul textului.
Ce urmărim? (obiective)	– să citească conştient textul; – să descopere titlul, autorul și personajele textului; – să sublinieze varianta corectă; – să enumere însuşiri pentru animalele din imagini; – să potrivească cuvintele cu același înțeles; – să alcătuiască propoziţii după scopul comunicării.
Materiale	Textul adaptat. Anexele 53–54

Unitatea 46. *Ciuboţelele ogarului*, de Călin Gruia. Anexa 53: *Animale domestice.* Sarcini:

1. Iniţierea unor discuţii despre animalele din curtea bunicii şi despre importanţa alimentaţiei sănătoase.
2. Modelarea / confecţionarea animalelor din plastilină / hârtie prin aplicaţie (tehnica ruperii, mototolirii etc.).
3. Desenarea / construirea animalelor din diferite figuri geometrice (tangram).
4. Memorarea poeziilor cu onomatopee.

Unitatea 46. *Ciuboţelele ogarului*, de Călin Gruia. Anexa 54: *Animale sălbatice.* Sarcini:

1. Gruparea animalelor după tipul de hrană (ierbivore / carnivore), după locul de trai (de pădure / de câmp) etc.
2. Descrierea animalelor.
3. Memorarea unor ghicitori, cântece, poezii, numărători despre animalele din imagini.

UNITATEA 47	***Cântec de primăvară,* de Șt. O. Iosif. Repere de interpretare a poeziei. Receptarea mesajului. Omonime**
Ce ne propunem?	Asocierea cuvintelor necunoscute cu noțiuni din viața cotidiană. Utilizarea în diferite situații de comunicare a vocabularului însuşit. Deosebirea ghidată a unui text în proză de unul în versuri.
Ce urmărim? (obiective)	– să citească în mod conştient textul; – să copieze cuvintele evidențiate; – să potrivească acțiunile; – să descopere sensul omonimelor; – să transcrie una dintre propozițiile propuse; – să modifice forma cuvintelor.
Materiale	Textul din suport

UNITATEA 48	***Ciocârlia*, de Ion Agârbiceanu. Receptarea mesajului. Descrierea. Cuvinte cu înţeles opus. Cuvinte ce denumesc însuşiri, acţiuni**
Ce ne propunem?	Asocierea cuvintelor necunoscute cu noțiuni din viața cotidiană. Exteriorizarea (prin vorbe, fapte, acțiuni) a gândurilor, sentimentelor față de mesajul textului.
Ce urmărim? (obiective)	– să citească în mod conștient textul; – să sublinieze varianta corectă; – să completeze propozițiile; – să realizeze corespondența între cuvinte și imagini; – să alcătuiască propoziții cu omonime; – să transcrie una dintre propozițiile propuse.
Materiale	Textul adaptat

UNITATEA 49	***Tu, iarbă, tot ai mamă?,* de Grigore Vieru. Receptarea mesajului. Valoarea textului literar: învăţătura, tematica, emoţiile trăite**
Ce ne propunem?	Exteriorizarea (prin vorbe, fapte, acțiuni) a gândurilor, sentimentelor față de mesajul textului. Asocierea cuvintelor necunoscute cu noțiuni din viața cotidiană.
Ce urmărim? (obiective)	– să exteriorizeze conţinutul emotiv al textului citit; – să descopere și să coloreze cuvintele întâlnite în poezie; – să completeze potrivit propoziţiile interogative; – să identifice numărul de silabe pentru cuvintele date; – să utilizeze cuvinte ce denumesc însuşiri şi acţiuni pentru a completa portretul mamei.
Materiale	Textul din suport. Anexa 55

Unitatea 49. *Tu, iarbă, tot ai mamă?,* de Grigore Vieru. Anexa 55: *Creează portretul mamei tale.* Sarcini:

1. Descrierea mamei: ochii (culoarea, forma), părul (culoarea, coafura), statura (înaltă, mijlocie, scundă), activităţile preferate.
2. Decuparea elementelor şi crearea prin aplicaţie a portretului personalizat al mamei.
3. Enumerarea unor activităţi pe care le realizează mama de una singură, precum și activități efectuate împreună cu fiul/fiica.
4. Prepararea produsului *Dulceaţă de suflet pentru mama* din cuvinte frumoase scrise pe fâşii de hârtie, păstrate într-un borcănaş decorat.

UNITATEA 50	***Mărinimie*, de Emil Gârleanu. Ordonarea momentelor lecturii. Cuvintele cu înţeles opus. Ortografia cuvintelor**
Ce ne propunem?	Citirea conștientă a textului. Utilizarea vocabularului însuşit în diferite situaţii de comunicare: alcătuirea propoziţiilor, convorbirilor.
Ce urmărim? (obiective)	– să citească în mod conștient textul; – să recunoască elementele unui text; – să realizeze planul de idei cu ajutorul imaginilor propuse; – să sublinieze cuvintele cu sens opus pentru cuvintele date; – să completeze propozițiile în baza imaginilor; – să descopere utilizarea ortogramelor *s-a*/*sa*.
Materiale	Textul adaptat

UNITATEA 51	***Cu penetul ca sideful*, de Mihai Eminescu. Receptarea mesajului. Descrierea. Cuvinte cu înţeles opus. Familia lexicală a cuvintelor**
Ce ne propunem?	Exteriorizarea (prin vorbe, fapte, acțiuni) a gândurilor, sentimentelor față de mesajul textului.
Ce urmărim? (obiective)	– să potrivească cuvântul omis; – să realizeze corespondenţa între cuvinte şi imagini; – să desprindă sensurile diferite ale omonimelor; – să încadreze expresiile în contexte proprii; – să realizeze corespondența între cuvintele inversate; – să contureze și să coloreze imaginea.
Materiale	Textul din suport

UNITATEA 52	***Vrăbiuţa uitucă*, de Leo Butnaru. Cuvinte ce denumesc obiecte, acţiuni, însuşiri. Descrierea**
Ce ne propunem?	Deosebirea ghidată a unui text în proză de unul în versuri. Exteriorizarea (prin vorbe, fapte, acțiuni) a gândurilor, sentimentelor față de mesajul textului.
Ce urmărim? (obiective)	– să completeze propozițiile cu cuvinte din text; – să descrie vrăbiuţa răspunzând la întrebări; – să modeleze din materiale naturale un arici.
Materiale	Textul adaptat. Anexa 56

Unitatea 52. *Vrăbiuţa uitucă*, de Leo Butnaru. Anexa 56: *Al/ale cui? Cine şi ce mănâncă?* Sarcini:

1. Identificarea părţilor componente ale corpului vrăbiuţei/ariciului.
2. Descrierea vrăbiuţei/ariciului.
3. Desenarea/modelarea/confecționarea unor vietăți.

UNITATEA 53	***Hoțul,* de Tudor Arghezi. Explorarea textului. Exerciţii de vocabular. Caracterizarea personajului literar după faptele sale. Personaje pozitive şi negative**
Ce ne propunem?	Deosebirea ghidată a unui text în proză de unul în versuri. Aprecierea personajelor după faptele descrise în text. Utilizarea vocabularului însuşit în diferite situaţii de comunicare: alcătuirea propoziţiilor, convorbirilor.
Ce urmărim? (obiective)	– să completeze spațiile cu elementele textului; – să sublinieze varianta corectă; – să despartă în silabe cuvintele; – să descopere acţiuni ale personajelor; – să ordoneze cuvintele într-o propoziție; – să transcrie propoziția obținută.
Materiale	Textul adaptat

UNITATEA 54	***Găurile* (folclor). Explorarea textului. Exerciţii de vocabular. Caracterizarea personajului literar după faptele sale. Omonime. Personaje pozitive şi negative**
Ce ne propunem?	Utilizarea în diferite situaţii de comunicare a vocabularului însuşit: alcătuirea propoziţiilor, convorbirilor. Exteriorizarea (prin vorbe, fapte, acțiuni) a gândurilor, sentimentelor față de mesajul textului.
Ce urmărim? (obiective)	– să completeze propozițiile cu informații din text; – să bifeze varianta corectă; – să realizeze corespondența între cuvinte; – să ordoneze cuvintele într-o propoziție; – să transcrie propoziția obținută.
Materiale	Textul adaptat

UNITATEA 55	***Păţania ursului cafeniu,* de Vladimir Colin. Explorarea textului. Cuvinte ce denumesc însuşiri, acţiuni. Personaje pozitive şi negative**
Ce ne propunem?	Utilizarea în diferite situaţii de comunicare a vocabularului însuşit: alcătuirea propoziţiilor, convorbirilor. Exteriorizarea (prin vorbe, fapte, acțiuni) a gândurilor, sentimentelor față de mesajul textului.
Ce urmărim? (obiective)	– să bifeze răspunsul corect; – să despartă în silabe cuvintele; – să potrivească cuvintele în proverb; – să distingă însuşiri ale personajelor; – să potrivească acţiunile personajelor; – să formeze pluralul cuvintelor.
Materiale	Textul adaptat. Anexa 57

Unitatea 55. *Păţania ursului cafeniu,* de Vladimir Colin. Anexa 57: *Cine şi cum este?*

Sarcini:

1. Caracterizarea personajelor.
2. Descrierea animalelor polare în baza algoritmului: părţile corpului (cap, trunchi, membre); culoarea blănii/pielii; hrana; înmulţirea; foloase etc.
3. Exprimarea unor stări/emoții adecvate situațiilor povestite în cadrul unor dialoguri simple.

UNITATEA 56	***Moldova*. Receptarea mesajului. Valoarea textului literar. Tematica. Învăţătura**
Ce ne propunem?	Exteriorizarea (prin vorbe, fapte, acțiuni) a gândurilor, sentimentelor față de mesajul textului. Exprimarea opiniilor faţă de cele citite.
Ce urmărim? (obiective)	– să citească conştient textul; – să completeze propoziţii cu cuvinte din text; – să identifice elementele unei mulţimi în baza unui cuvânt generalizator; – să povestească în baza imaginilor date; – să transcrie și să memoreze mesajul textului; – să exteriorizeze prin vorbe, fapte, acțiuni dragostea şi respectul pentru ţară.
Materiale	Textul adaptat

UNITATEA 57	***Europa Unită*. Exerciții de dezvoltare a vocabularului. Receptarea mesajului. Valoarea textului literar. Tematica. Învăţătura**
Ce ne propunem?	Identificarea în diferite contexte a cuvintelor cu sens asemănător și a celor cu sens opus. Asocierea cuvintelor necunoscute cu noțiuni din viața cotidiană. Utilizarea vocabularului însuşit.
Ce urmărim? (obiective)	– să citească conştient textul; – să realizeze corespondenţa între cuvinte și imagini; – să copieze propoziţia evidențiată în text; – să coloreze familia de cuvinte; – să completeze propozițiile cu cuvintele potrivite; – să transcrie ultima propoziție din text;
Materiale	Textul adaptat

UNITATEA 58	***Acum știu...***
Ce ne propunem?	Evaluarea abilităților, deprinderilor și cunoștințelor dobândite.
Ce urmărim? (obiective)	– să citească conștient textul; – să bifeze varianta corectă; – să identifice cuvintele cu sens opus; – să copieze din text cuvinte ce denumesc ființe, acțiuni, însușiri.
Materiale	Evaluarea adaptată

Suportul este realizat în baza curriculumului național şi a seturilor didactice existente şi promovate de către MECC, în domeniul de referință, cu adaptările (adaptări și/sau modificări curriculare) de rigoare, în conformitate cu documentele de politică educațională: *Conceptul privind individualizarea procesului educaţional prin adaptări curriculare* și ghidul metodologic *Individualizarea procesului educaţional prin adaptări curriculare.* Lucrarea are ca scop susținerea și consolidarea eforturilor în individualizarea procesului de formare şi dezvoltare a unor competenţe (cunoştinţe, deprinderi, atitudini) şi prezentarea unui model concret de conţinuturi, subcompetenţe, obiective, texte, sarcini adaptate în procesul de învățare a citit-scrisului. De asemenea, sunt prezentate și modalități de lucru cu acestea, pentru a răspunde diverselor necesități educaționale în clasele de copii. Astfel, lucrarea conține răspunsuri la unele întrebări referitor la individualizarea prin adaptări curriculare (adaptări și/sau modificări curriculare), proiectarea obiectivelor şi a conţinuturilor în concordanţă cu necesitățile şi capacităţile fiecărui copil.

BIBLIOGRAFIE

1. Bulat G., Rusu N. Asistenţa elevilor cu cerinţe educaţionale speciale. Suport educaţional. Chişinău, 2015.
2. Buruiană M., Cotelea S., Ermicioi A. Exerciții suplimentare la Abecedar. Chișinău: Știința, Prut Internațional, 2017.
3. Buruiană M., Cotelea S., Ermicioi A., Dragomir C., Hadârcă I. Abecedar. Chișinău: Știința, Prut Internațional, 2017.
4. Chicu V., Galben S., Cojocaru V., Ivanova L. Educaţie incluzivă. Repere metodologice. Chişinău: Bons Offices, 2006.
5. Codul educației al Republicii Moldova, 2014.
6. Convenţia ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilităţi (Legea nr. 166 din 9 iulie 2010).
7. Curriculumul școlar, clasele I–IV. Chișinău, 2010.
8. Danii A., Popovici D.-V., Racu A. Intervenţia psihopedagogică în şcoala incluzivă. Chişinău: Tipografia Centrală, 2007.
9. Dicţionar de pedagogie. Chişinău: Litera, 2010.
10. Eftodi A., Cazac A., Filip G., Galben S. Concept privind individualizarea procesului educațional prin adaptări curriculare. Chișinău, 2017.
11. Eftodi A., Cazac A., Filip G., Galben S. Individualizarea procesului educațional prin adaptări curriculare. Ghid metodologic. Chișinău, 2017.
12. Gaiciuc V., Marin M., Ursu L. Ghid de implementare a curriculumului modernizat pentru treapta primară de învăţământ. Chișinău: Lyceum, 2011.
13. Gherguţ A. Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale. Iaşi: Polirom, 2006.
14. Gould P., Sullivan J. Clasa integrată pentru copiii de vârstă mică. Chişinău: Epigraf, 2003.
15. Înţelegerea şi satisfacerea necesităţilor copiilor în clasele incluzive. Ghid pentru pedagogi. Chişinău, UNESCO, 2003.
16. Nicolussi-Spib B., Brânza A., Bulicanu M., Frunze O. Incluziunea educațională a copiilor cu deficiențe de vedere. Ghid metodologic. Chișinău, 2018.
17. Programul de dezvoltare a educaţiei incluzive în Republica Moldova pentru anii 2011–2020.
18. Schönauer S., Bulicanu M., Capatici V. Incluziunea educațională a copiilor cu deficiențe de auz. Ghid metodologic. Chișinău, 2018.
19. Tankersley D., Brajkovic S., Handzar S., Rimkiene R., Sabaliauskiene R., Trikic Z., Vomnta T. Cum aplicăm teoria în practică. Ghid pentru promovarea principiilor unei pedagogii de calitate. Chişinău: Epigraf, 2013.
20. Vrăsmaş E. Dificultăţile de învăţare în şcoală. Bucureşti: V&I Integral, 2007.

WEBOGRAFIE

1. http://www.edituragama.ro/colectii-gama/activitati-de-invatare-prin-joc/carti-cu-activitati-pentru-copii-trio-puzzle/carti-cu-activitati-pentru-copii-trio-puzzle-propozitii-simple
2. http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=335376
3. http://lex.justice.md/viewdoc.php?action=view&view=doc&id=339343&lang=1
4. https://www.autism.net/
5. https://www.dldcec.org
6. https://www.issa.nl

PRIMA ZI DE ȘCOALĂ

1.

2.

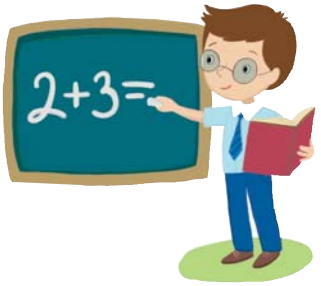

SUNT ȘCOLAR

1.

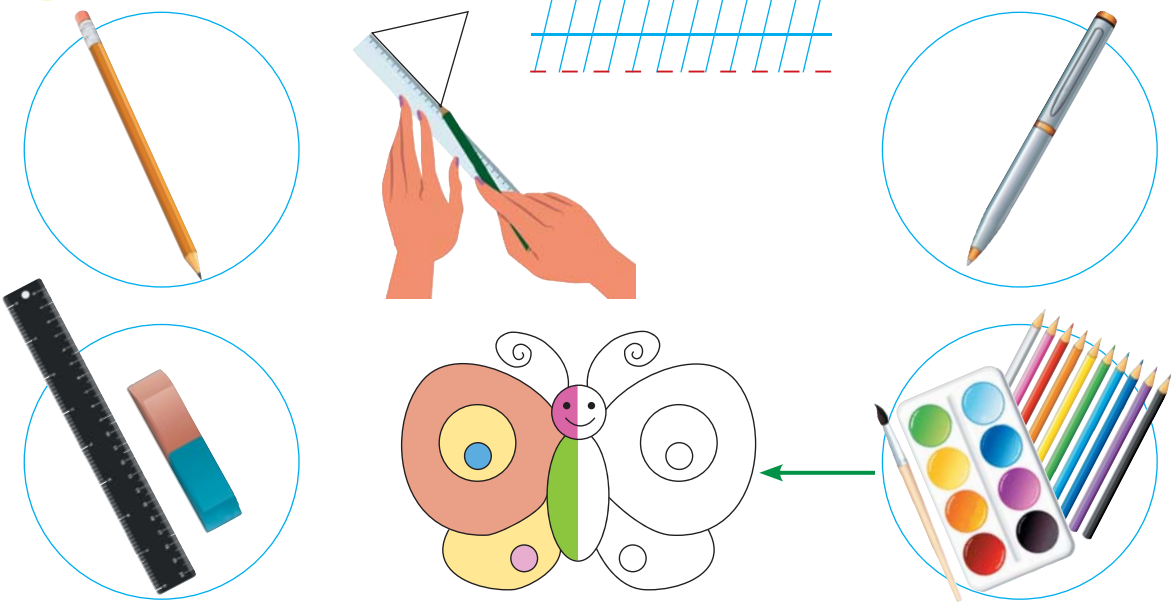

2.

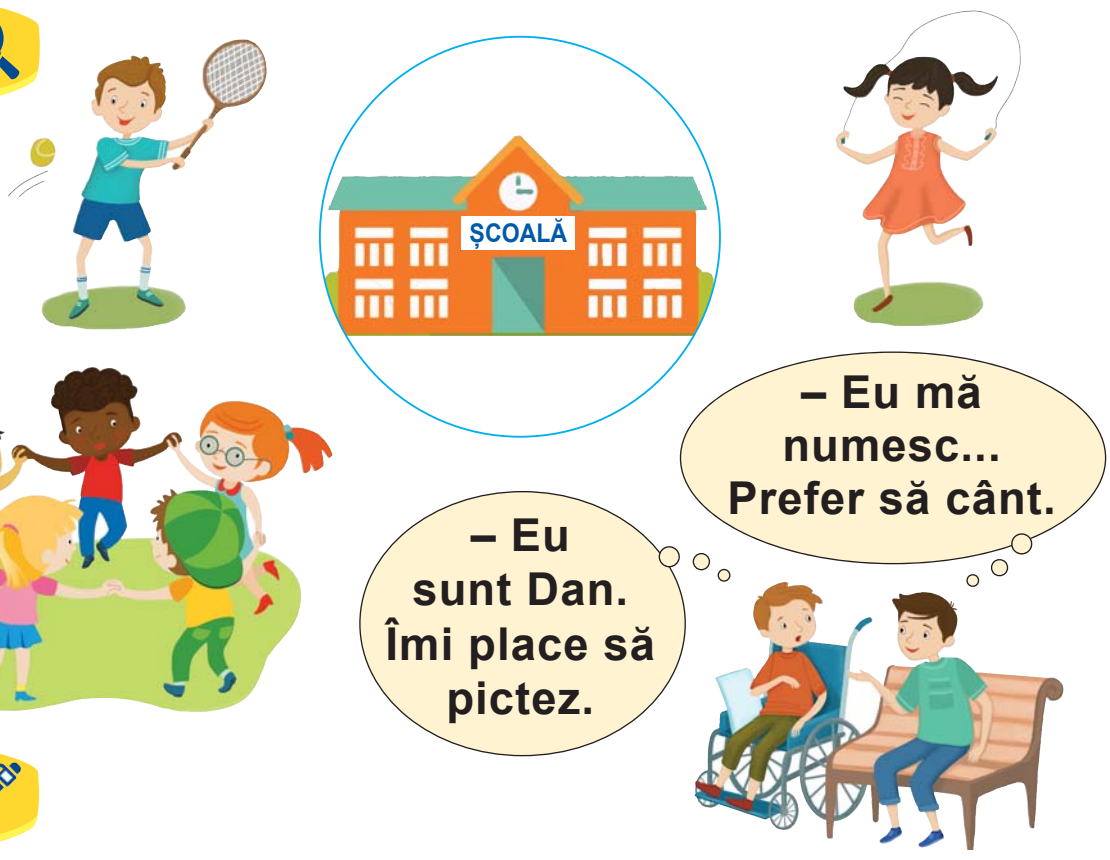

3.

FAMILIA MEA

1.

2.

3.

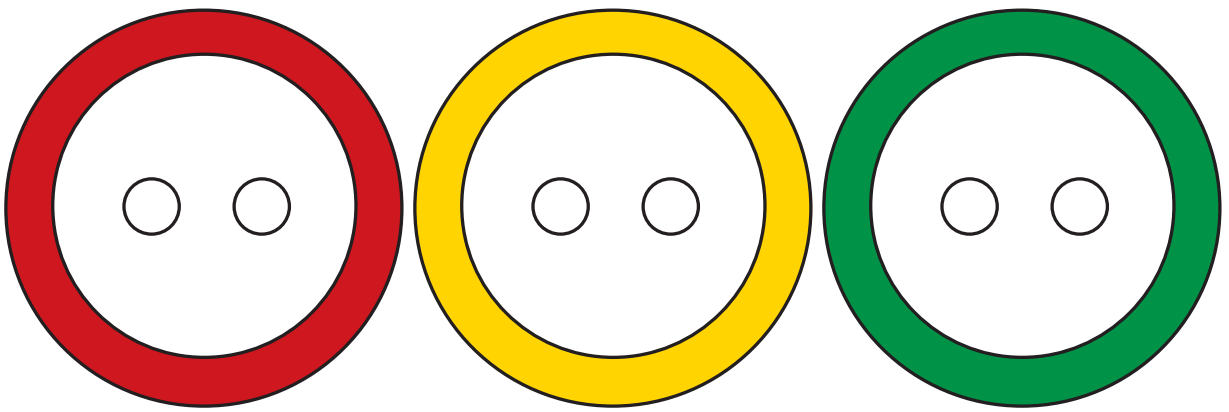

4.

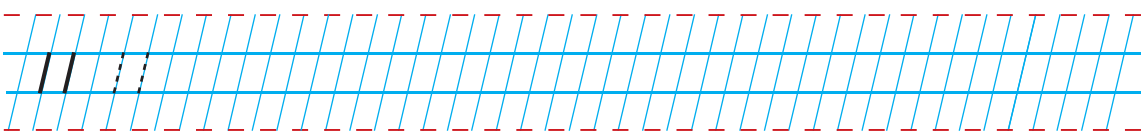

E ZIUA MEA

1.

LA MULȚI ANI!

2.

3.

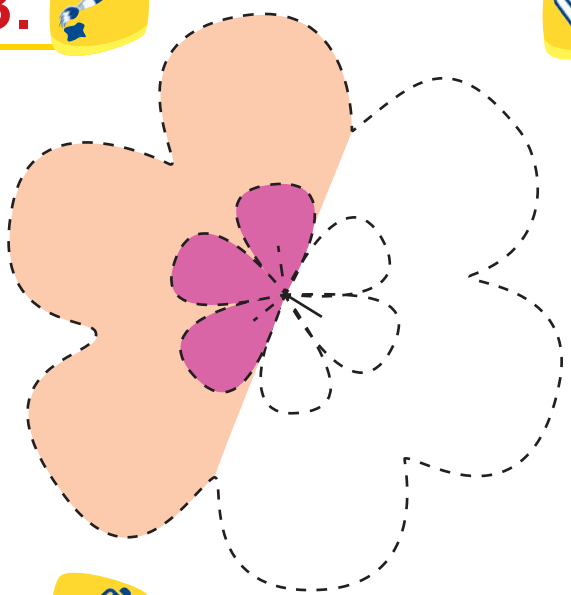
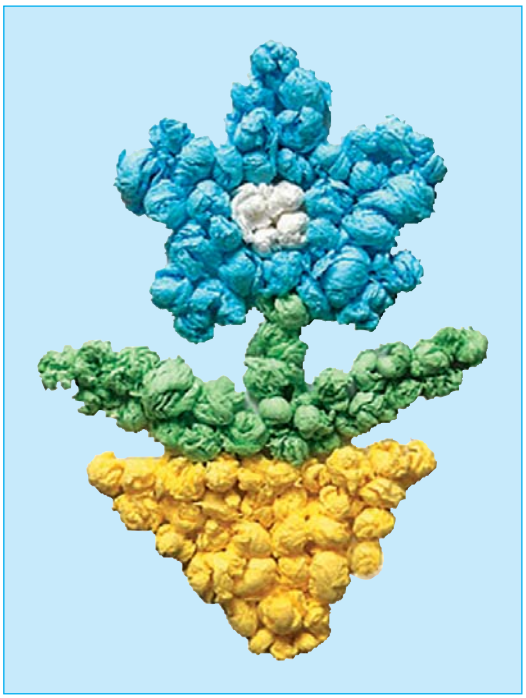

4.

IEDUL CU TREI CAPRE

de *Octav Pancu-Iași*

1.

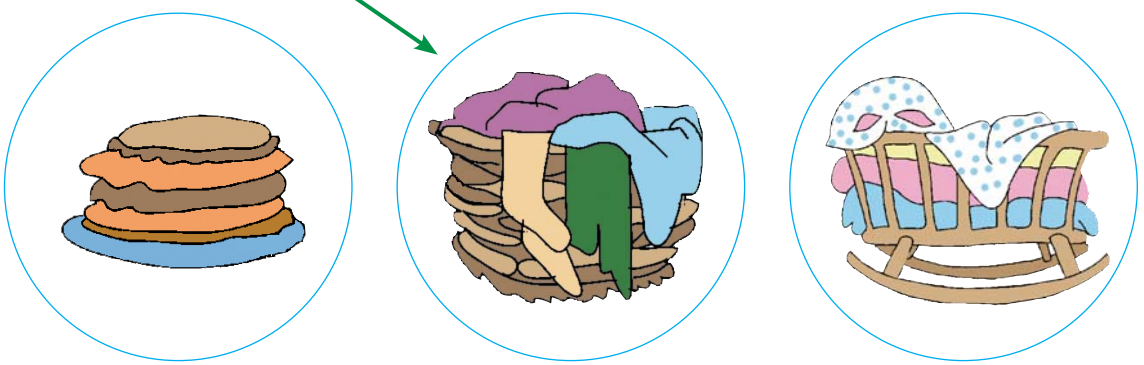

2.

_____.

_____?

_____!

3.

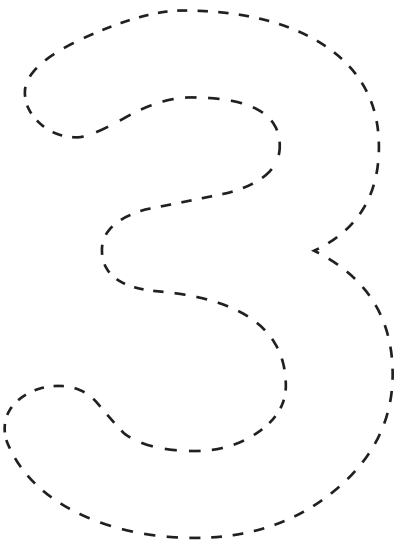

4.

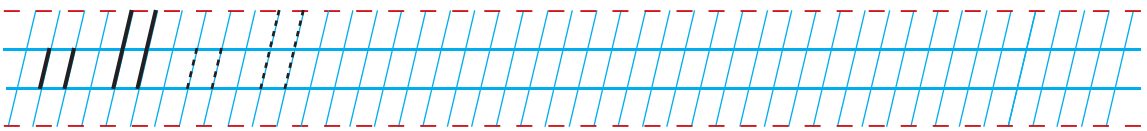

5.

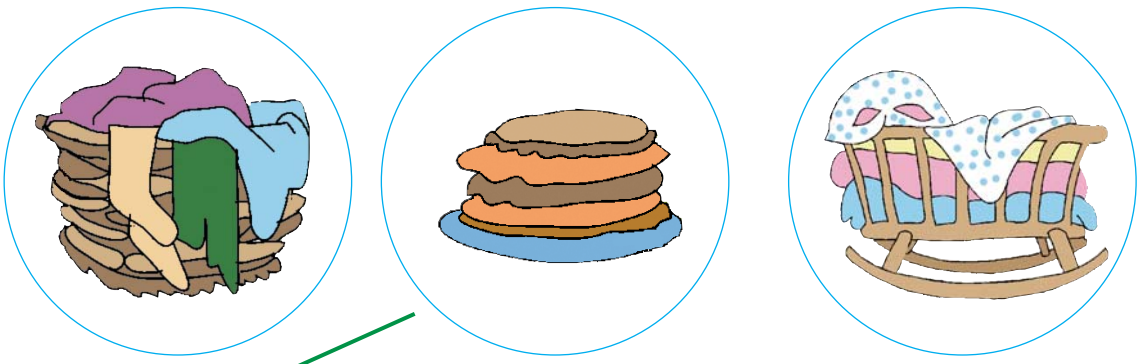

6.

7.

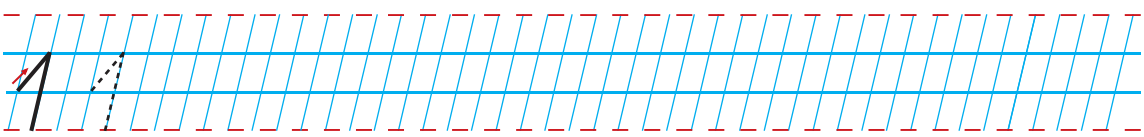

MICII GRĂDINARI

1.

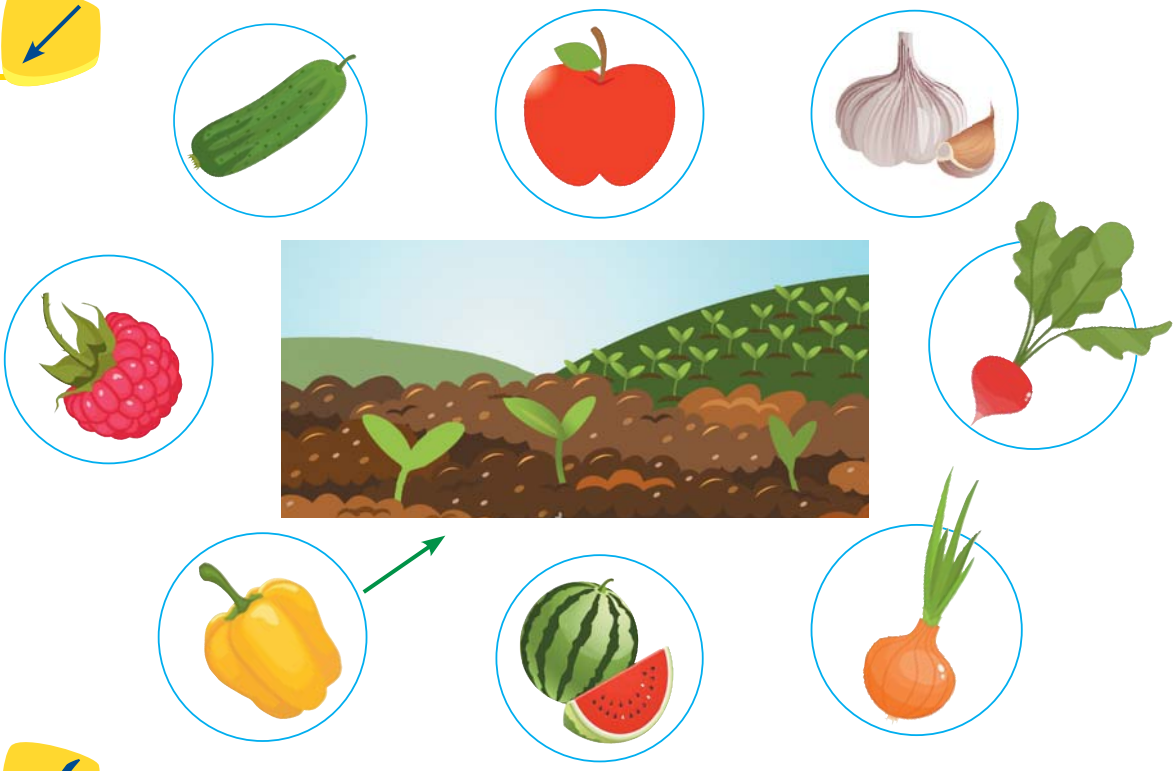

2.

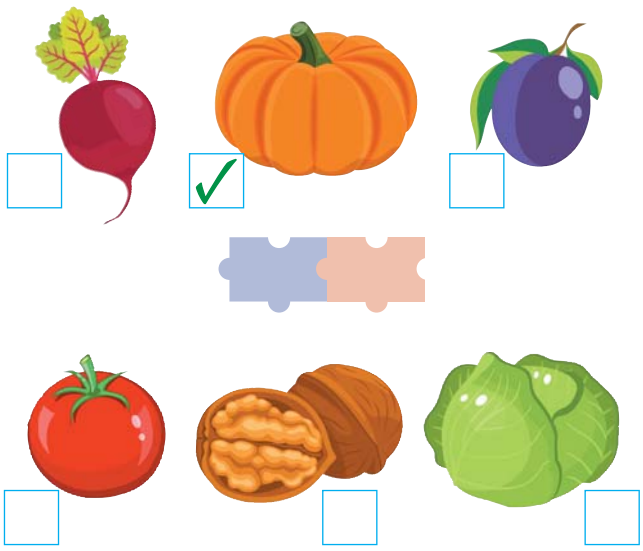

3.

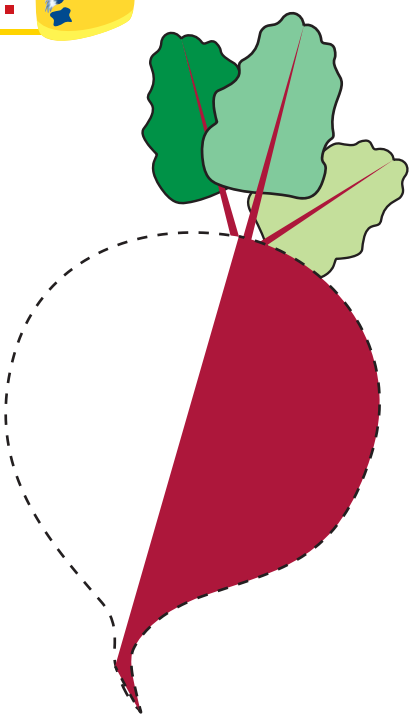

4.

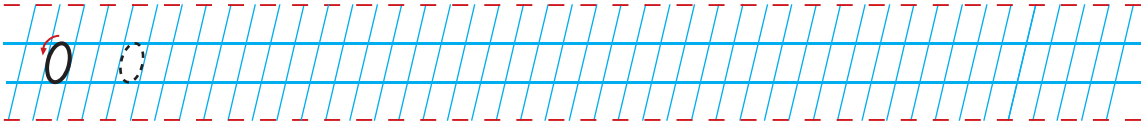

ÎN LIVADĂ

1.

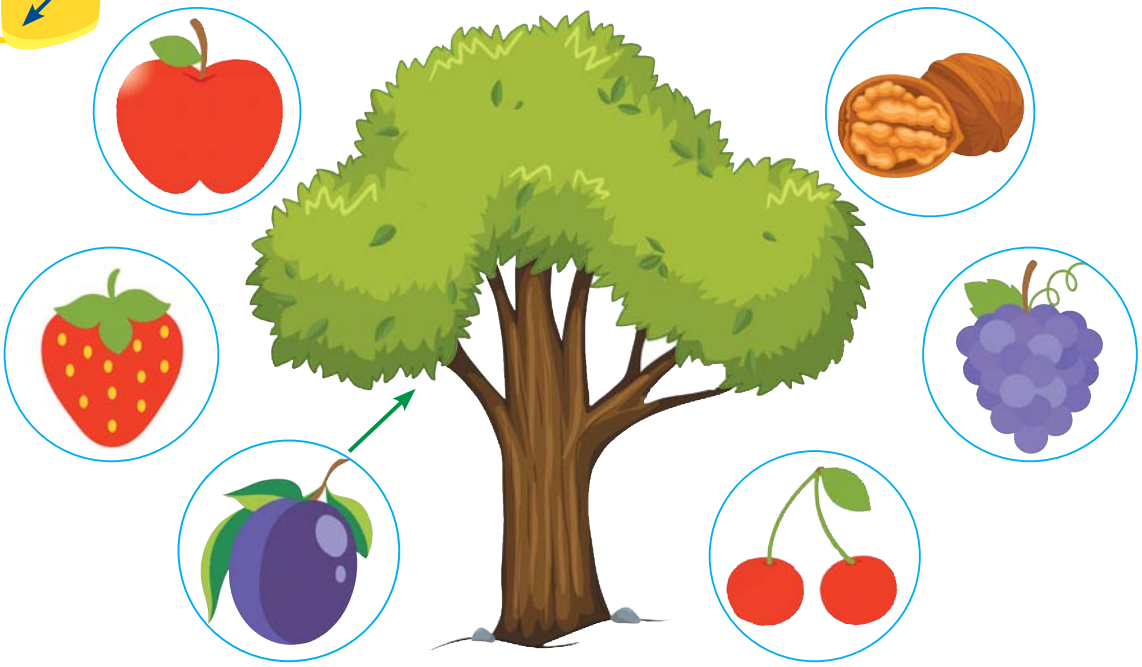

2.

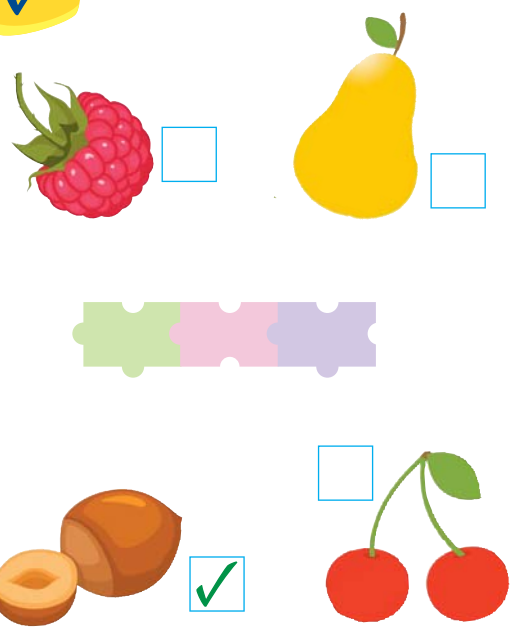

3.

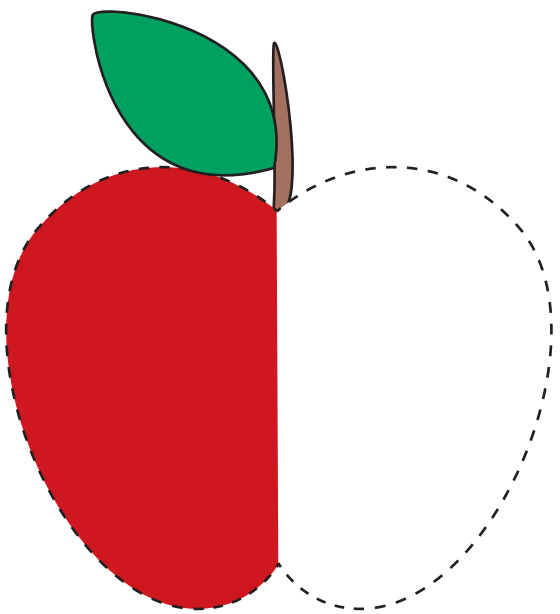

4.

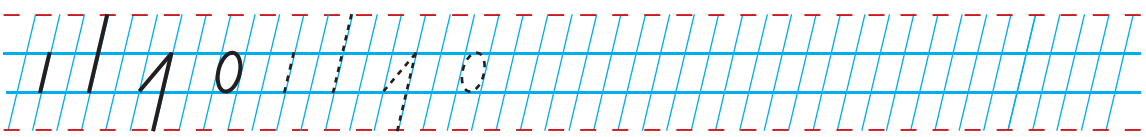

LA ȘCOALA ANIMALELOR

1.

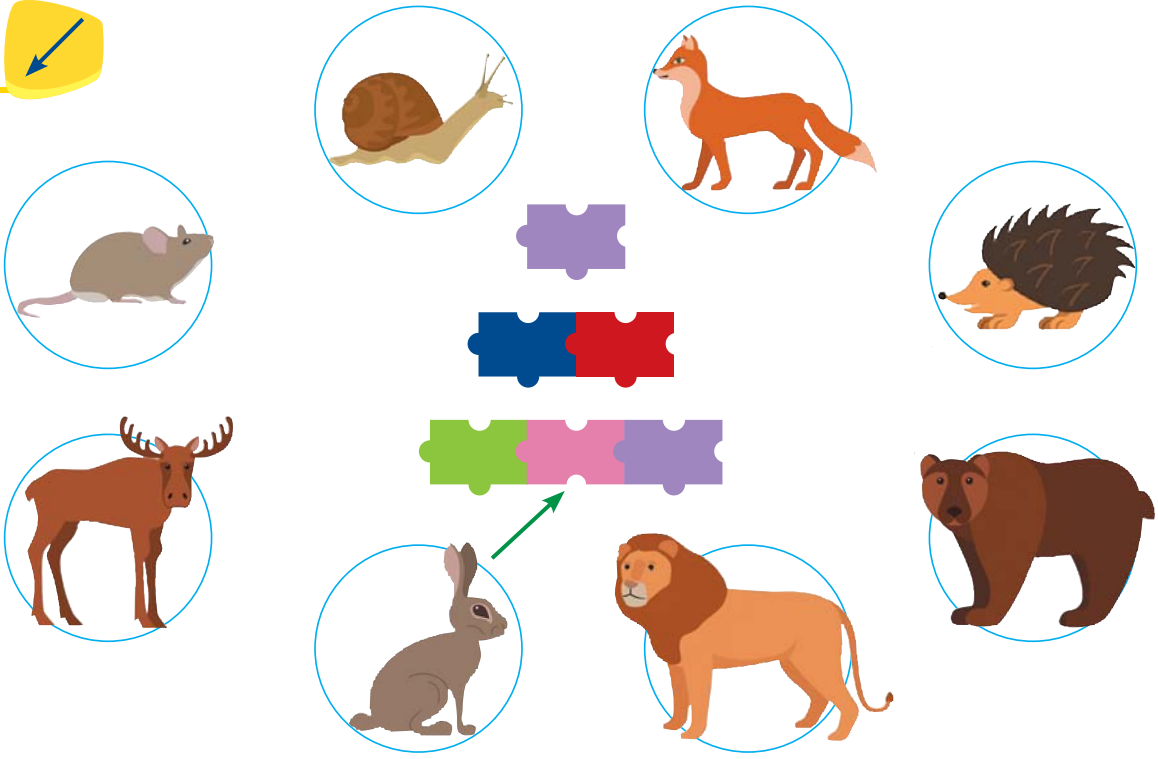

2.

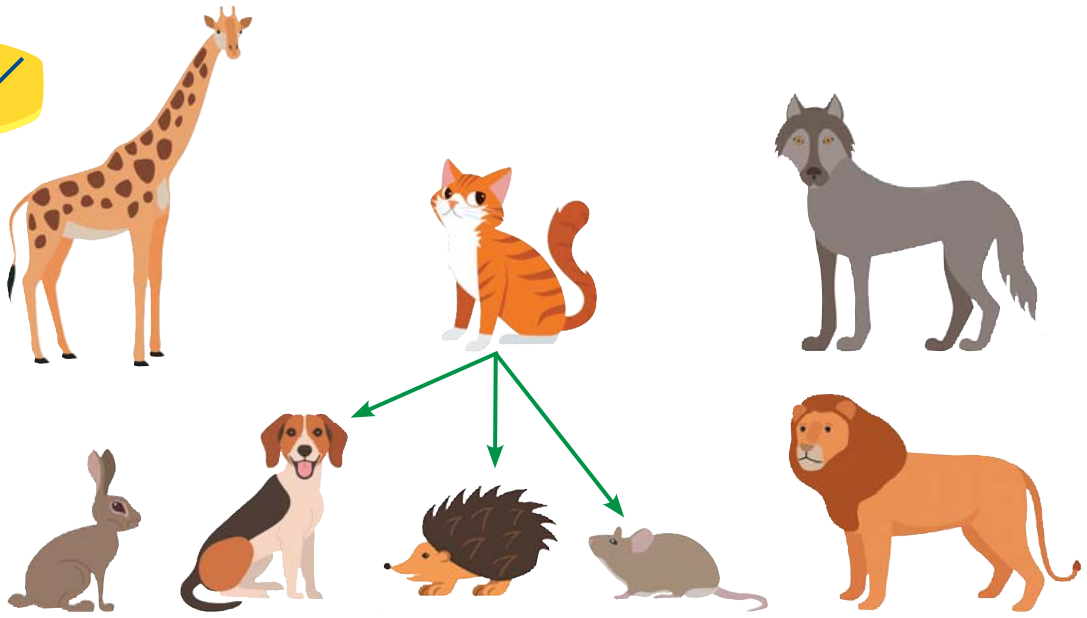

3.

ĉ ĝ

LA STADION

1.

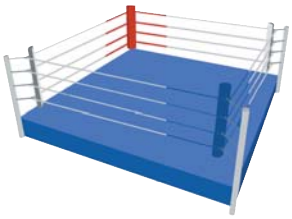

2.

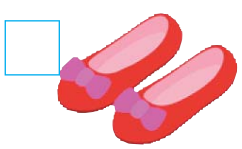
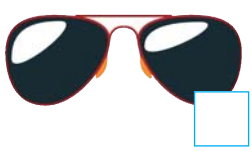

3.

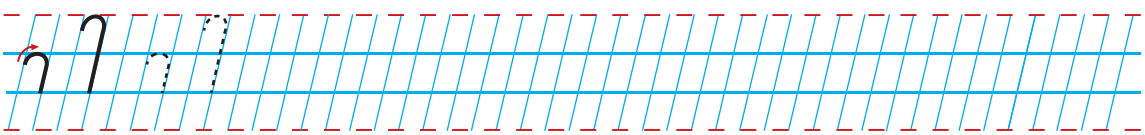

SĂNĂTATEA MEA

1.

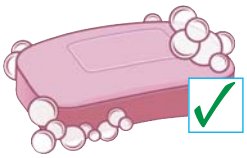

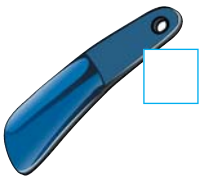

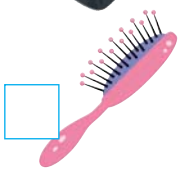

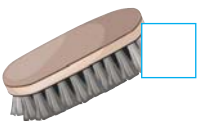

2.

3.

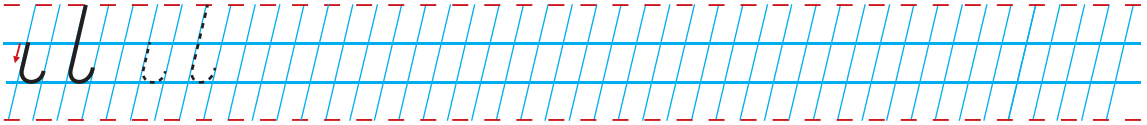

SĂNĂTATEA PĂMÂNTULUI

1.

2.

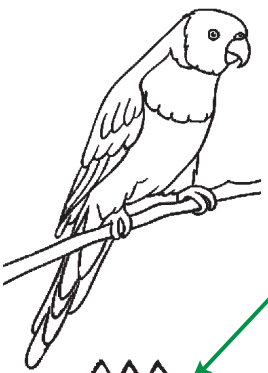

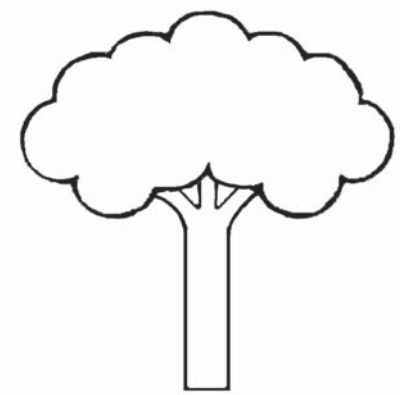

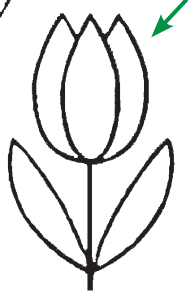

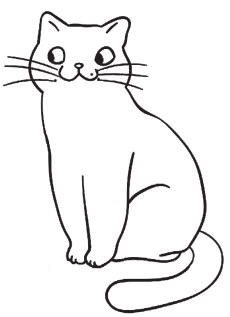

3.

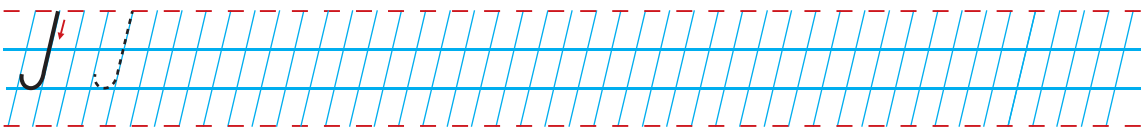

POVESTEA PÂINII

1.

2.

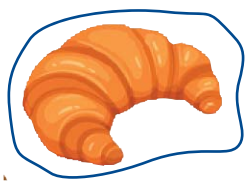

3.

4. ✓

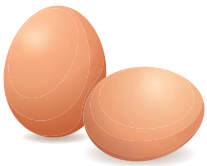

5.

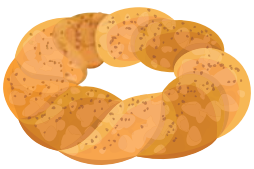

6. _____.

_____?

_____!

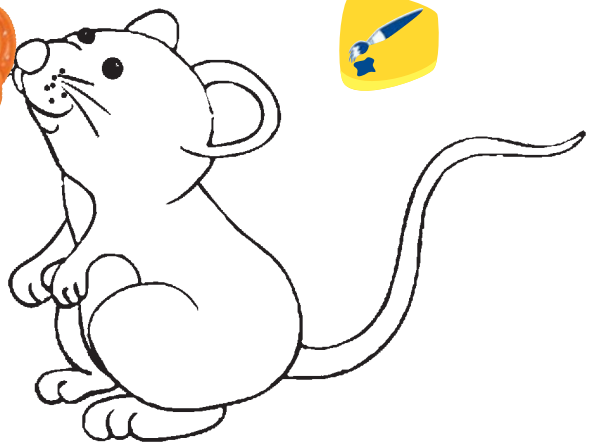

7.

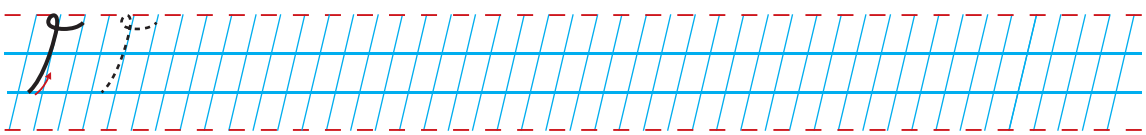

MINUNILE TEHNICII

1.

2.

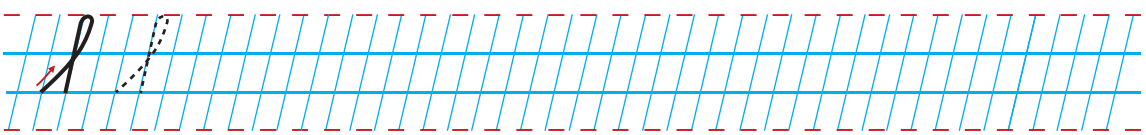

3.

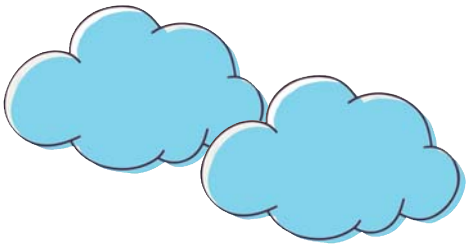

☑

☐

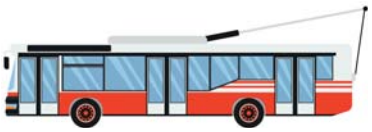

☐

☐

☐

☐

☐

☐

4.

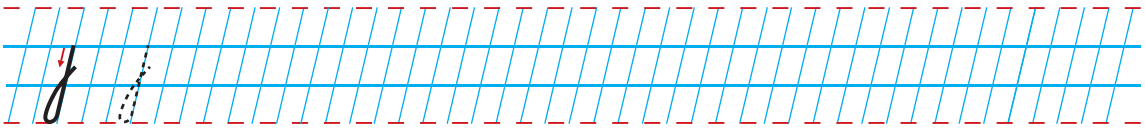

O ZI DE ODIHNĂ

1.

2.

3.

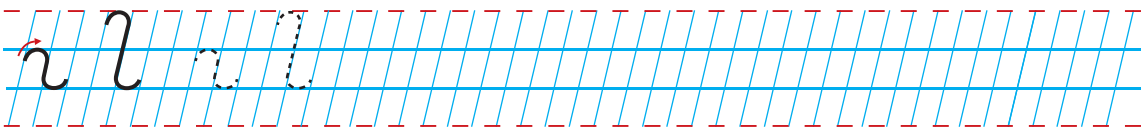

ACUM ȘTIU...

1.
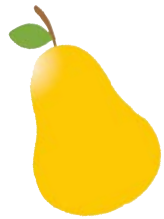

2.

_____? _____. _____!

3.

AM CÂȘTIGAT 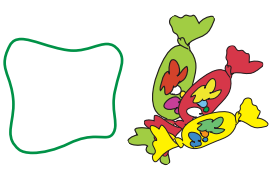 .

1.

aA

a A

a *A*

2.

arici

carte

stea

3.

→ a

☐

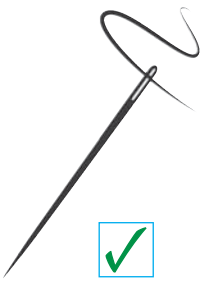

☑

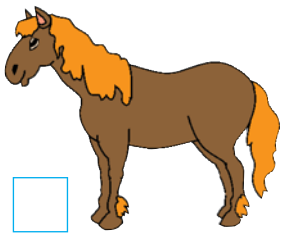

☐

4.

A-la
A-di

A-zo-rel
A-lu-ne-lul

5.

1.

m m M M

m
M

2.

melc

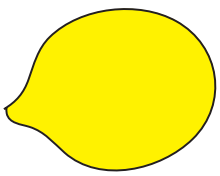

lămâie

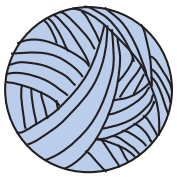

ghem

3.

→ m

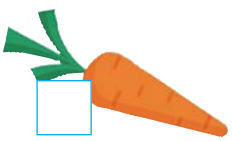

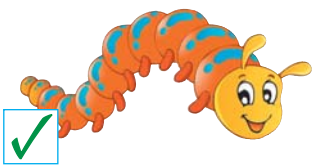

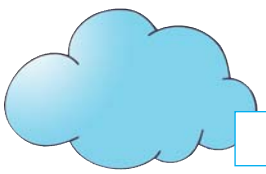

4.

Ma-ri-us
Ma-ri-a

Mol-do-va
Mal-vi-na

5.

Ma

Ma

Mu

6.

am am

mama mama

1.

nN

n n N N

n n N N

2.

nasture

trandafir

con

3.

n

☐

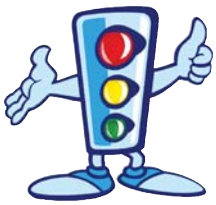

☐

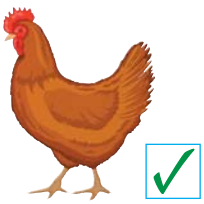

☑

4.

Ni-na
Ni-co-la-e

Nis-po-reni
Nis-tru

5.

Ana ... .

Mama ... !

Nana ... ?

6.

Nana Nana

Ana Ana

1.

i I

i j J

il

2.

inel

vioară

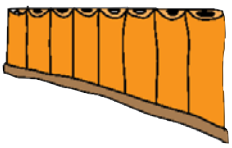

nai

3.

inima *Maia* *mai*

4.

l-na
lan-cu

l-van-cea
l-po-tești

5.

Ana ia

.

Nina, ia

!

Ai , nana?

6.

lana lana

mai *mai*

1.

rR

r R

r *R*

2.

rândunică

arici

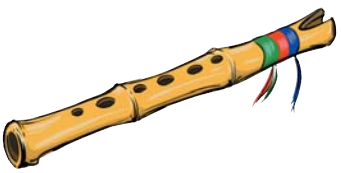

fluier

3.

ram

iar-na

Ma-rin

4.

Ri-ma
Ro-ma

Re-zi-na
Ro-co

5. Câte silabe?

rar	Marian	mare
☐	3	☐

6.

Marin Marin

rar *rar*

eE

1.

e E

e *E*

2. e

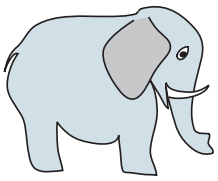

elefant

soare

umbrelă

3. *e*

Ene *mere* *neam*

4. E

E-ma
E-ne

Er-mo-cli-a
E-re-mei

5.

6. Ema

aer

1.

uU

u U

u *U*

2.

ureche

furnică

iepure

3.

nu-me
nu-me-re

ru-men
mu-re

Mu-ra
A-u-ra

4.

Ea are ?

Eu am !

Ei au

.

5.

Ene are **un** / **o** nai!

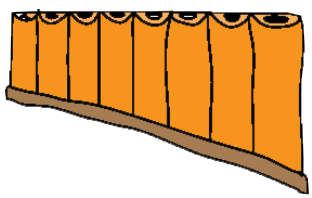

6.

Ene are !

Ene are !

1.

c C

c

cC

2.

rac

mecanic

creion

3.

ac mac	cui cu-cui	Car-men lan-cu

4.

→ c

☐

☑

☐

5.

Anca e mic.

Marcu e mare.

Crina e

6.

Crina e mare?

Marcu e mic.

ACUM ȘTIU...

1.

ma	re	A	rin	a	na
mu	ma	Ma	na	Ni	mic

3

2.

a, m, n, u

mai
marinar
nai
aur

I, R, E, C

Rima
Ema
Carmen
lana

4

3.

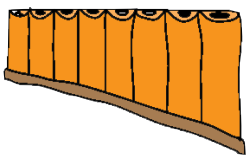

3

4. Ordonează.

mure. | Ema | are

☐	1	☐

3

AM CÂȘTIGAT ☐ .

1.

I L

ℓ ℓ ℒ ℒ

IL

2.

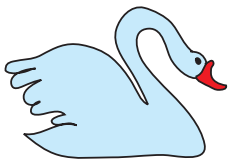

lebădă

palmier

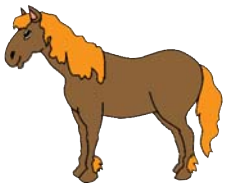

cal

3.

lacul

lanul

nucul

4.

Lina

Lilian

Leușeni

5. Cine e mic?

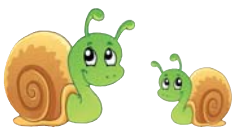

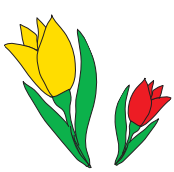

melc

1.

oO

o O

o O

2.

ochelari

pom

Nicolae

3.

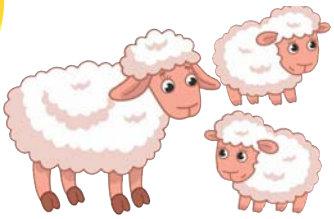

oi

moa-ra

oa-meni

4.

Ol-ga
Oc-ta-vi-an

O-lă-nești
O-li-vi-a

5.

→ oa

- [ ] Oana
- [ ] Monica
- [x] oale
- [ ] Ioana
- [ ] Nicolae
- [ ] camioane

6.

Ioana

Oana

1.

ă Ă

ă Ă

ăĂ

2.

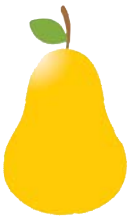

parã

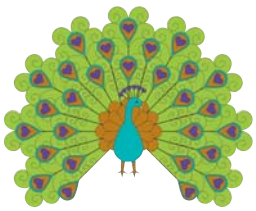

păun

lunã

3.

o-uă

cu-nu-nă

a-lu-nă

4.

cunună	inimi
lacrimă	cununi
inimă	lacrimi

5. Ordonează.

corn. - un - Luna - ca - e

☐	☐	1	☐	☐

6.

Luna e .

Luna e .

1.

ce
Ce

ce Ce

ce *Ce*

2.

cercei

cerc

ace

3.

ceai-nic

Mir-cea

Ce-ci-li-a

4.

cerul
cerc
Marcela →

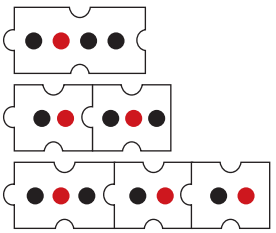

5.

→ ce

- [x] aceia
- [ ] aceea
- [ ] rece
- [ ] marea

6.

Cerceii aceia erau mari?

Marea aceea e mare!

1.

t T

t *T*

tT

2.

tobă

usturoi

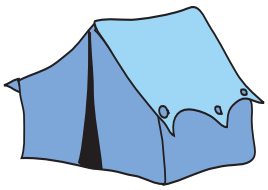

cort

3.

Traian	Telenești
Tomică	Tatiana

4.

Tinca are ie.
Tomică e cuminte?

5. Câte silabe?

tren	inimă	ace
1	☐	☐

6.

tren

Titu

ACUM ȘTIU...

1.

l, o, ă, t	L, O, T
nucul	Traian
pomul	Tomică
moara	Leușeni
tobă	Olga

2. Câte silabe?

ram	Laura	cercei
☐	☐	☐

3. → ce

☐ ceainic ☐ Mircea

☐ rece ☐ corn

4.

5.

ac •	• alune
aluna •	• ace
tren •	• trenuri

6. oa

3

moară comoară oameni

7. Mare – mic.

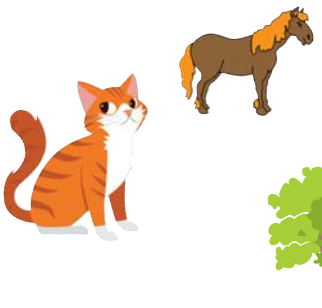

mare

mic

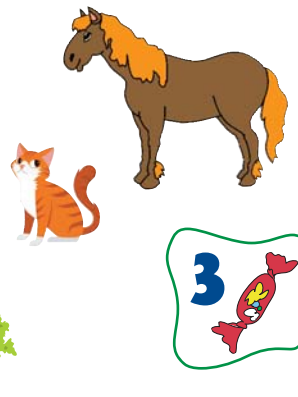

3

8.

– Ce curat e aerul montan, tată!

3

9. Scrie după dictare.

3

AM CÂȘTIGAT .

1.

ci
Ci

ci ci Ci Ci

ci *ci* *Ci* *Ci*

2.

ciocan

urcior

nuci

3.

mici
cinci
ciocul
Aricică

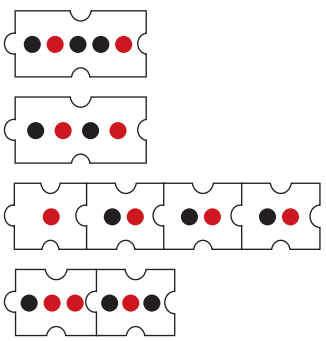

4.

Am un sac.
Ai trei ?

Ai ?

5. ✓ → ci

- [x] arici
- [ ] atent
- [ ] cioc
- [ ] mici

6. Un – doi...

Model: cuc – cuci

nuc – _____

mac – _____

7. Mă joc cu...

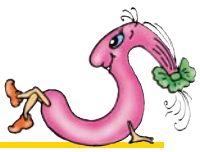

5 cinci

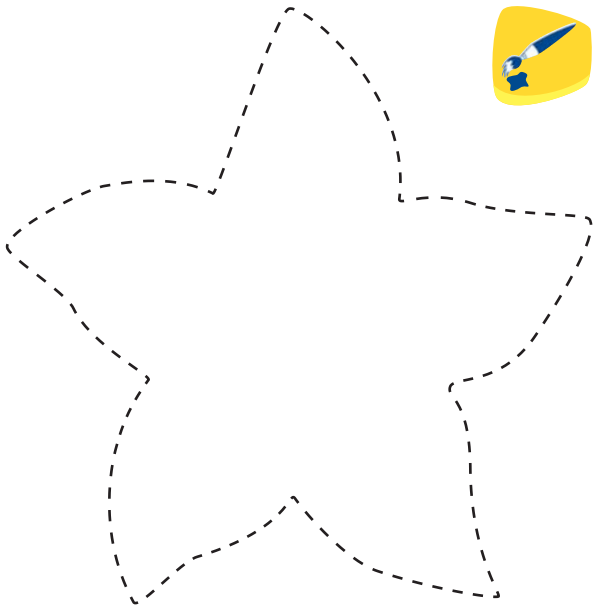

8. Modelează.

1.

ţ Ţ

ţ Ţ

2. ţ Ţ

ţară Ţaul ţânţar

3. Mare – mic!

Model: oaie – oiță

4. Același înțeles.

pom •	• rudă
neam •	• plai
țară •	• copac

5. Alintă copiii.

Alina – Alinuța

Ion – _____

1.

Î Î

î ĵ

îî

2.

înot 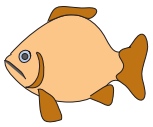

încet

încălțăminte

a coborî

a se amărî 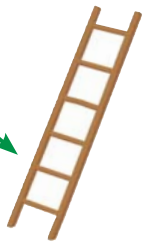

a se urî

3.

început → neînceput reînceput

întors → neîntors re

4. Cine și ce face?

- a recita
- a asculta
- Lenuța
- Mitruț

1.

âÂ

â

â

2. Desparte în silabe.

Model: cân|te|ce

mână rău lămâie lână cântar

3. Formează cuvinte.

cân	mân
ro	tec
câi	ne

4. î sau â?

r__mă Rom__nia

__ncet a cobor__

5. Ordonează.

– cântă – – nai. – – la – – Tata –

☐	☐	☐	1

Tata

1.

s S

sS

2.

sa	să	si	se	so	su
as	ăs	is	es	os	us
ars	răs	sis	nes	sos	sus

3. Scrie literele lipsă.

s t r u g u r e

s

s

4. Numește-mă!

Soroca
Stela
Sorin
Surel

1.

ș Ș

ș Ș

ș Ș

2. Fă ca mine!

S-s-s-s-s!

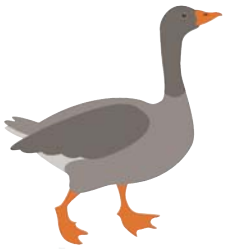

Fâș-ș-ș-ș!

Hâs-s-s-s!

3. Șase de ș.

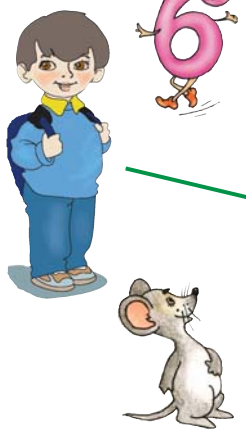

ș	i	r	e	t	
ș					
ș					
ș	c	o	l	a	r
ș	o	a	r	e	c	e
ș	c	o	a	l	ă

4. La fel, dar... diferit!

Pe cer sunt _____.

Îi cer lui Moș Crăciun _____.

1.

d D

dD

2. Invers.

Model: dac – cad

doi

dor

3. Omul are 2 ...

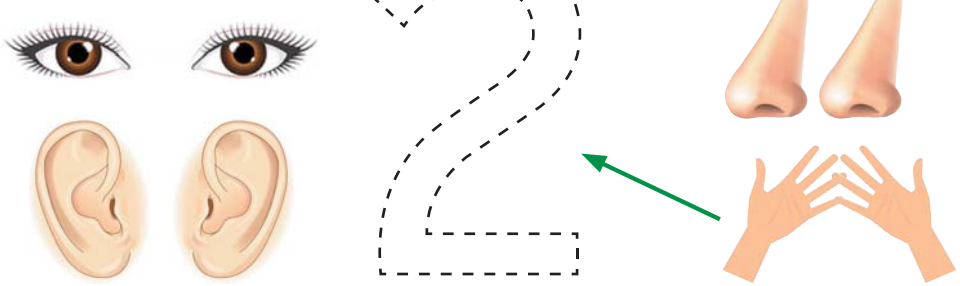

● Colorează cifra 2.

4. Înțeles opus.

mic •	• ultimul
primul •	• mare
scurt •	• lung

5. Ordonează.

cântă	o	Dina	doină.
☐	☐	1	☐

Dina.

1.

hH

h H

2. Scrie literele lipsă.

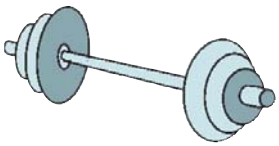

h a l t e r ă

_ _ h _ _

_ _ h

3. Scărița silabelor.

ham			
ha	mac		
har	ni	că	
hi	po	po	tam

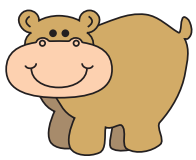

● Colorează cu galben căsuțele cu *h*.

4.

Horia

Haritina

5.

halat

6. Mă joc cu...

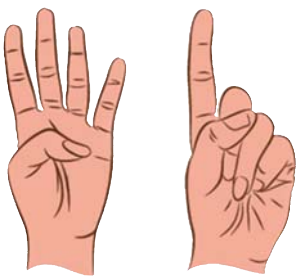

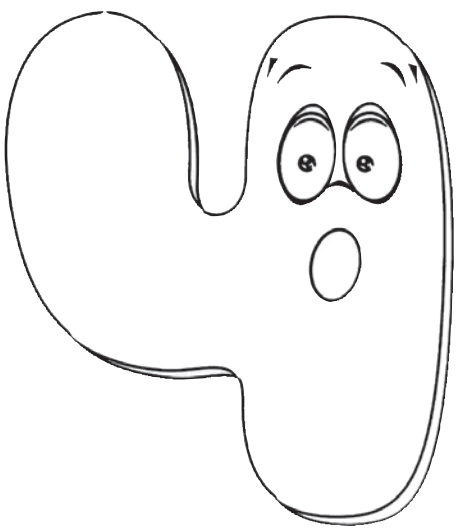

7.

patru

1.

pP

p P

2.

p	i	e	p	t	e	n	e
p	ă	p	u	ș	ă		
p							
p	l	a	p	u	m	ă	
p							

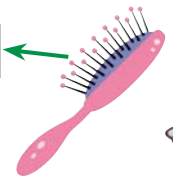

3. Același înțeles.

p

prieten	rudă
neam	amic
pici	puști

4.

mic — câmpie — acru

câmpie

mare — deal — dulce

5.

P

Familia lui Păcală...

Păcală

Păcălina

Păcălița

Păcălici

1.

b B

b B

bB

2.

barbă

Bogdan

bucătar

3. mp

Barbu împodobește .

Sabina împarte .

4. Împodobește bradul... b

1. bun
2. mare
3. înalt
4. dar

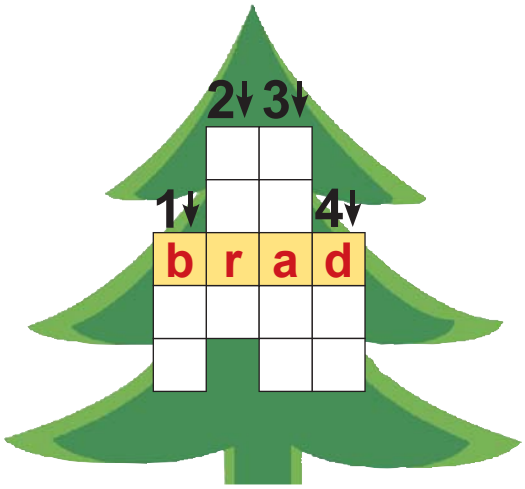

1.

vV

v V

v V

2. Moldova — țara mea! vV

De la Briceni la... Vulcănești!

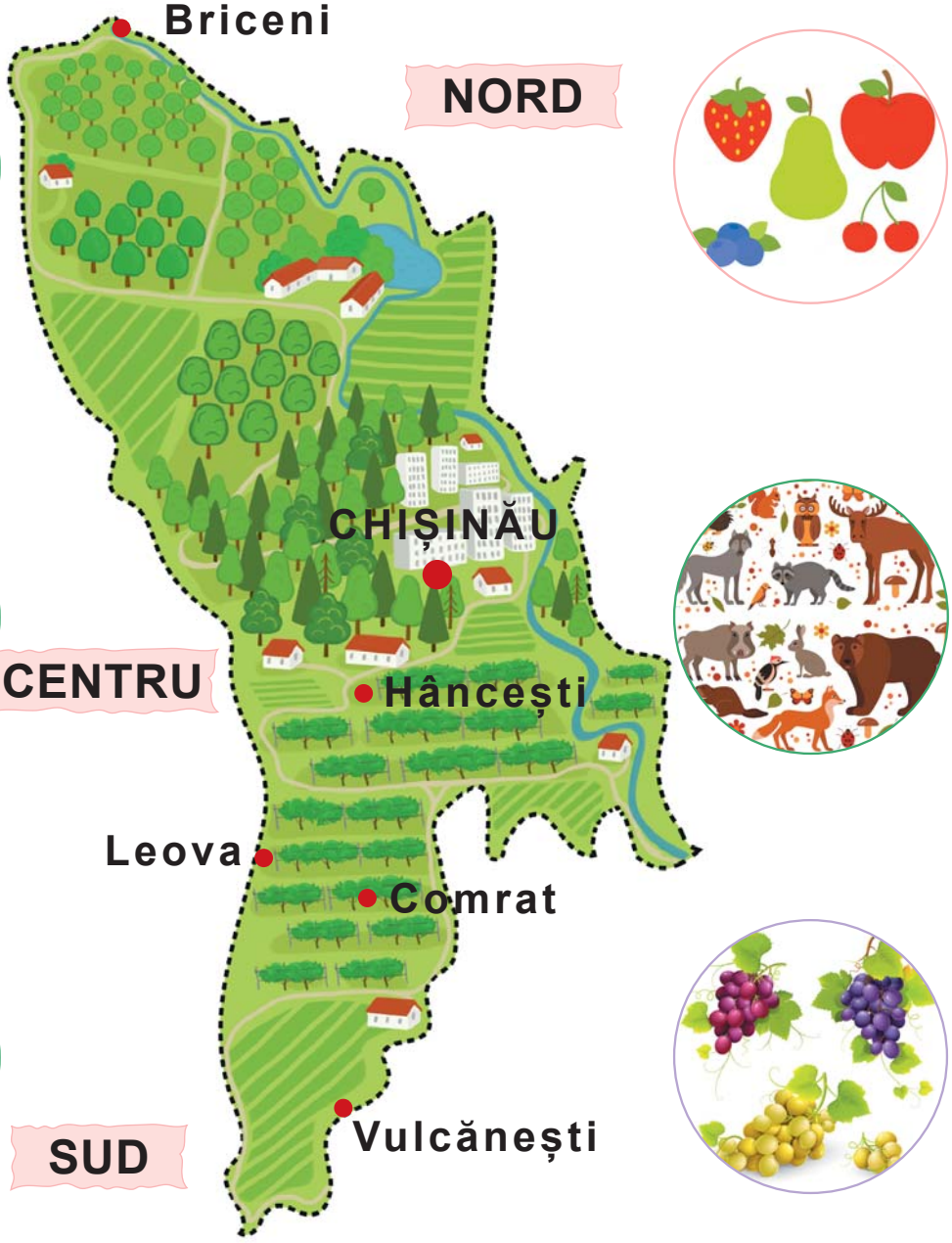

3. La fel... dar diferit!

- Victorița este _____.
- Veronica cumpără _____.

4. Lumea poveștilor...

Ursul păcălit de vulpe

a păcălit	Vulpea	ursul.
☐	1	☐

_____

5. Cum este?

vulpe •	• credul
urs •	• șireată
pește • →	• viu

6. Conturează și colorează.

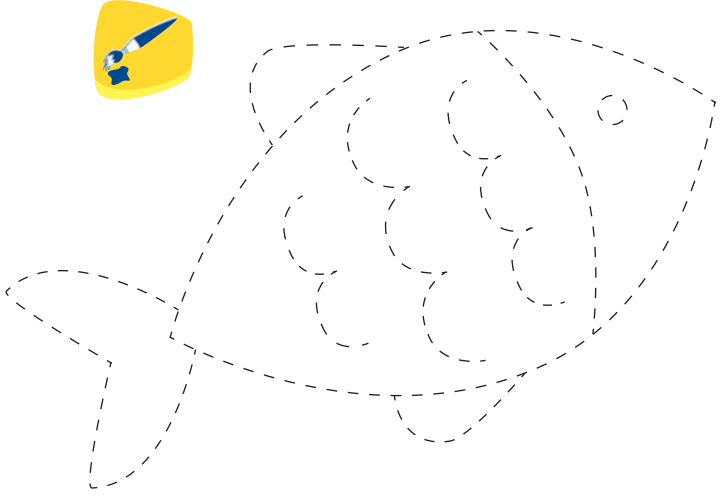

ACUM ȘTIU...

1. Unește cuvântul cu imaginea.

ciocan câine sanie împărat

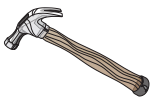

3

2. Câte silabe?

șoarece	dinte	brad	Nistru
☐	☐	1	☐

3

3. Formează cuvinte.

cân	roca	ța	cet
So	tec	în	ră

2

4.

melci

român

hotărî

veselă

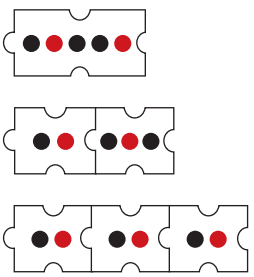

4

5. î sau â?

r__mă __nvață

rom__n a cobor__

4

6. Înțeles opus.

spune •	• coboară
urcă •	• tace
dulce •	• tristă
veselă •	• acru

4

7. Un – doi...

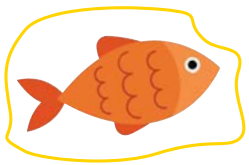

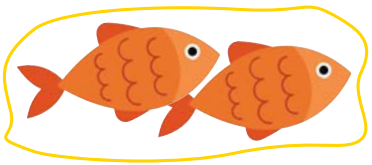

4

8. Ordonează cuvintele. Transcrie.

locuiește	Orhei.	în	Mihu
☐	☐	☐	1

3

Mihu

AM CÂȘTIGAT ☐ .

1.

gG

g G

2. Scrie literele lipsă.

g

m g

g

3. gG

– Gâște, gâște!
– Ga-ga-ga!
– Vreți mâncare?
– Da, da, da!

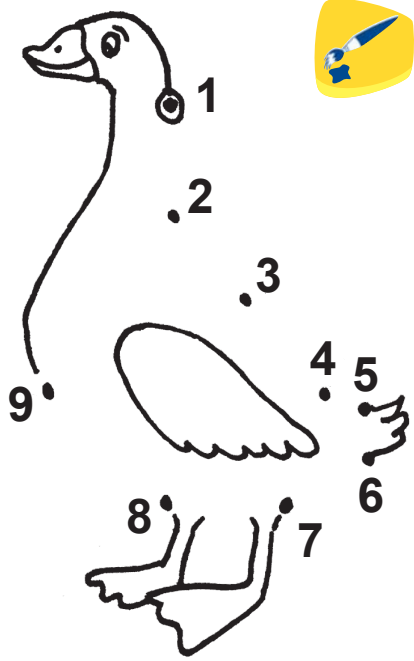

4.

cârd	gâște
turmă	albine
roi	oi

5.

Ga-ga-ga! B-z-z-z! Be-e-e!

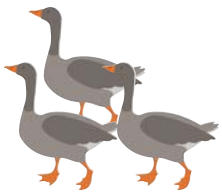

1.

ge Ge

ge *Ge*

ge
Ge

2. ge

plânge

rege

geros

3.

- E dulce

gemul !
- Privesc prin .
- Fiecare are un ?

4. O – două...

Model: mărgea – mărgele

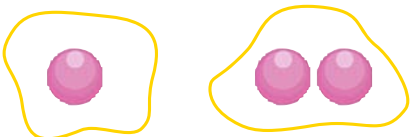

geană –

geantă –

colegă –

1.

fF

f F

2. Scrie literele lipsă.

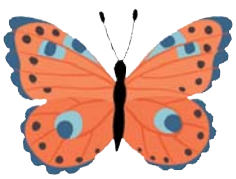

f

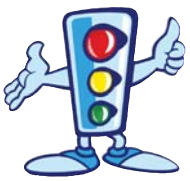

s f

c f

3.

Fluturașii numărau
Câte flori în câmp erau:
Fâl-fâl **colo**, fâl-fâl **ici**,
Unu, doi, trei, patru, cinci!

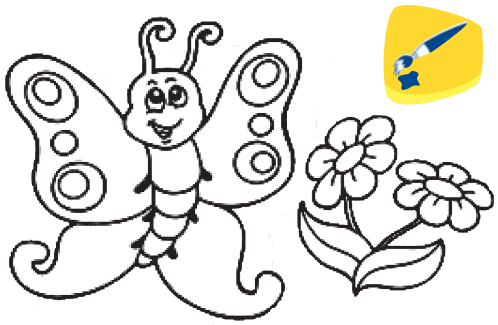

- **Subliniază cuvintele cu înțeles opus.**
- **Numără și scrie:**

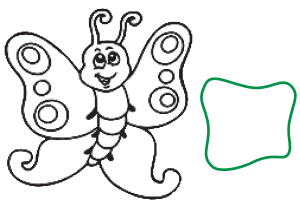

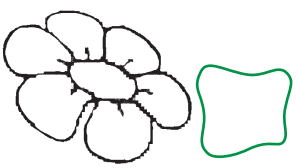

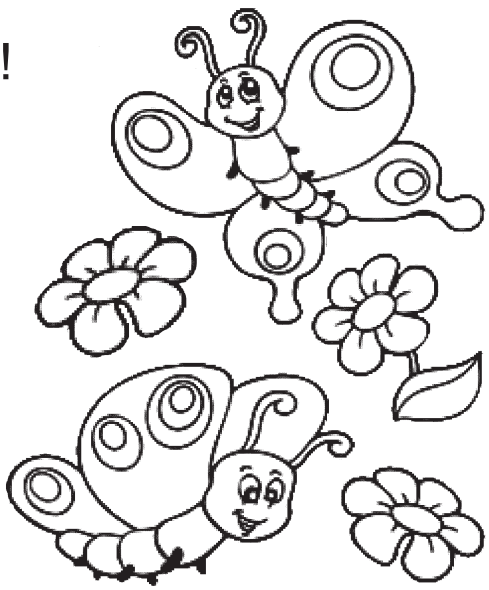

1.

j J

jJ

2. jJ

Ja, jo, ju, ji, jă, jur,
jug, paj, joi, vâjjjj!

3. Să ne cunoaștem țara!

Mănăstirea Japca este situată
în preajma râului Nistru.
De jur împrejur e multă vegetație.

● **Copiază din text cuvintele scrise cu majusculă.**

4. Continuă...

Mă joc:

unde?

cu cine?

când?

1.

gi
Gi

gi gi Gi Gi

gi gi Gi Gi

2. ✓ gi

☐ ✓ **regină**

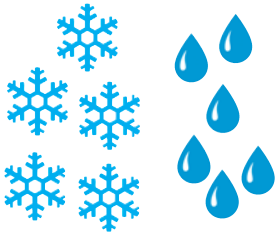

☐ ☐ **fulgi**

☐ ☐ **fragi**

3.

re nă

Vir liu

ma e

ar nt

4. Ghici...

❄ Petale de flori

❄ Coboară din

Zimți de argint

❄ De se prind...

5. Ge sau *gi*?

Model: minge – mingi

dragă – _____ colegă – _____

1.

z Z

z Z

zZ

2.

meură

pa nic

autobu

3. Scrie literele lipsă.

z

v z

h z

4. Ce faci tu...?

- Ziua: _____.
- Noaptea: _____.

1.

che
Che

che che Che Che

che che Che Che

2. che

cheie rachetă ureche ochelari

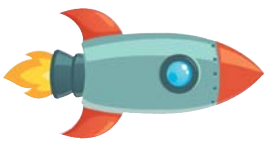

3. Desparte în silabe.

Model: re|chin

chibrit vechi chiflă chitară unchi

4. Continuă.

- Liniștea a fost întreruptă de pițigoi.
- Graurul cânta din _____.
- Mierla cânta la _____.

5. → che

- [ ] pereche
- [x] cheamă
- [ ] împărat
- [ ] pachet

6. Cum este...?

- Fata împăratului _____.
- Cheița _____.

REȚINE!

încheie nasturele **descheie** nasturele

7. Conturează de la 1 la 10.

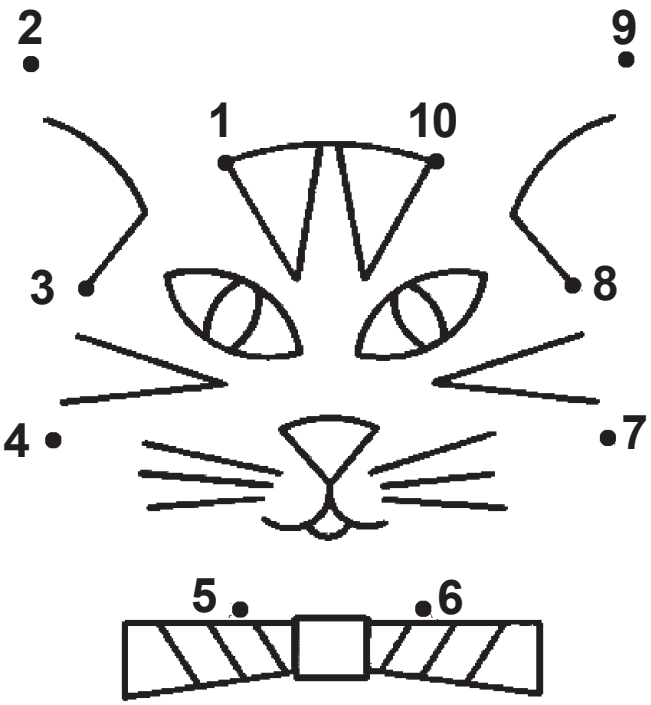

- Acesta e...

Motăna.

- El are...

coadă

1.

chi
Chi

chi chi Chi Chi

chi chi Chi Chi

2. chi

chip chipiu	Chișinău Chiril	unchi rechin

3. Înțeles opus.

chipeș •	• deschide
vechi •	• urât
închide •	• nou

4. *Che* sau *chi*?

tară	e pă	ve
c	pa t	ure

5. „Alintă” cuvintele.

șoarece –	șoricel	miel –	
cățel –		pui –	
copil –		frate –	

6. Ordonează.

capitala	este	Moldovei.	Chișinău
☐	☐	☐	1

7. Eu... Tu... El...

Eu	Tu	El
desenez	desenezi	desenează
dorm		
văd		

8. Ajută-l pe Chiț-Chiț!

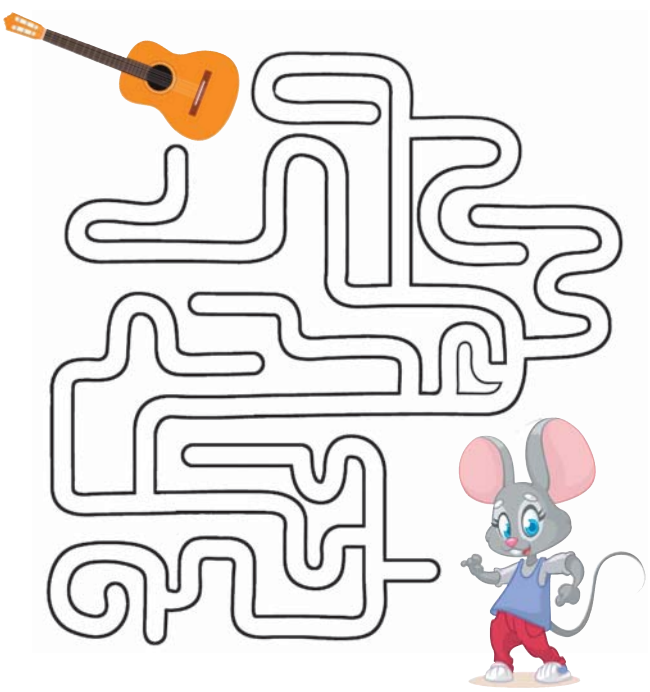

- Acesta e... Chiț-_____.
- El are... labute

ACUM ȘTIU...

1.

gG ge Ge fF jJ gi Gi zZ che chi

4

2. Desparte în silabe.

o|che|lari fulgi fluture înger unchi

4

3. *Ge* sau *gi*, *che* sau *chi*?

măr le fra ie ț-Chiț

4

4. Înțeles opus.

închid	•	• scurți
lungi	•	• veche
nouă	•	• deschid

3

5. Ordonează cuvintele. Transcrie.

– țara – – este – – mea. – – Moldova –

4

AM CÂȘTIGAT ☐ .

1.

ghe ghe Ghe Ghe

ghe ghe Ghe Ghe

ghe
Ghe

2.

ghe Ghe

ghete	Gheorghe	veghe
ghem	Gherasim	baghetă

3. Formează cuvinte.

ghea	re	în	ghe	ț at
ghea	ță	ba	ghe	tă

4. Același înțeles.

veghează	• bețișor
baghetă	• păzește
ghemușor	• ghemuleț

5. Continuă.

- Iarna apa râurilor înghează.
- La geam strălucesc flori de _____.
- Lui Gheorghe îi place _____.

înghețata gheață îngheață

1.

ghi
Ghi

ghi ghi Ghi Ghi

ghi ghi Ghi Ghi

2. ghi

ghindă

ghiozdan

ghiocel

3. ghi

tri-unghi
drept-unghi

Ghi-li-ceni
Ghi-ță

4. *Ghe* sau *ghi*?

___te ___citoare ___veci

___nion ___ocel ___duș

5. Să povestim...

Ghiocelul

1

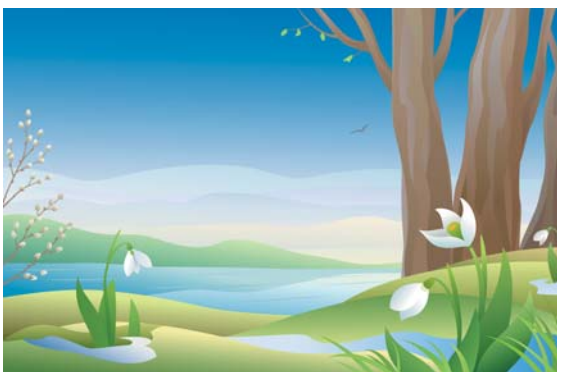

1.

x x x x

x
X

2. xX

pix fax	saxofon xilofon	Xenia Xenofon

3. → x

- [ ] excavator
- [x] box
- [ ] taxi
- [ ] semafor

4. → cs/gz

exact exercițiu Alexandru	cs gz	xerox Roxana exemplu

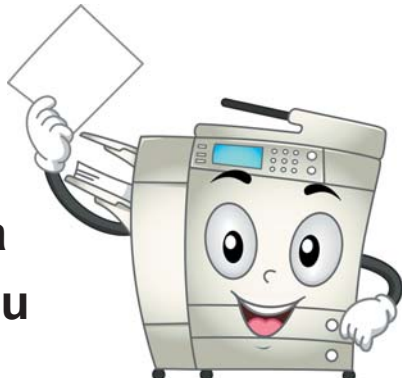

5. Continuă. x

- Alexandru se grăbește la _____ ?
- Xenia a rezolvat _____ 2 exerciții .
- Taximetristul a frânat și a _____ !

claxonat | box | exact

ACUM ȘTIU...

1. che, ghe

Cinci arici

Cinci arici voinici, în ceată,
Au găsit în zori o gheată
Și-au pornit, după ureche,
Să găsească o pereche.

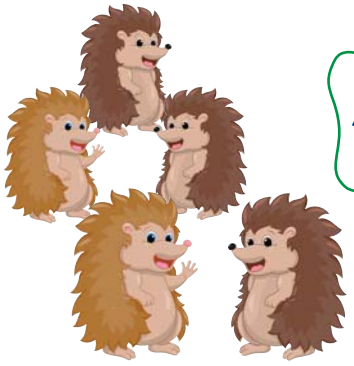

3

Geta are două ghete,
Dar de unde iei trei Gete?
Ele caută un ghem,
Dar cu ochii tot la gem...

2. Același înțeles.

cocostârc •	• barză
a spune •	• păzește
veghează •	• a vorbi

3

3. *Chi* sau *ghi*?

p____ndă o____el ve____duși

____tară

3

4.

Xenia •	cs	• xilofon
examen •	gz	• Xenofon
exotic •		• exemplu

3

AM CÂȘTIGAT [ ] .

1.

k K

k K

2. La fel... dar diferit k

kiwi

kaki

3. Scrie literele lipsă.

k _ _ _ _

_ _ _ k _ _

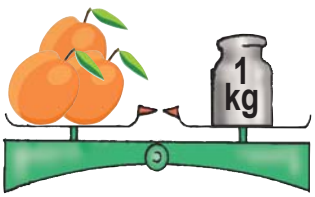

k _ _ _ _ _ _ _

4. Potrivește cuvintele în propoziție.

- Până la strada _____ kilometri
  mai sunt doi _____.

Mihail Kogălniceanu

5. Completează careul.

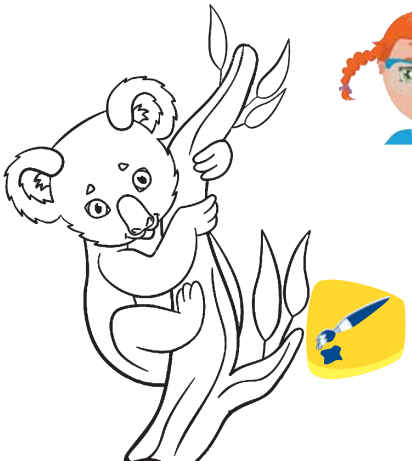

	K			v	
K	a		i		
k		r	a		e
k		a	l		

1.

yY

y Y

qQ

q Q

wW

w W

2.

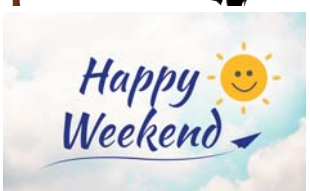

weekend		Tom și Jerry
New York		ciocolată Milky Way
Disneyland		Mickey Mouse
Mowgly		ciocolată Twix

3. Potrivește cuvintele în propoziție.

- Sora mea locuiește în _____.
- _____ este un program de computer.
- Mama face _____.

New York | Windows | yoga

4. Y, Q, W

Patru călători la gară
Vor să-și cumpere bilet...
Q pornește spre Canada,
La **Quebec**, la el acasă.
Y pleacă spre **Yemen**,
Are-acolo o mireasă!
K este ucraineancă,
Vrea la **Kiev**, la bunici.
W, americanul,
E-așteptat de mari și mici
Chiar la **Washington**, măi frate,
Să arate tot ce poate!

(Georgeta Voinovan, Aliona Bereghici)

- **Transcrie cuvintele scrise cu roșu.**

ALFABETUL

1. Scrie cuvinte care conțin literele alfabetului.

A _____ B _____ C _____

D _____ E _____ F _____

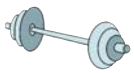

G _____ H _____ I _____

Î _____ J _____ K _____

L _____ M _____ N _____

O _____ P _____ Q _____

R _____ S _____ Ș _____

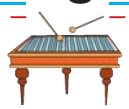

T _____ Ț _____ U _____

V _____ W _____ X _____

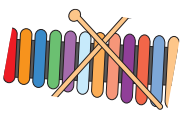

Y _____ Z _____

2. Descoperă și colorează cuvintele din careu.

Z	A	R	I	C	I	O	C	A	L
E	N	M	E	L	C	P	U	R	S
D	E	L	E	F	A	N	T	B	J
O	A	I	E	M	Z	E	B	R	Ă
L	A	Ș	O	A	R	E	C	E	R

3. Descoperă perechea.

tractor	vapor
vulpe	mașină
rândunică	tren
maimuță	rachetă

4. Ne jucăm cu literele alfabetului.

Litera	Obiect	Ființă	Prenume	Țară/Oraș
M	măr	mama	Marin	Moldova
E				
T				
U				

5. Colorează obiectele care încep cu literele date.

A L F A B E T

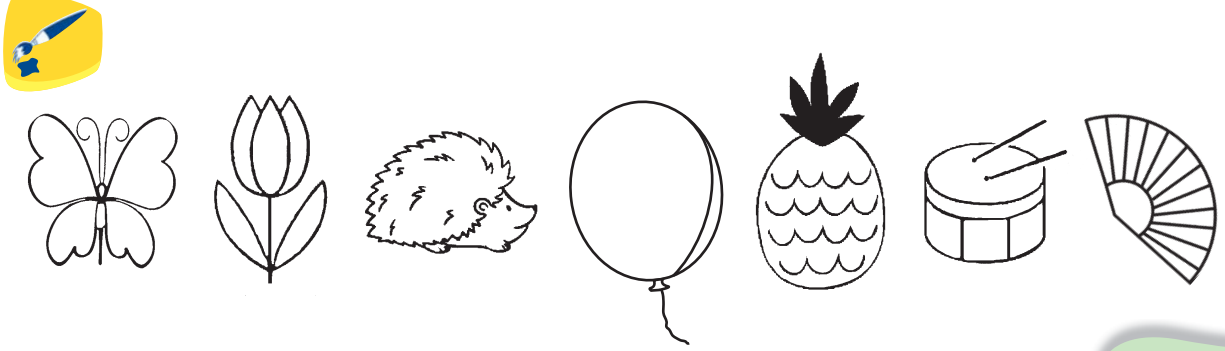

GRUPURILE DE LITERE CE, CI, GE, GI, CHE, CHI, GHE, GHI

1. Scrie cuvintele.

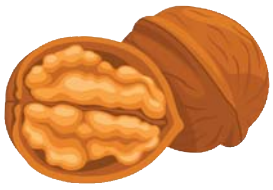

2. Un – niște...

cerc – _____ amic – _____

ciorap – _____ cerb – _____

- Încercuiește grupurile de litere.

3. Jocul întrebărilor.

- Cine _____?
- Ce _____?
- Unde _____?

4. Scrie literele lipsă.

				f	

î					

m					

5. Înțeles opus.

dulce	•	• sărat
rece	•	• zgârcit
generos	•	• stă
merge	•	• cald

● Subliniază vocalele.

6. Desparte în silabe.

Model: ar|gint

cer cireșe ger minge Gina
gene pagină rege cerc cifră

7. Ordonează cuvintele.

Ger	Moș	geamurile?	pictează
	1		

8. Scrie literele lipsă.

g h e

c h i

G h e g h e

9. *Che* sau *chi*?

tară ridi pere

ure piu brit

10. ghe

Ghinda este	•	• instrumentul dirijorului.
Ghepardul este	•	• fructul stejarului.
Bagheta este	•	• un animal sălbatic.

11. Confecționează un ghiocel după model.

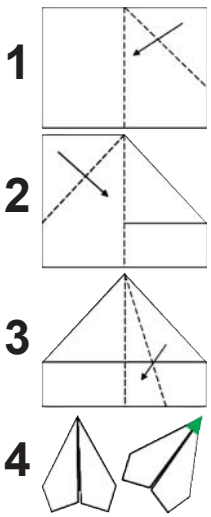

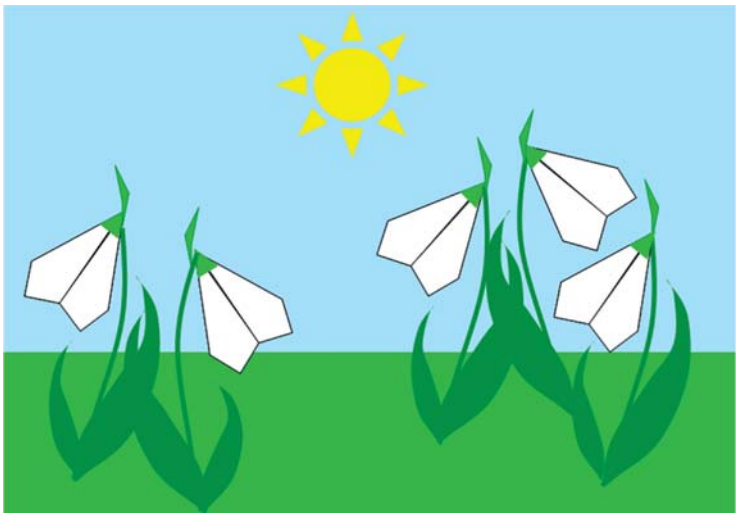

SCRISOAREA

Scrie cuvintele potrivite.

____ martie, _____
(data) (localitatea)

Dragă _____,

Am învățat tot _____.
Acum pot să _____ și
să _____. Deci putem
comunica și prin _____.
Astfel ne vom simți mai
aproape. Aștept Sfintele Paști
să ne revedem.

Al tău nepoțel, _____.

A ta nepoțică, _____.

scriu **bunicuță** **citesc** **alfabetul** **scrisori**

Destinatar:

_____

_____

Expeditor:

LIMBA NOASTRĂ

după *Alexe Mateevici*

Limba noastră-i o comoară
În adâncuri înfundată,
Un șirag de piatră rară
Pe moșie revărsată.

Limba noastră-i foc ce arde
Într-un neam ce fără veste
S-a trezit din somn de moarte
Ca viteazul din poveste.

1.

- Limba noastră-i o _____.
- Un șirag de piatră _____.

2.

LIMBĂ

3. Înțeles opus.

arde	•	• se stinge
rar	•	• moarte
viață	•	• des

4.

Dulce este...

somnul

5. Câte silabe?

limba	foc	viteazul	neam
☐	☐	☐	1

PRIMĂVARA

(text adaptat)

de *Spiridon Vangheli*

Viscolea ca în plină iarnă. Casele erau albe.
Vrăbiile făceau larmă:
– Mai are baba Dochia de scuturat cojoacele?
– Mă duc să caut Primăvara! zise un porumbel.
A patra zi a coborât lângă un râu.
– Tu ești, Primăvară? a întrebat porumbelul.
– Eu.
– Ce faci aici?
– Scot râul de sub gheață.
– Unde sunt păsările tale?
– Vin din urmă...

1. Ordonează acțiunile.

☐ Vrăbiile făceau larmă.

1 Viscolea ca în plină iarnă.

☐ Primăvara dezgheață râul.

☐ Porumbelul a plecat să caute Primăvara.

● Mimează acțiunile (mișcări și sunete).

2.

● Larmă făceau _____.

● La drum a plecat _____.

3. La fel, dar... diferit!

Baba Dochia nu are **obraz**.

Bunica mă sărută pe **obraz**.

4. Citește și continuă dialogul.

– Tu ești, Primăvară?

– Eu.

– Ce faci?

– Dezgheț râul.

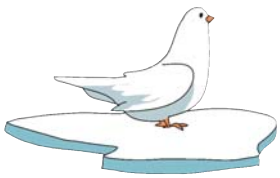

– Unde ?

– Vin .

O CARTE

(text adaptat)

de *Constantin Dragomir*

O carte **aleasă**
E ca o casă
Cu multe neamuri,
Păsări pe ramuri.

O carte **rară**
E o comoară.
Cine-o găsește
Se-mbogățește.

O carte este
Ca o poveste...

1. Cuvinte care rimează.

O carte aleasă

E ca o _____

Cu multe neamuri,

Păsări pe _____.

2. Cum este?

3. Memorează.

Cine știe

are 4 .

carte

4. Copiază din poezie cuvinte cu o silabă.

5. Ordonează.

– păstrată. – – Cartea – – trebuie –

☐ 1 ☐

6. Colorează desenele cu...

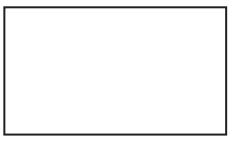

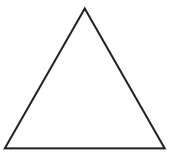

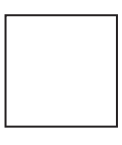

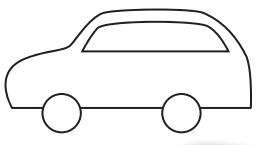

UNIREA FACE PUTEREA

(text adaptat)

Folclor

Un tată avea trei feciori. Ei se certau. Ca să-i împace, tatăl a luat un mănunchi de nuiele. L-a dat fiecărui fiu să-l rupă. Nu l-a frânt niciun fiu.

Atunci tatăl a dezlegat mănunchiul. Fiecare fiu a primit câte o nuia. Toți au rupt ușor nuielele.

– Să vă fie de învățătură, a zis tata. Dacă sunteți împreună, nimeni nu vă poate face niciun rău!

1. Bifează răspunsul corect.

- Câți feciori avea tata?
  4 ☐ 5 ☐ 3 ☐
- Cine a dezlegat mănunchiul?
  mama ☐ tatăl ☐ fiii ☐
- Cum vrea tatăl să fie feciorii?
  uniți ☐ prietenoși ☐ certăreți ☐

2.

- nuia
- mănunchi
- fiu
- fii

- Transcrie cuvintele.

mănunchi

3. Scrie din text cuvinte din 2 silabe.

4. Copiază ultima propoziție din text.

- Memorează propoziția scrisă.

GREIERUL ȘI FURNICA

(text adaptat)

de *Alexandru Donici*

Greierul se trezeşte
Că afară viscoleşte,
Dar el de mâncat nu are.

La furnică alergă –
Poate hrană ea îi dă.

Furnica l-a ascultat,
Dar mâncare nu i-a dat.

Zise ea: „Eu am lucrat,
Iar tu, vara, ai cântat!”

1. Subliniază varianta corectă.

- Nu are de mâncare: furnica / greierul
- Greierul a primit mâncare: nu / da
- Furnica vara: a cântat / a lucrat

2. Cine și cum este?

trist

harnică

flămând

mică

3. Înțeles opus.

iarnă	stă
aleargă	tăcu
zise	vară

4. „Dezmiardă” cuvintele.

cântec – cântecel

greier – _____

furnică – _____

mâncare – _____

5. Transcrie din text cuvinte formate din:

- 1 silabă: _____.
- 2 silabe: _____.
- 3 silabe: _____.

CIUBOŢELELE OGARULUI

(text adaptat)

de *Călin Gruia*

Iepurele se porni la iarmaroc să-şi cumpere de încălţat. Se întâlni cu ogarul. El purta ciuboţele noi-nouţe.

– Cât ai dat pe încălţări?

– Doi galbeni.

– Mă duc să-mi iau şi eu ciuboţele.

Cei doi porniră spre iarmaroc. Noaptea au tras la Hanul Ursului. Moş Martin le întinse masa. Iepurele gustă puţin. Ogarul însă nu se opri din mâncat. Plata pentru masă o achită iepurele. Ogarul nu avea bani.

Noaptea iepurele încălţă ciuboţelele ogarului şi fugi. Când se trezi ogarul, nu găsi ciuboţelele. Porni pe urmele iepuraşului. Dar nu l-a prins.

De atunci, cum vede un iepure, ogarul se ia după el.

1.

ogar	Călin Gruia
titlul	câine
autorul	Ciubotelele ogarului

2. Subliniază varianta corectă.

- Iepurele se porni la: magazin / iarmaroc
- Voia să-și cumpere: mâncare / ciubotele
- Pe o potecă se întâlni cu: ariciul / ogarul
- Cel mai mult a mâncat: iepurele / ogarul
- A achitat masa: iepurele / Moș Martin

3. Cine și cum este?

obraznic

descurcăreț

fricos

viclean

4. Același înțeles.

a se duce	târg
iarmaroc	a achita
a plăti	a pleca

5. Alcătuiește propoziții cu cuvintele date.

- Iepurele _____?
- Ogarul _____.

CÂNTEC DE PRIMĂVARĂ

de *Șt.O. Iosif*

Înfloresc **grădinile**,
Ceru-i ca oglinda.
Prin livezi **albinele**
Și-au pornit colinda.

Cântă **ciocârliile**
Imn de veselie,
Fluturii cu miile
Joacă pe câmpie.

Joacă **fete** și **băieți**
Hora-n bătătură.
Ah! de ce n-am **10** vieți
Să te cânt, natură!

1. Copiază cuvintele evidențiate.

2. Cine și ce face?

grădinile •	• au pornit colinda
albinele •	• înfloresc
ciocârliile •	• joacă hora
fete și băieți •	• cântă

3. La fel, dar... diferit!

- Băieți și fete **joacă** hora.
- Copiii au ieșit la **joacă**.

- Transcrie o propoziție.

4.

grădină – grădini – grădinile

albină – – albinele

ciocârlie – ciocârlii –

fluture – – fluturi

CIOCÂRLIA

(text adaptat)

de *Ion Agârbiceanu*

Soarele se înălța pe cer. Ionaș se grăbea să iasă cu oile la păscut.

Deodată auzi un ciripit.

– Cântă ciocârlia! strigă el.

– Unde, măi Ionaș? întrebă un plugar.

– Acolo, unde pasc oile mele.

– Dacă e așa, a sosit primăvara!

– Uite una! Uite încă una! Ba sunt trei!

Ionaș mână turma unde erau mai mulți copii. Băiețașii, de bucurie, aruncau căciulile în sus.

1. Subliniază varianta corectă.

- Când are loc acțiunea? **primăvara / vara**
- Unde are loc acțiunea? **în sat / în câmp**
- Cine sunt personajele? **Ionaș / plugarul**

2.

- Pe cer se înălța _____.
- Băiatul era cu _____.
- Cânta _____.

3.

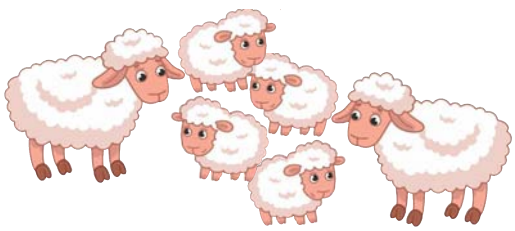

turmă roi stol

4. La fel, dar... diferit!

- Ionaș zâmbește **larg**.
- În **larg** se zăresc vapoare.

- Copiază o propoziție.

_____

_____

_____

_____

Tu, iarbă, tot ai mamă?

de *Grigore Vieru*

Tu, iarbă, tot ai mamă?
De ai, de bună seamă,
Atunci când înverzești,
De **ea** îți amintești.

Tu, floare, tot ai mamă?
De ai, de bună seamă,
Atunci când înflorești,
De **ea** îți amintești.

Tu, steauă, tot ai mamă?
De ai, de bună seamă,
Atunci când te ivești,
De **ea** îți amintești.

1. Descoperă și colorează cuvinte din poezie.

M	A	M	Ă	C	O	T	B
L	X	V	T	U	V	I	U
R	F	L	O	A	R	E	N
T	E	A	T	V	A	F	Ă
I	V	E	Ș	T	I	V	C
S	T	E	A	U	Ă	Z	M

2.

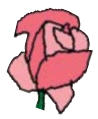

Tu, _____, _____, _____, tot ai mamă?

3. Câte silabe?

steauă	mamă	iarbă	atunci
2	☐	☐	☐

4. Povestește despre mama ta.

Cum este?	Ce face?
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Mărinimie

(text adaptat)

de *Emil Gârleanu*

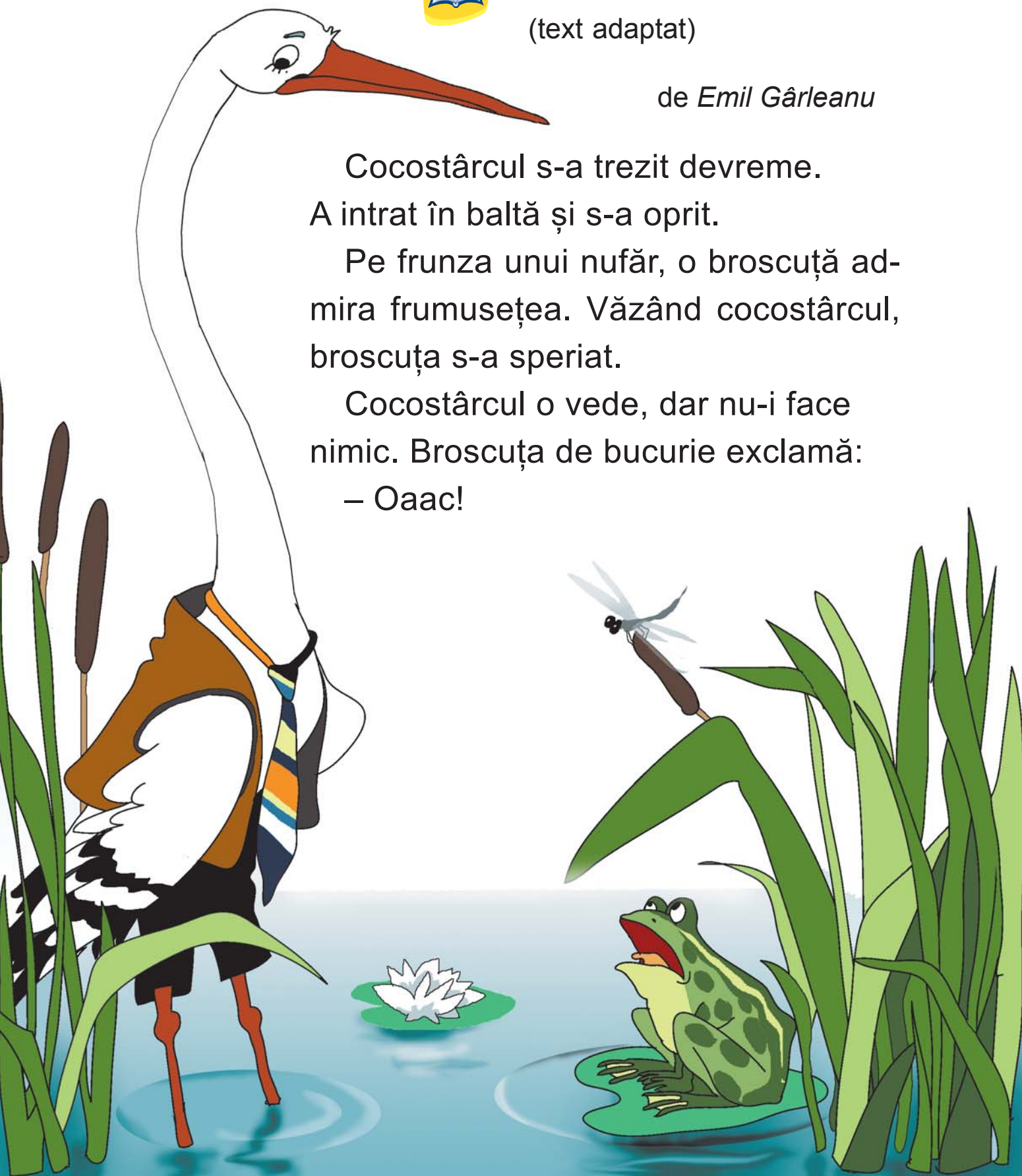

Cocostârcul s-a trezit devreme. A intrat în baltă și s-a oprit.

Pe frunza unui nufăr, o broscuță admira frumusețea. Văzând cocostârcul, broscuța s-a speriat.

Cocostârcul o vede, dar nu-i face nimic. Broscuța de bucurie exclamă:

– Oaac!

1.

titlul	•	• Emil Gârleanu
autorul	•	• cocostârcul, broscuța
personajele	•	• Mărinimie

2. Potrivește și povestește.

1. Cocostârcul intră în baltă.
2. Broscuța admiră frumusețea.
3. Broscuța e fericită.

3. Subliniază cuvintele cu sens opus.

bun	• a ieșit / s-a speriat
a intrat	• seară / amiază
dimineață	• rău / amar

4.

_____ s-a trezit?

_____ ia cartea sa.

REȚINE!

s-a	oprit mirat	bluza cartea	sa

Cu penetul ca sideful

de *Mihai Eminescu*

Cu penetul ca sideful
Strălucește-o porumbiță,
Cu căpșorul sub aripă
Adormită sub o viță.

Și tăcere e afară,
Luminează aer, stele.
Mută-i noaptea, numai râul
Se frământă-n pietricele.

1. Continuă.

- Cu penetul ca sideful
- Strălucește-o _____,
- Cu căpșorul sub _____
- Adormită sub o _____.

porumbiță
sideful
viță
aripă

2. La fel, dar... diferit!

car cu pește

car lemne

- Scrie propoziții cu expresiile de mai sus.

3. Invers.

cal	rac
car	lac
dor	eram
mare	rod

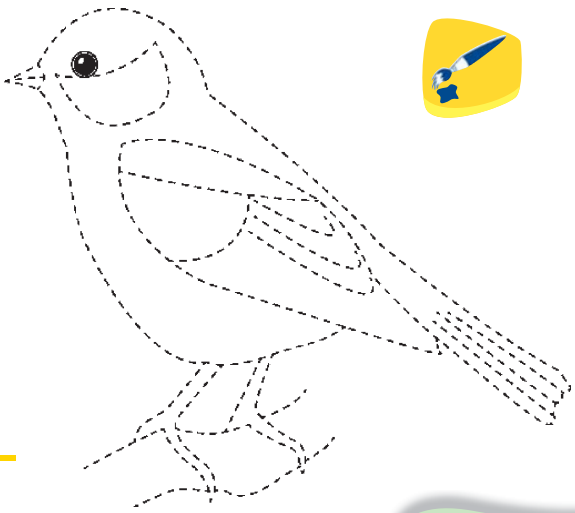

4. Conturează și colorează.

Vrăbiuța uitucă

(text adaptat)

de *Leo Butnaru*

La ziua ariciului au venit mulți oaspeți. Fiecare i-a adus câte un dar.

Vrăbiuța îi aduse o pereche de cipici împletiți de ea. Oaspeții au râs. Ariciul a roșit. Vrăbiuța nu pricepea ce se întâmplă. Deodată a înțeles:

– Cum de am uitat? Ariciul are patru piciorușe. Trebuia să împletesc încă o pereche de cipici!

1. Completează cu cuvinte din text.

- La ziua _____ au venit _____.
- Ariciul a primit _____.
- _____ i-a adus o pereche de _____.

2. Scrie.

Ce este?

pasăre

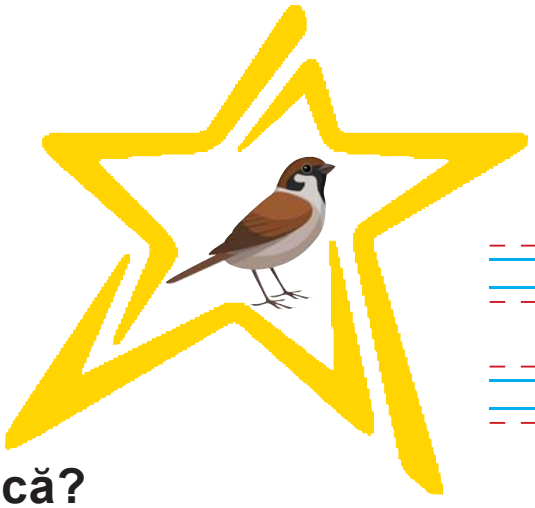

Cum este?

Ce foloase aduce?

Ce mănâncă?

Cum se înmulțește?

HOȚUL

(text adaptat)

de *Tudor Arghezi*

În cutia cu pălării vechi sta un urs de catifea. Ursul fura bomboane, dulceață... Când tătuțu aducea o cutie cu lucruri dulci, ursul golea numaidecât cutia.

– Cine a mâncat dulciurile?

– Ursul! răspundeau copiii. L-am prins de câteva ori!

De doi ani ursul mânca dulciurile.

Tătuțu a trimis ursul în pod. Însă el fura și de acolo.

Într-o zi, tătuțu se va pune la pândă în dulap. Când ursul va veni să se înfrupte, îl va găsi pe tătuțu între borcane. Și atunci nu știu cine va fugi mai repede speriat: ursul ori tătuțu.

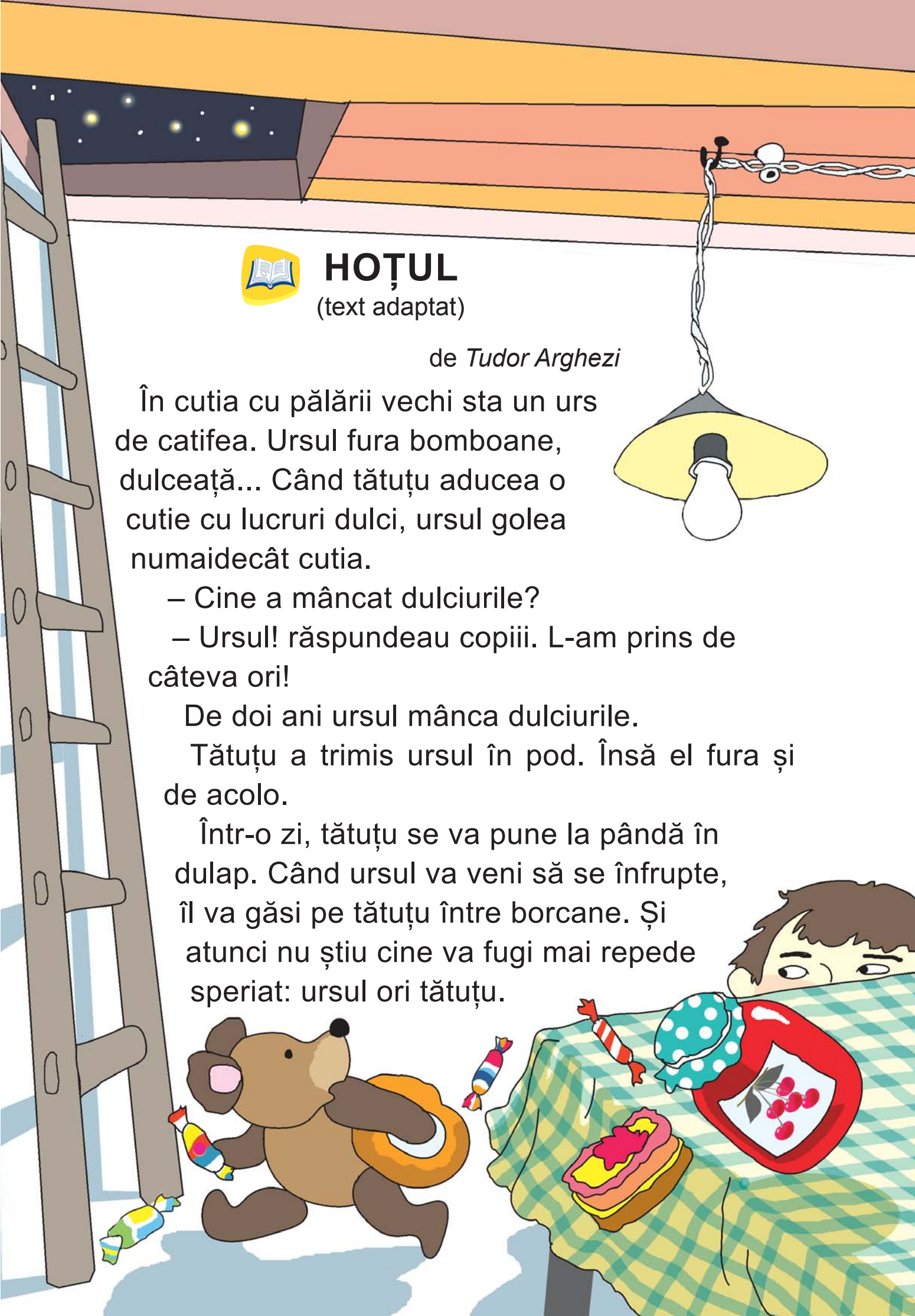

1. Scrie.

- Titlul: _____
- Autorul: _____

2. Subliniază varianta corectă.

- În cutia cu pălării vechi stătea: **mielul / ursul**
- Dulciurile le mânca: **ursul / copiii**
- Dulciuri aducea: **tătuțu / bunica**

3. Desparte în silabe.

pă|lă|rii vechi ursul dulciurile trei

copiii tătuțu mielul bomboanele pod

4.

- mânca dulciurile.
- golea cutia.

- Colorează cu galben cuvintele care denumesc acțiuni.

5. Ordonează cuvintele.

bine	Nu	e	să	furi!
☐	1	☐	☐	☐

- Transcrie propoziția.

_____

GĂURILE

(text adaptat)

Folclor

Un tată avea un fiu care făcea multe pozne. Pentru fiecare poznă, tatăl bătea câte un cui în ușă. Curând, ușa se umplu de cuie.

Mirat, fiul întrebă:

– Tată, ce e cu atâtea cuie în ușă?

– Fiecare cui este o poznă pe care ai făcut-o.

Băiatul s-a gândit să-și schimbe comportamentul.

Tatăl începu să scoată câte un cui din ușă pentru fiecare faptă bună făcută de băiat.

Într-o zi a scos ultimul cui.

Băiatul alergă bucuros și zise:

– Ai văzut, tată? Nu mai este niciun cui în ușă!

– Da, dar găurile au rămas! a răspuns tatăl.

1.

- Pozne făcea _____.
- Cuie bătea _____.

2. Bifează varianta corectă.

- Tata bătea cuiele în:
  ușă ☐ perete ☐
- Fiecare cui însemna:
  o poznă ☐ o faptă bună ☐
- Băiatul și-a schimbat comportamentul:
  da ☐ nu ☐

3.

ușă •			• cui
băiat •		nicio	• gaură
tată •		niciun	• faptă

4. Ordonează cuvintele.

după – Omul – cunoaște – se – fapte.

☐ 1 ☐ ☐ ☐

- Transcrie propoziția.

Pățania ursului cafeniu

(text adaptat)

de *Vladimir Colin*

Un urs cafeniu s-a rătăcit printre urșii albi.

– Ce urs murdar! râdeau focile.

– M-am spălat dimineața! spuse Martin.

Focile nu-l crezură. Martin începu să plângă.

– De ce plângi? îl întrebă o morsă.

– Toți râd de mine!

– Nu mai plânge! spuse morsa. Săpunește-te bine din cap până în picioare!

Blana lui Martin deveni strălucitoare.

– Ce urs frumos! strigă un urs alb.

– Ce blană albă are! se minunară alți urși.

Fericit, Martin începu să se joace cu urșii albi.

Un munte de gheață se apropie de ei. Urșii albi săriră în apă. Un pui rămase. Martin luă puiul și sări în apă. Ursul deveni din nou cafeniu.

– Ești un urs bun și viteaz! spuse ursoaica.

Nu blana îl face pe urs, ci fapta lui.

1. Bifează răspunsul corect.

- Cine s-a rătăcit?
  ursul cafeniu ☐ urșii albi ☐ focile ☐
- Ce făceau focile?
  strigau ☐ râdeau ☐ plângeau ☐
- Cine a salvat puiul?
  morsa ☐ ursul cafeniu ☐ focile ☐

2. Desparte în silabe.

fo|ci|le urs râdeau cafeniu viteaz

3. Cuvinte care denumesc acțiuni.

morsa

râdea

a spus

foca

- Compară animalele.

4. Potrivește cuvintele în proverb.

Nu _____ îl face pe urs, ci _____ lui.

blana fapta

5. Un/o – niște.

un urs	•	• niște urși
o focă	•	• niște morse
o morsă	•	• niște foci

Moldova

(text adaptat)

Țara mea este **Moldova**. Aici îmi sunt rădăcinile: strămoșii, bunicii și părinții.

Moldova este vestită prin pământul **roditor**. Rămâi fermecat de frumusețea viilor, livezilor, câmpiilor, codrilor.

Cea mai mare bogăție a țării sunt oamenii. Satele păstrează **tradiții** și **obiceiuri** frumoase.

Capitala țării este orașul **Chișinău**.

Iubește-ți patria, copile!

1. Completează cu cuvinte din text.

- Țara mea este _____.
- Pământul Moldovei este _____.
- Satele păstrează _____ și _____.
- Capitala țării este orașul _____.

2. Ce întâlnești în...

_____
_____

_____
_____

_____
_____

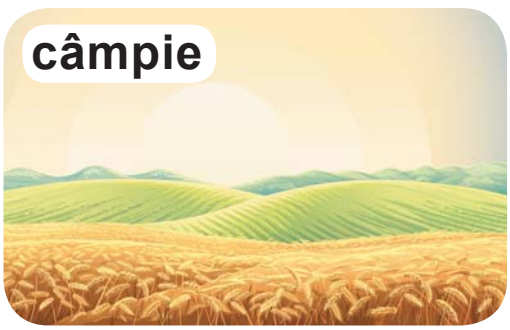

_____
_____

3. Transcrie și memorează ultima propoziție din text.

_____
_____
_____

EUROPA UNITĂ

(text adaptat)

Dănuț răsfoia un atlas.

– Vai, ce drapel frumos, tată! zise el. O horă de stele pe cerul senin.

– **Acesta e drapelul Europei Unite!** spuse tatăl. Moldova se află în inima Europei.

– Deci, suntem europeni?

– Da, fiule. Doar că țara noastră, deocamdată, nu face parte din Uniunea Europeană.

Europa Unită apără omul, natura, pacea și copilăria.

1.

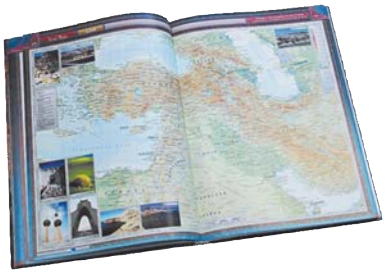

atlas

drapel

- Copiază propoziția evidențiată în text.

2. Colorează familia de cuvinte.

- Europa, orășean, european.
- Frumos, frunză, a înfrumuseța.
- Stea, Stela, înstelat.

3. Scrie cuvintele potrivite.

- M-am născut în _____.
- Moldova se află în inima _____.

Europei Moldova

4. Transcrie ultima propoziție din text.

ACUM ȘTIU...

1.

Un greier flămând a cerut câteva boabe de la furnică.

– De ce nu ai adunat vara? a întrebat furnica.

– Am cântat la vioară! răspunse greierul.

Furnica i-a spus:

– Toată vara ai cântat? Acum joacă dacă poți!

2. Bifează varianta corectă.

- **Cine a cântat vara?**
  furnica ☐ **greierul** ☐
- **Greierul a cerut de la furnică:**
  boabe ☐ **o vioară** ☐
- **Furnica i-a dat greierului boabe:**
  da ☐ **nu** ☐

3. Înțeles opus.

flămând	•	• **vara**
iarna	•	• **sătul**
a întrebat	•	• **a răspuns**

4. Copiază din text cuvinte ce denumesc:

- **ființe:** _____.
- **acțiuni:** _____.
- **însușiri:** _____.

AM CÂȘTIGAT ☐ .

ANEXE

UNITATEA 1. PRIMA ZI DE ȘCOALĂ
Anexa 1. CUVINTE ȘI IMAGINI

	luminoasă	sună
	desenează	bancă
	prietenos	ajută
	cheamă	școlar
	bibliotecă	bun
	tablă	harnic
	vorbește	mare
	frumos	pauză
	așteaptă	clasă
	ascultă	atent
	povestește	vesel
	învață	scrie

UNITATEA 1. PRIMA ZI DE ȘCOALĂ
Anexa 2. SPAȚII DIN INTERIOR

Școala

Sala de clasă

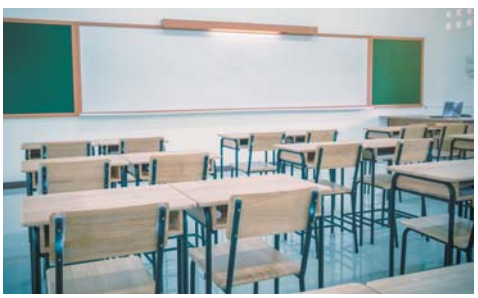

Sala de mese

Sala de sport

Centrul de resurse

Biblioteca

WC

UNITATEA 1. PRIMA ZI DE ȘCOALĂ

Anexa 3. INDICATOARE DE ACCES ȘI LIMITĂ

ATENȚIE! PERICOL DE LOVIRE	 	
 	 Persoană cu deficiențe de auz	 Veceu adaptat
 	 	 Persoane nevăzătoare

Dimineața

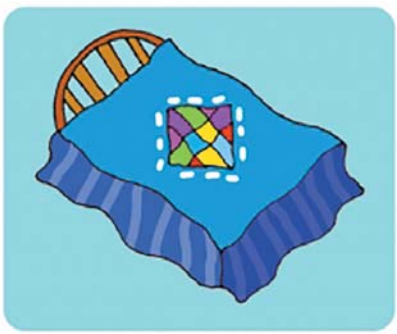

După amiază

Seara

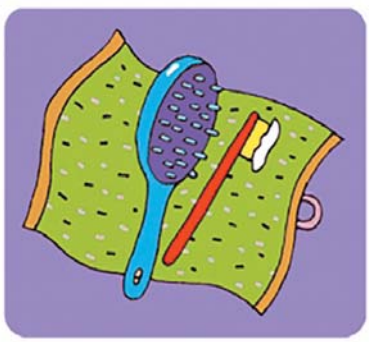
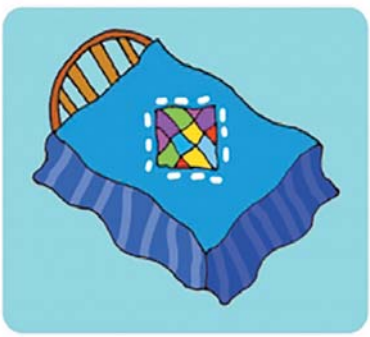

Anexa 5. O ZI DE ȘCOALĂ

Citire

Masa

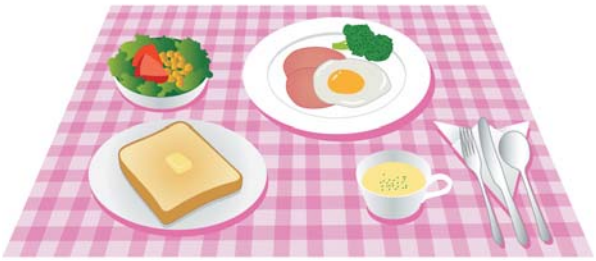

Scriere

Pauză

Matematică

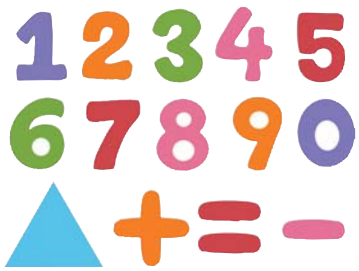

Gustare

Desen

Jocuri

Arte

Sport

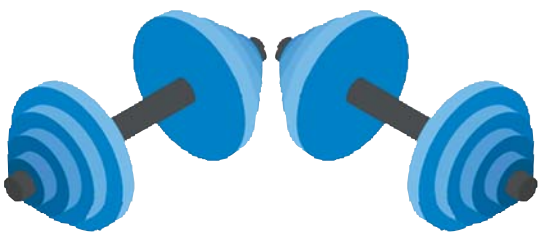

UNITATEA 2. SUNT ȘCOLAR

Anexa 6. ORARUL ACTIVITĂȚILOR

Luni	Marți
8:00 Citire	8:00 Citire
8:45 Pauză	8:45 Pauză
9:00 Scriere	9:00 Scriere
9:45 Gustare	9:45 Gustare
10:00 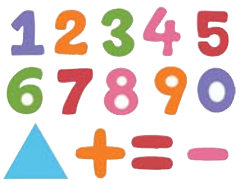 Mate-matică	10:00 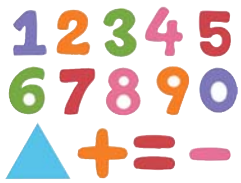 Mate-matică
10:45 Masa	10:45 Masa
11:00 Desen	11:00 Arte
11:45 Jocuri	11:45 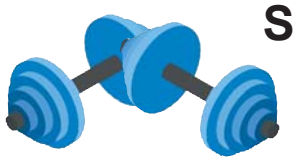 Sport

UNITATEA 2. SUNT ȘCOLAR

Anexa 7. CEASUL CU PICTOGRAME

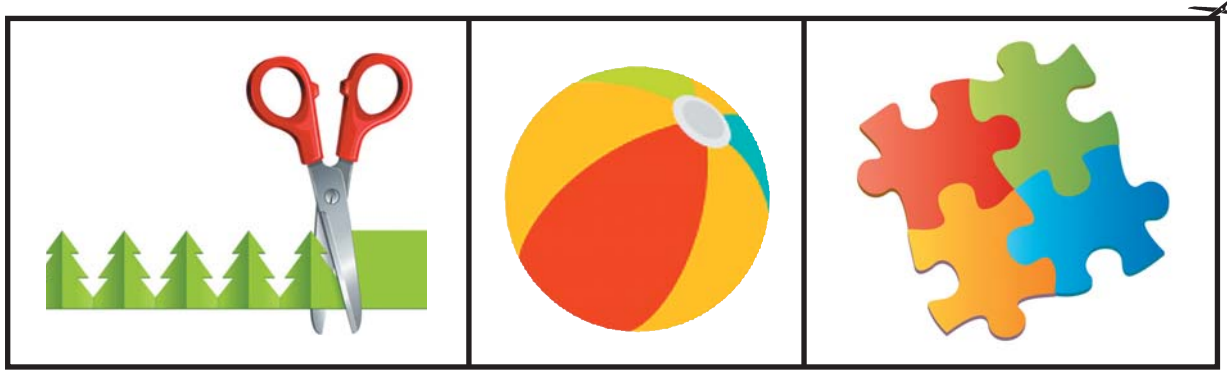

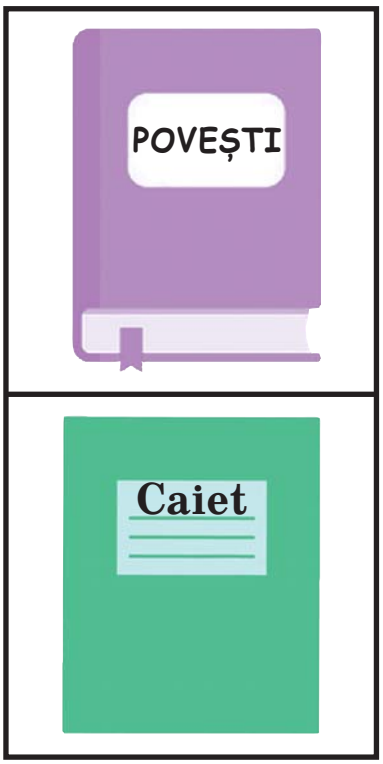

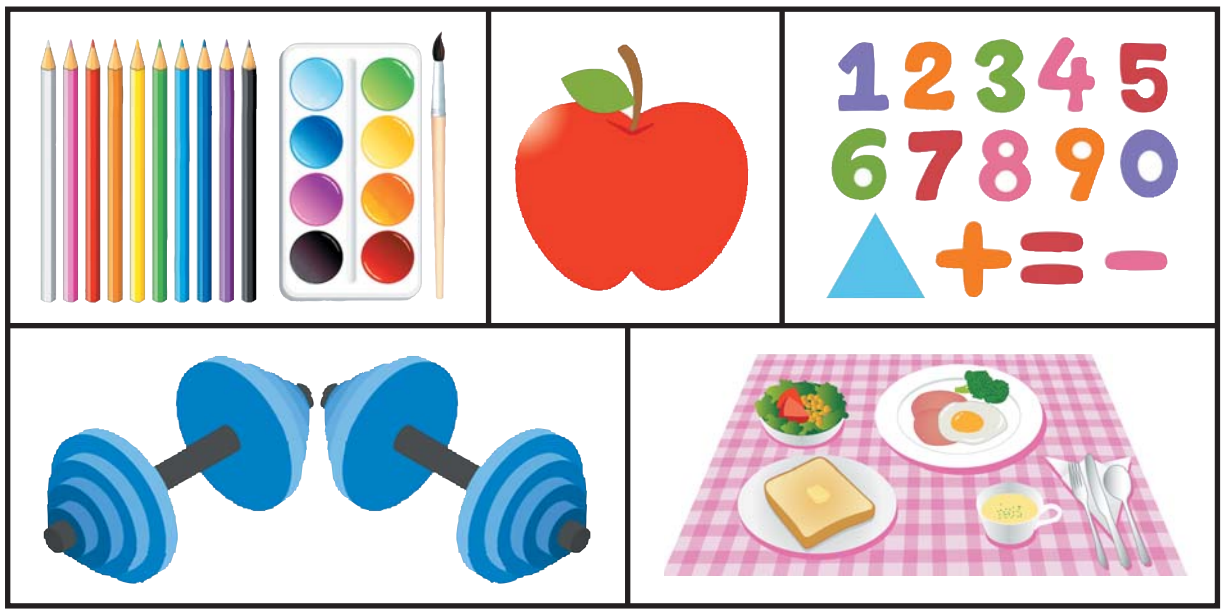

UNITATEA 2. SUNT ȘCOLAR

Anexa 8. ACTIVITĂȚI LA ȘCOALĂ

UNITATEA 2. SUNT ȘCOLAR
Anexa 9. ALCĂTUIEȘTE PROPOZIȚII

Copiii	construiesc	în echipă.

UNITATEA 3. FAMILIA MEA
Anexa 10. ALCĂTUIEȘTE PROPOZIȚII

Bărbatul	calcă	pantaloni.

UNITATEA 3. FAMILIA MEA

Anexa 11. GĂSEȘTE LOCUL. CINE ȘI CUM ESTE?

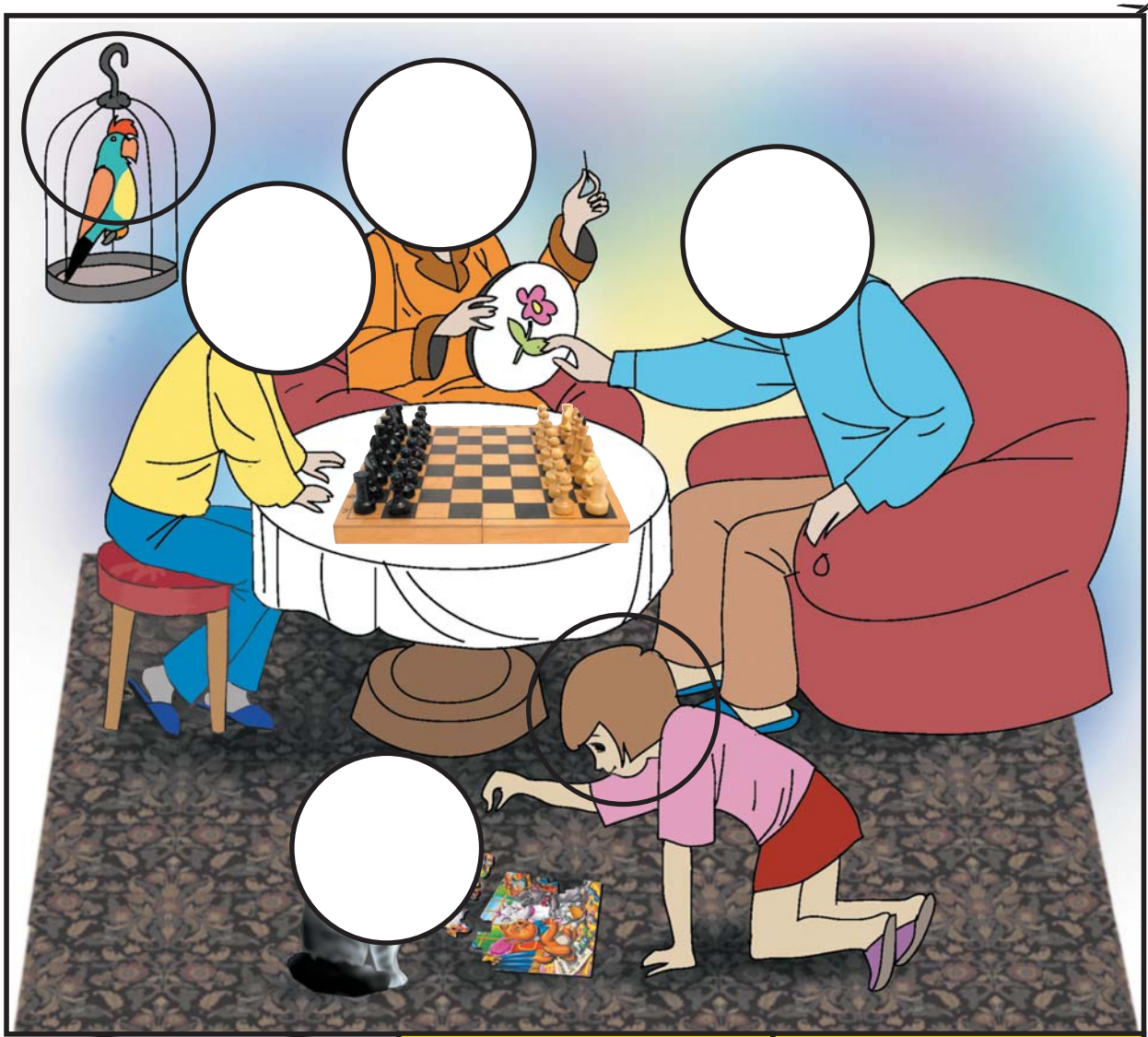

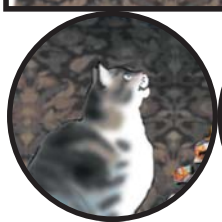

papagal	tata
pisică	băiat
mama	fetiță

UNITATEA 4. E ZIUA MEA

Anexa 12. ALCĂTUIEȘTE PROPOZIȚII

Fetița	bea	suc.
Băiatul	mănâncă	înghețată.

UNITATEA 4. E ZIUA MEA

Anexa 13. AL CUI ESTE BALONUL?

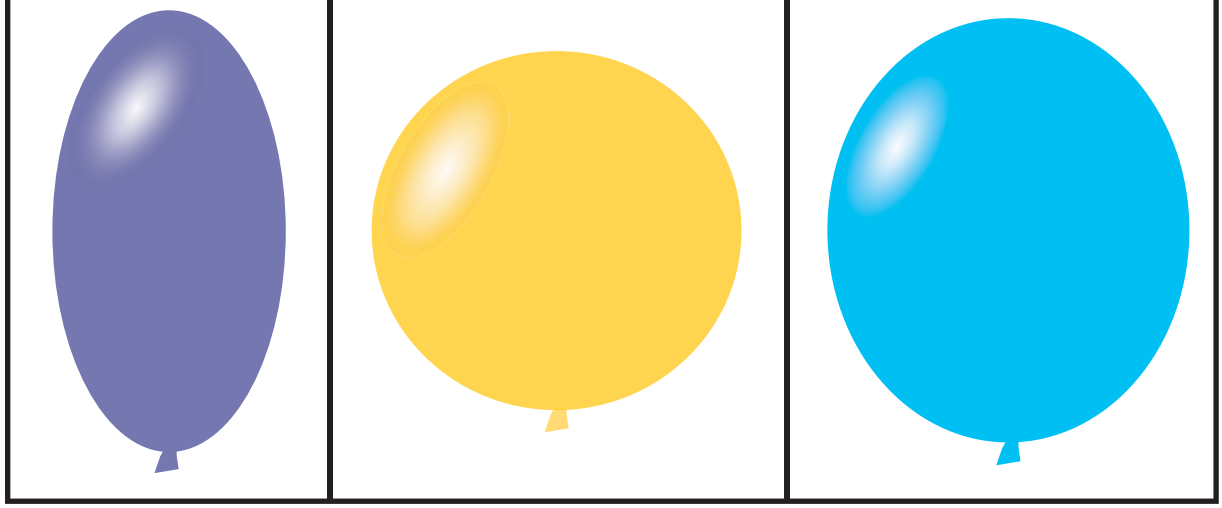

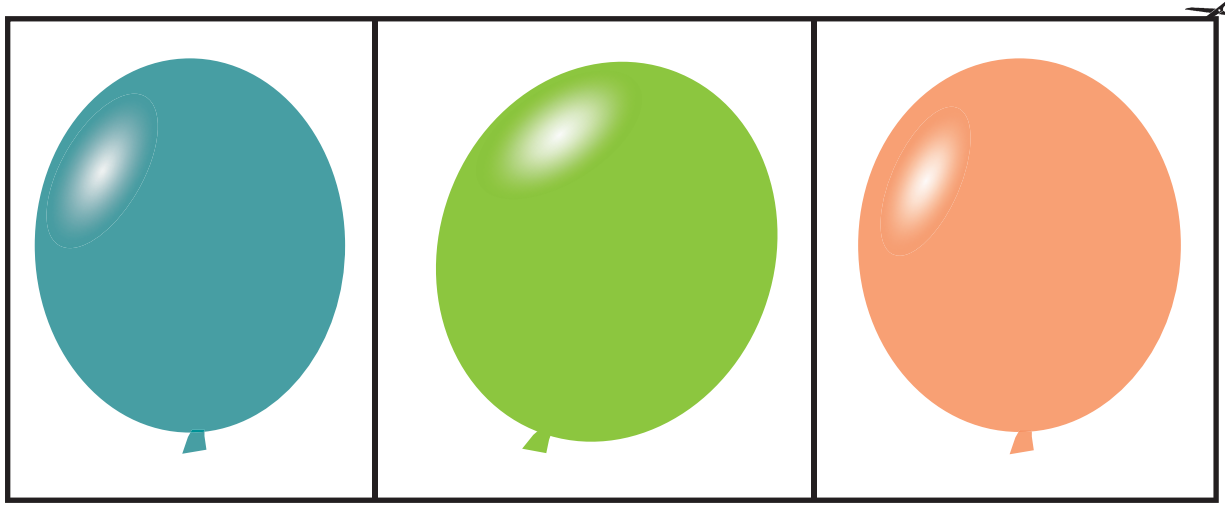

UNITATEA 5. IEDUL CU TREI CAPRE

Anexa 14. ÎMBRACĂ IEDUL

UNITATEA 6. MICII GRĂDINARI

Anexa 15. ALCĂTUIEȘTE PROPOZIȚII

Bărbatul	**taie**	**morcov.**
Copiii	**duc**	**coșul.**

UNITATEA 6. MICII GRĂDINARI

Anexa 16. GĂSEȘTE LOCUL. CE ESTE? CUM ESTE?

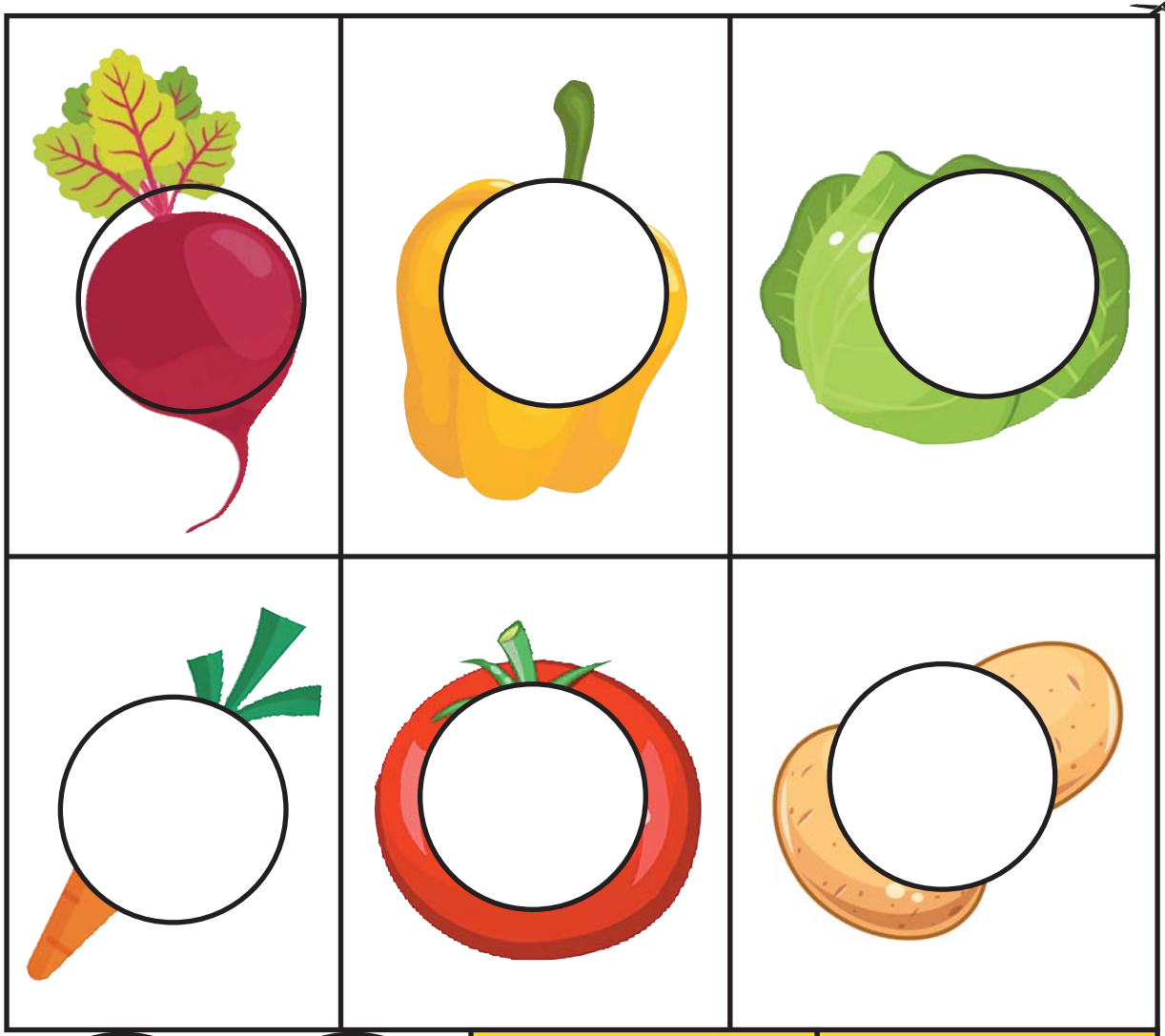

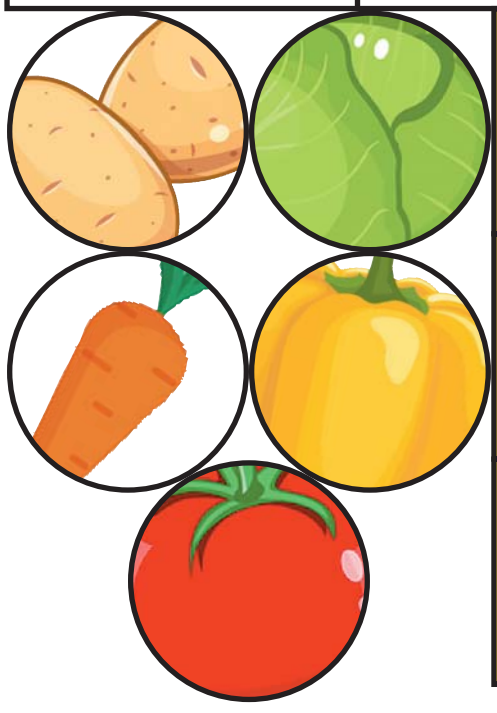

sfeclă	morcov
ardei	roșie
varză	cartofi

UNITATEA 6. MICII GRĂDINARI

Anexa 17. SUNT UN BUCĂTAR BUN

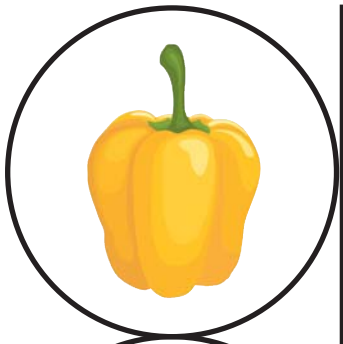

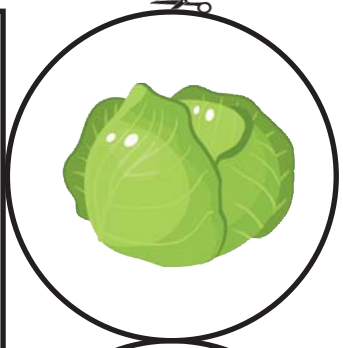

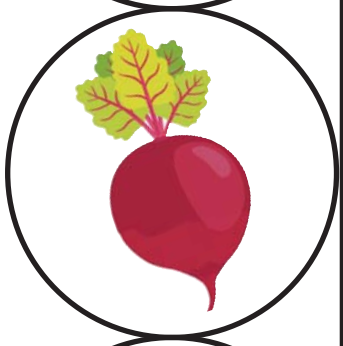

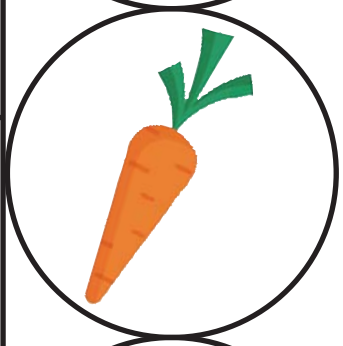

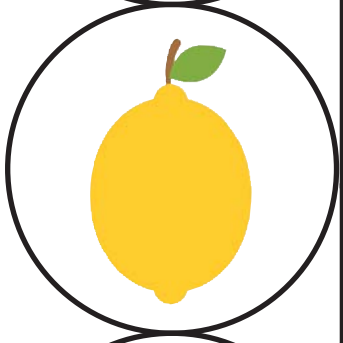

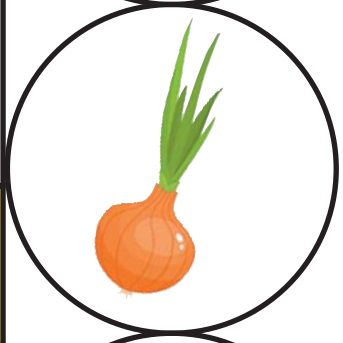

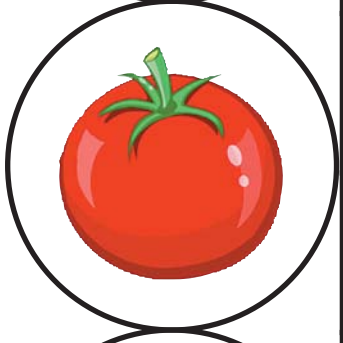

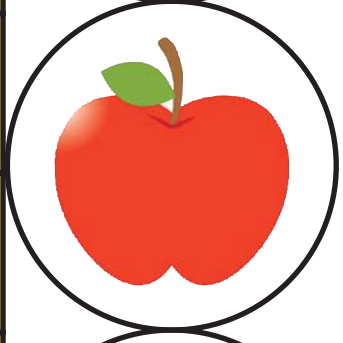

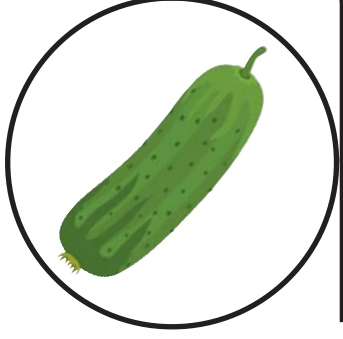

sfeclă	ardei
roșie	lămâie
castravete	varză
ceapă	cartofi
morcov	măr

UNITATEA 7. ÎN LIVADĂ

Anexa 18. GĂSEȘTE LOCUL. CE ESTE? CUM ESTE?

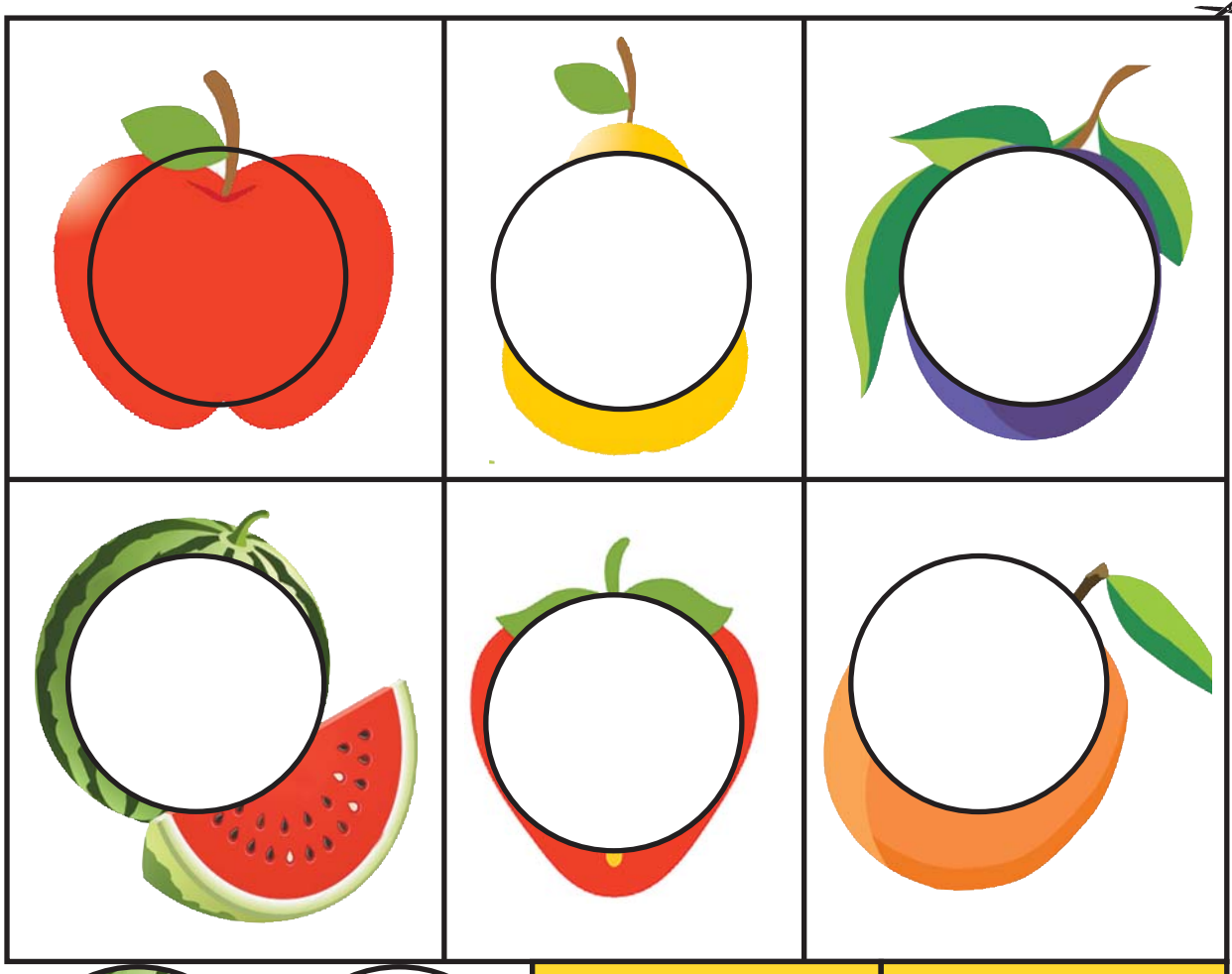

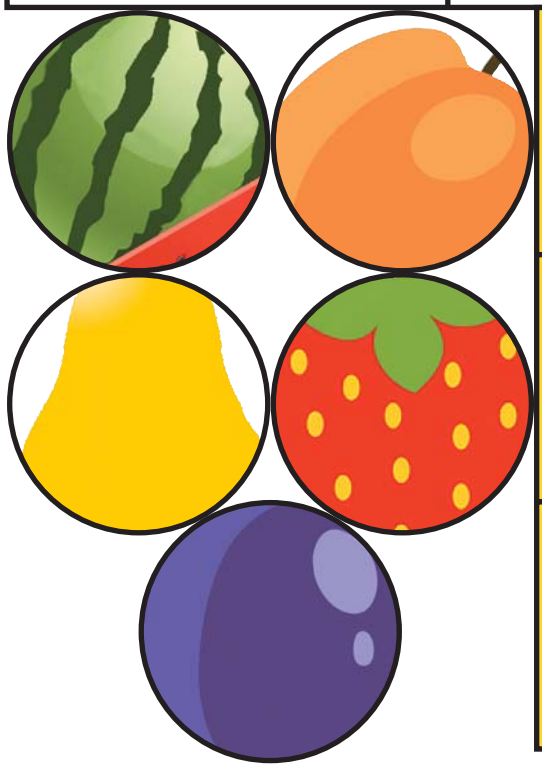

măr	pepene verde
prună	pară
caisă	căpșună

UNITATEA 7. ÎN LIVADĂ

Anexa 19. CARE ȘI UNDE? CE POȚI SPUNE DESPRE...?

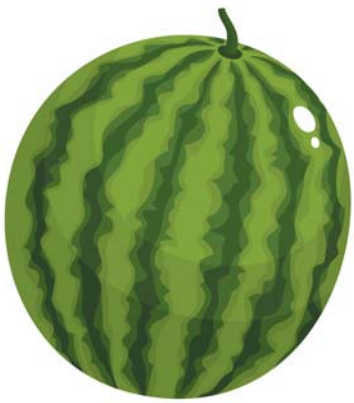		
		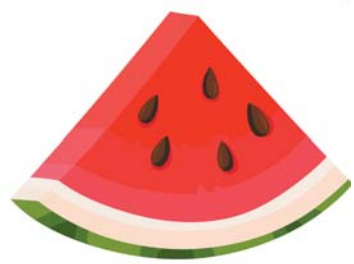
		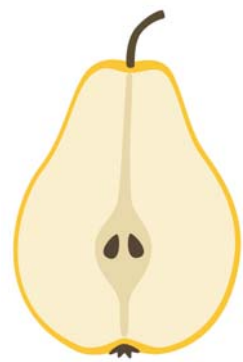

UNITATEA 7. ÎN LIVADĂ

Anexa 20. ALCĂTUIEȘTE PROPOZIȚII

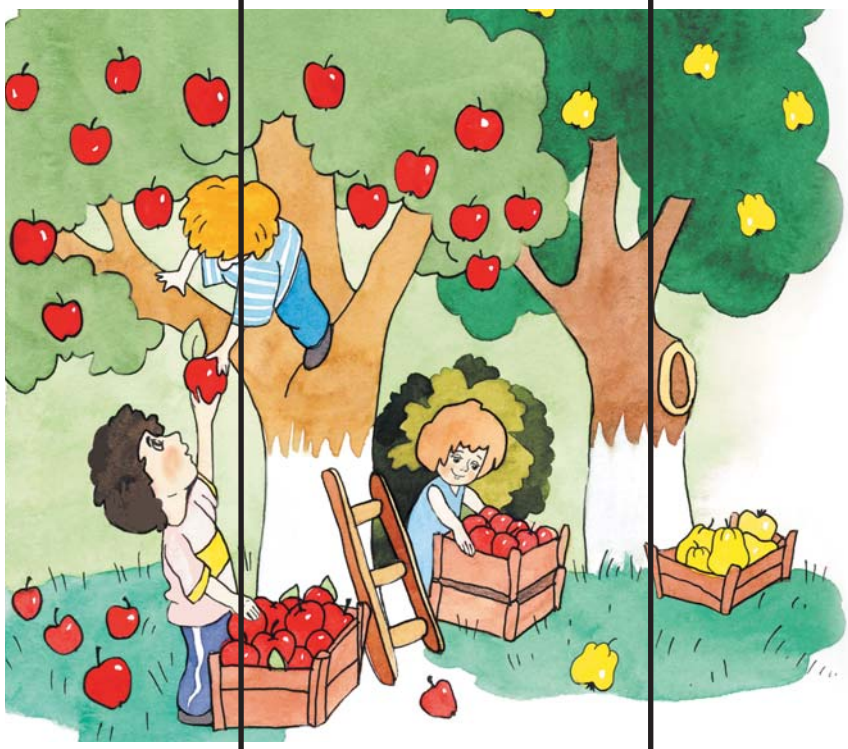

Copiii	culeg	fructe.
	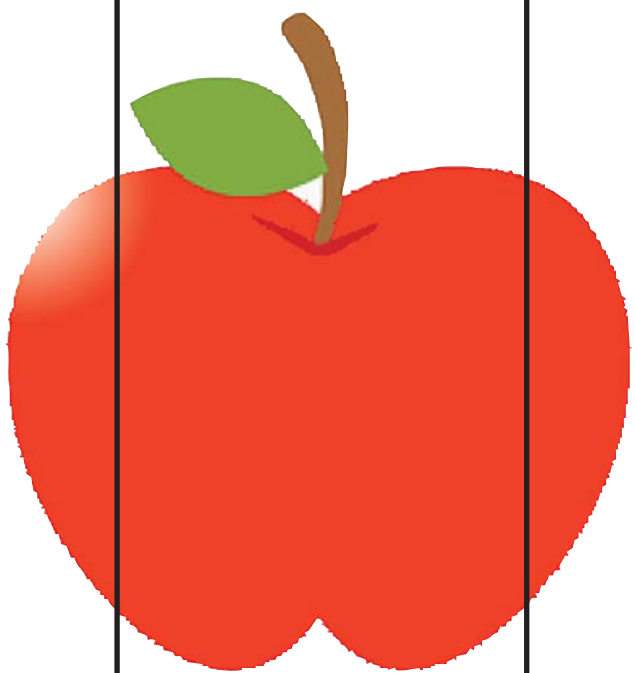	
Mărul	este	roșu.

UNITATEA 8. LA ȘCOALA ANIMALELOR

Anexa 21. GĂSEȘTE LOCUL. CE POȚI SPUNE DESPRE...?

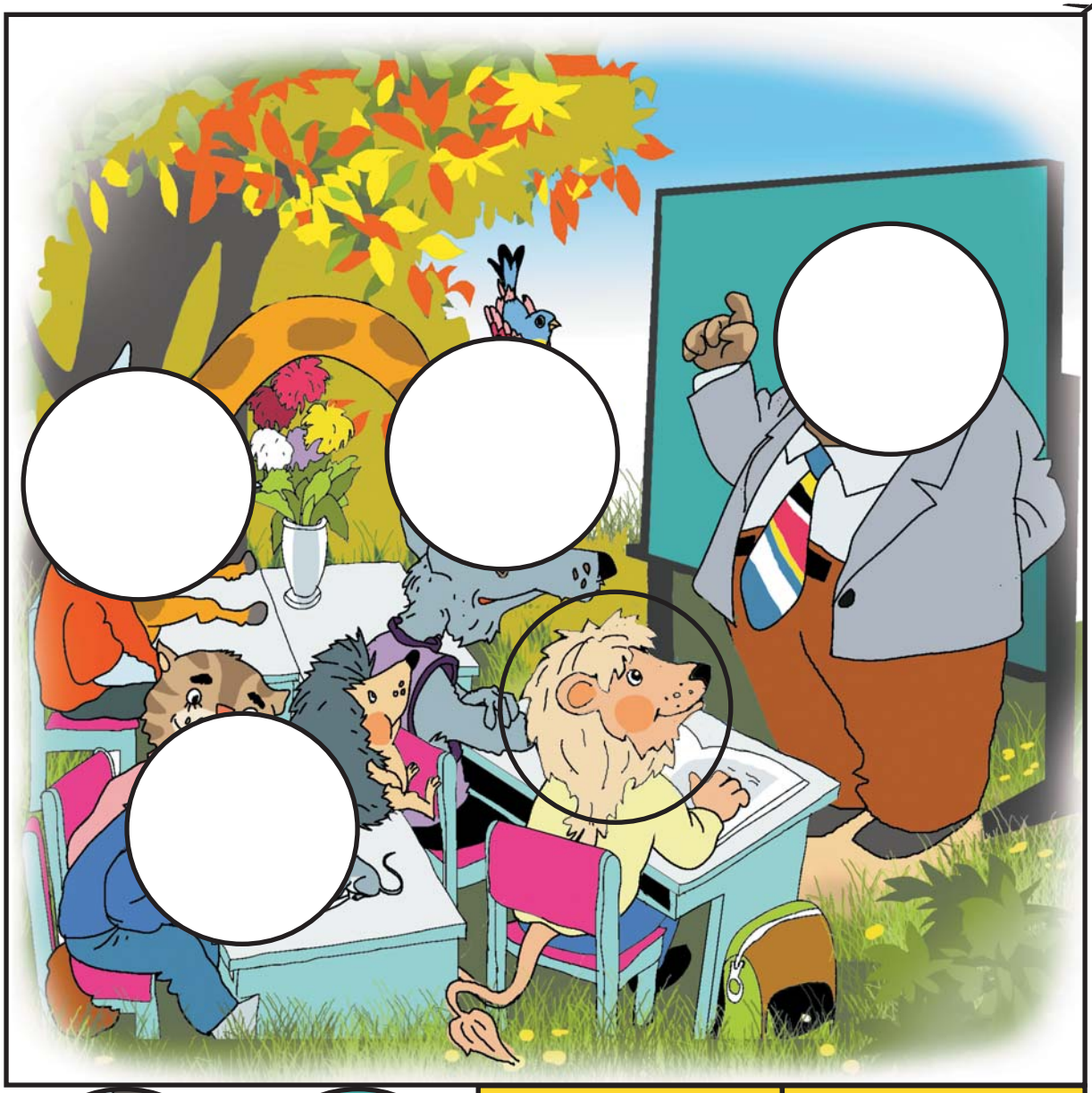

iepure	urs
girafă	leu
câine	

UNITATEA 8. LA ȘCOALA ANIMALELOR

Anexa 22. UMBRA

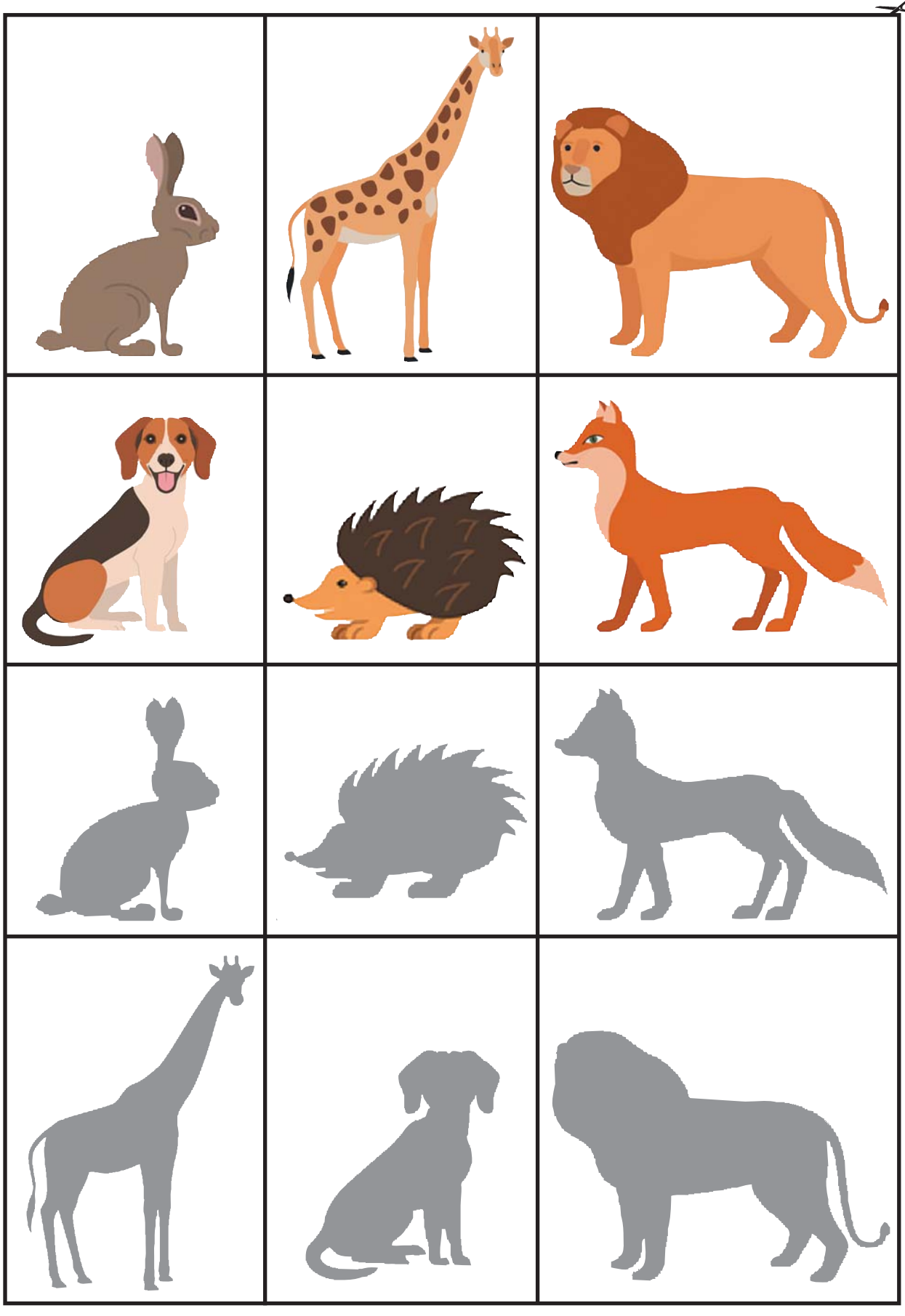

UNITATEA 9. LA STADION

Anexa 23. LA FOTBAL

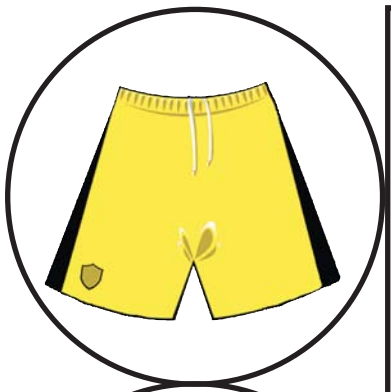

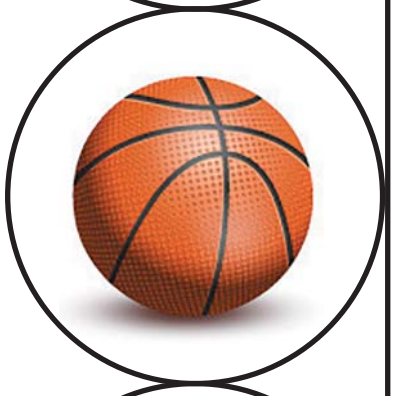

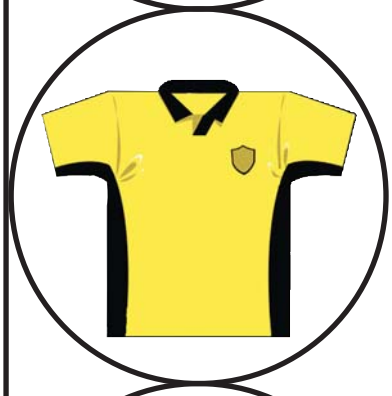

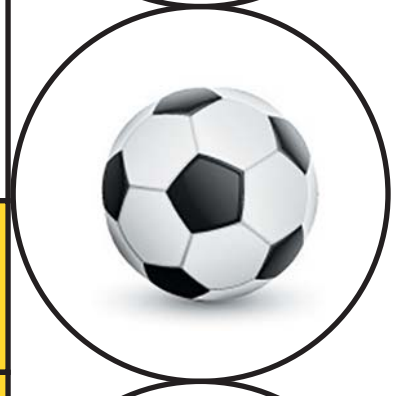

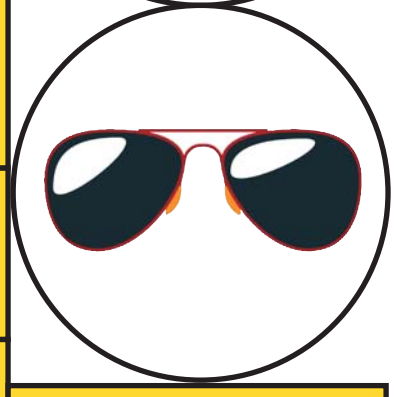

șorturi

ciorapi

minge

chipiu

ochelari

tricou

ghete de fotbal

UNITATEA 10. SĂNĂTATEA MEA

Anexa 24. CE FAC? DOAR ALE MELE...

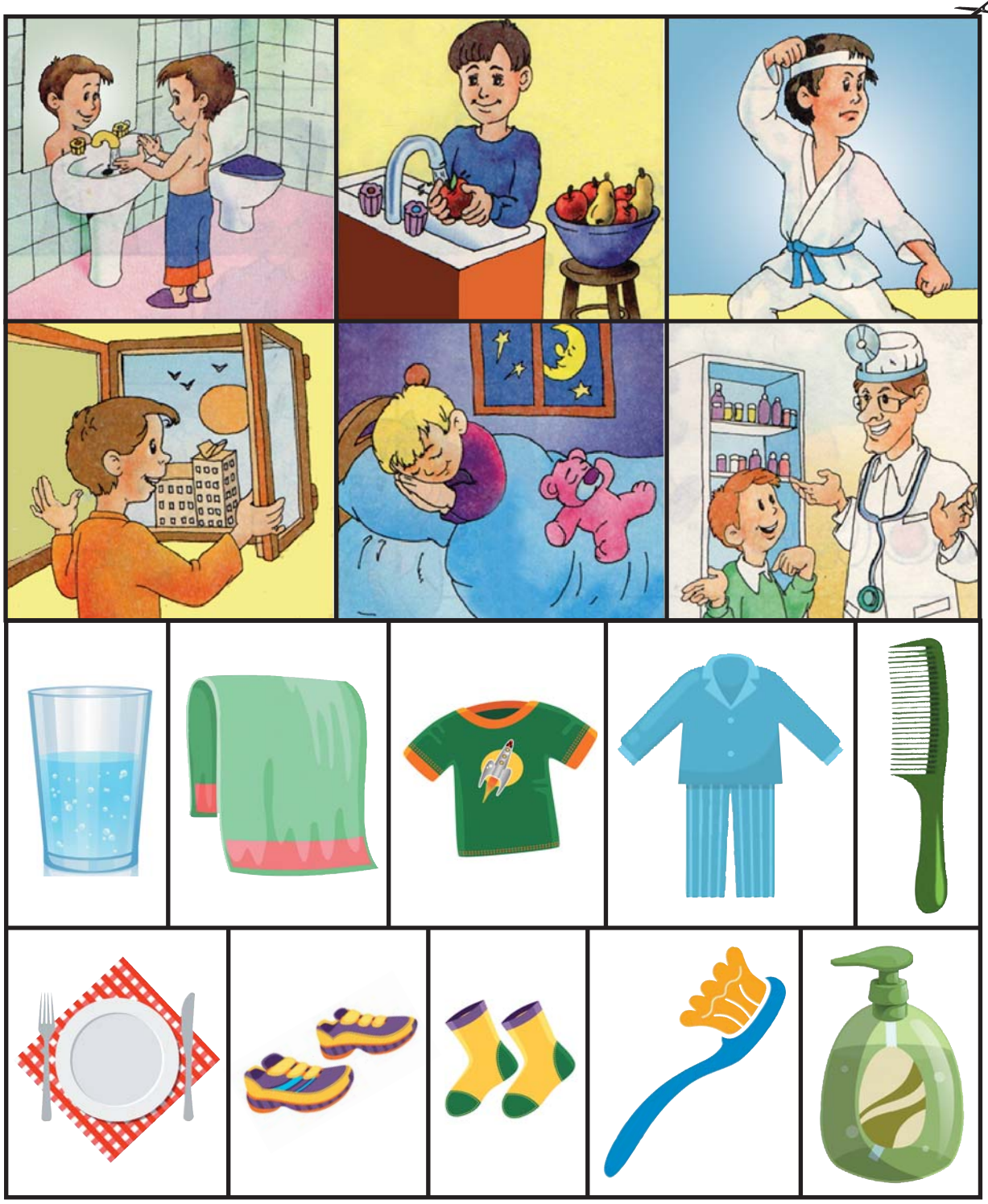

Anexa 25. ALCĂTUIEȘTE PROPOZIȚII

Bărbatul	aspiră	covorul.

Băiatul	șterge	geamul.

UNITATEA 11. SĂNĂTATEA PĂMÂNTULUI
Anexa 26. ALCĂTUIEȘTE PROPOZIȚII

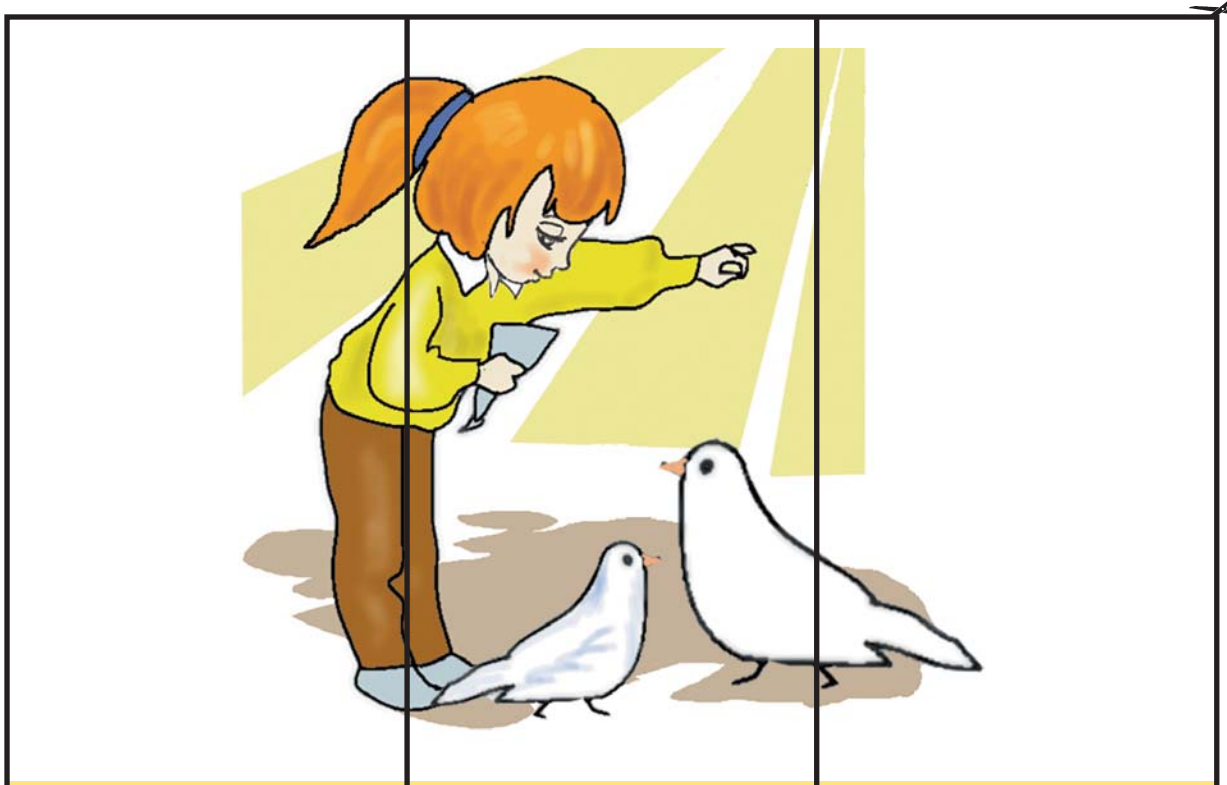

Fetița	hrănește	porumbeii.

UNITATEA 14. O ZI DE ODIHNĂ
Anexa 27. ALCĂTUIEȘTE PROPOZIȚII

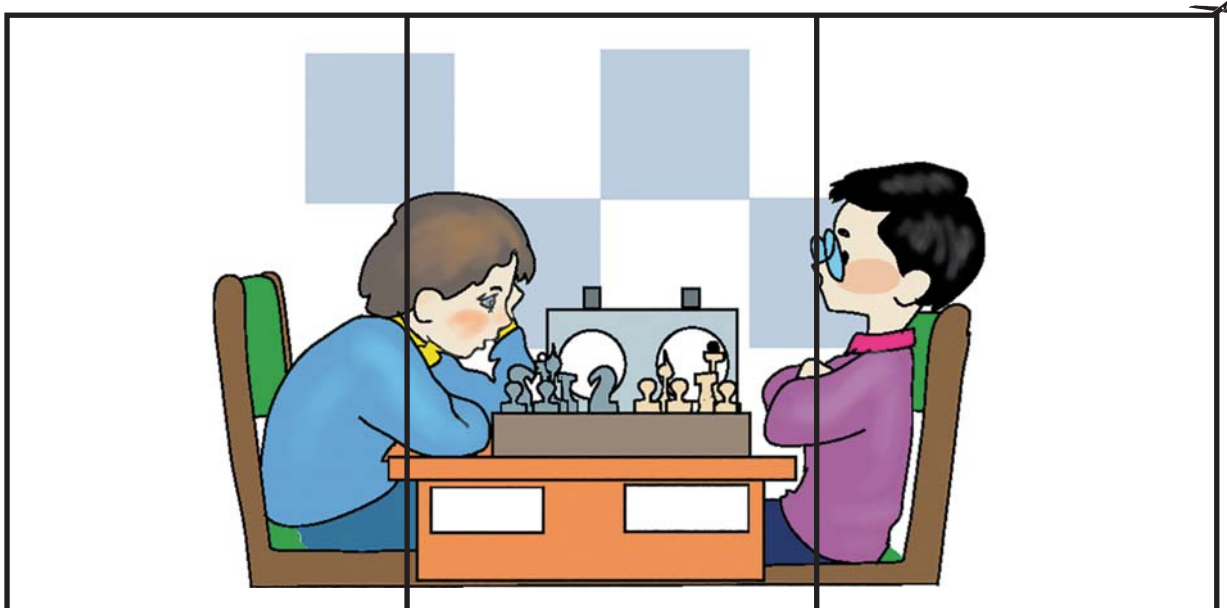

Copiii	joacă	șah.

UNITATEA 12. POVESTEA PÂINII

Anexa 28. SĂ MEMORĂM...

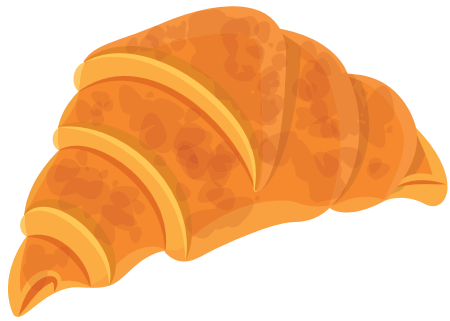	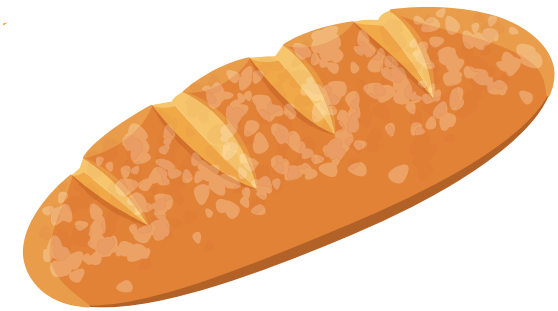
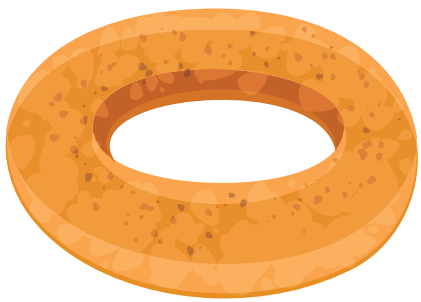	
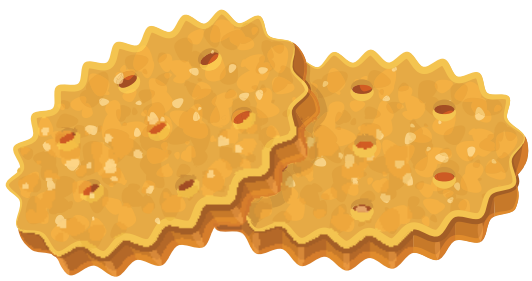	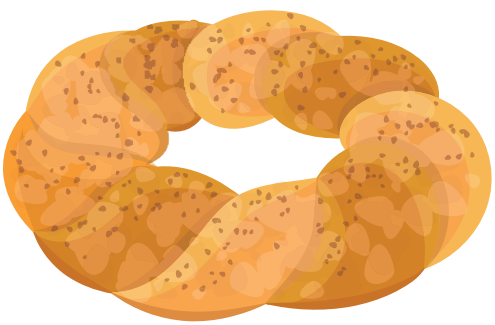

corn	colac	franzelă
covrig	brioșă	biscuiți

UNITATEA 12. POVESTEA PÂINII

Anexa 29. SĂ CLASIFICĂM...

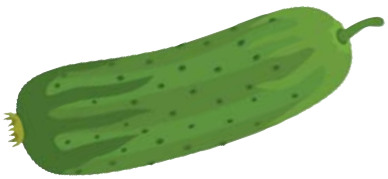	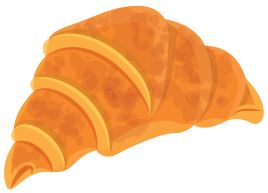	
castravete	corn	cașcaval
	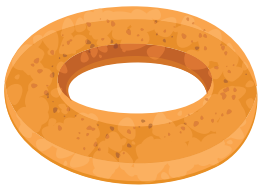	
ardei	covrig	brânză
	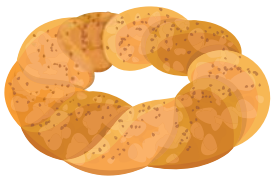	
roșie	colac	iaurt
	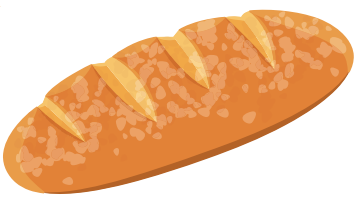	
ceapă	franzelă	lapte
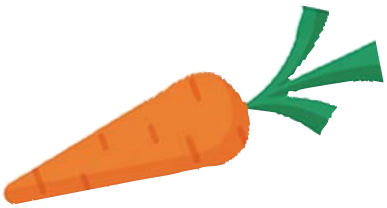	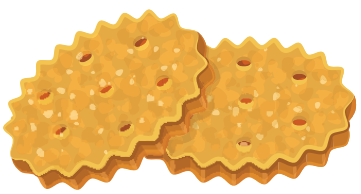	
morcov	biscuiți	smântână

UNITATEA 13. MINUNILE TEHNICII

Anexa 30. CARE ȘI UNDE? JUMĂTATEA

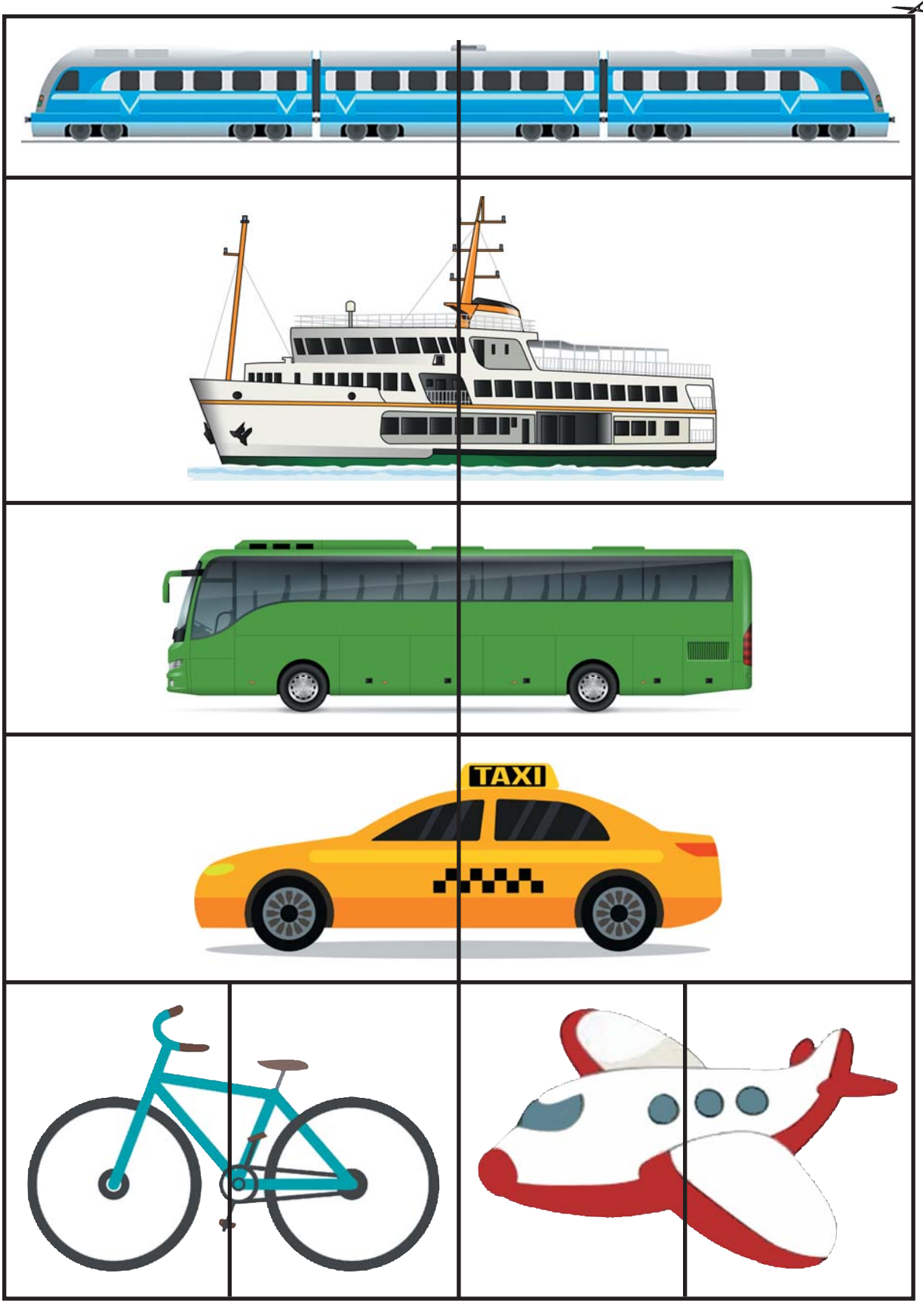

UNITATEA 24. SUNETUL [Î] ȘI LITERELE *îÎ, âÂ*

Anexa 31. UNDE SE ASCUNDE *Î, Â*?

	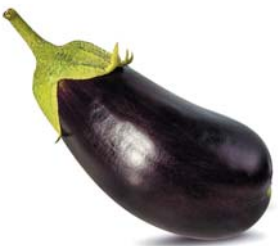	

Cântecul semaforului

Când e semaforul **roș**
Cum e creasta la cocoș,
Stai pe lângă bobocei,
Ai răbdare așa ca ei.

Roșu – să te oprești!
Galben – să chibzuiești!
Verde – să te pornești!
Ce copil cuminte crești!

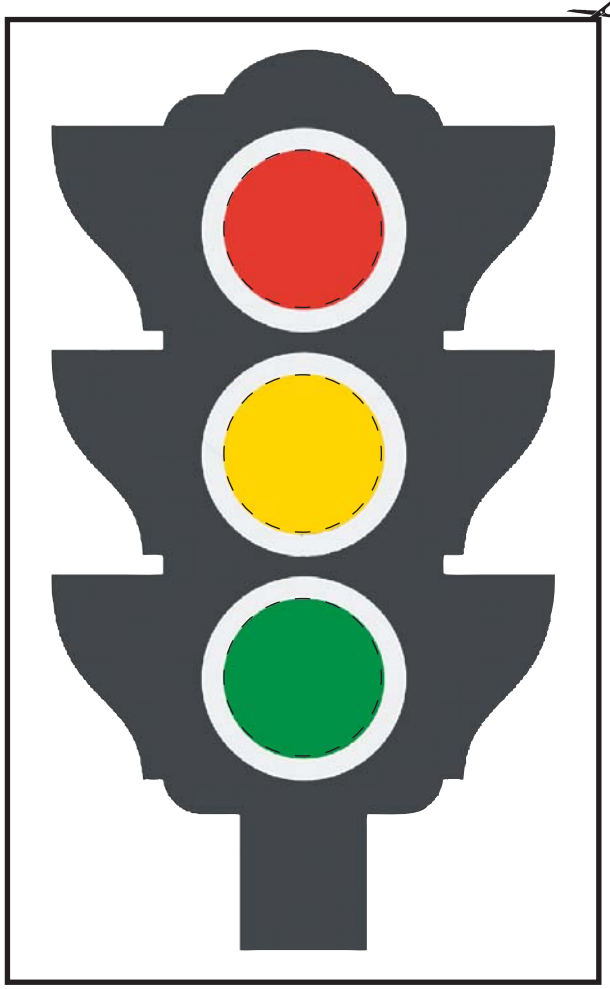

- **Ce poate fi?**

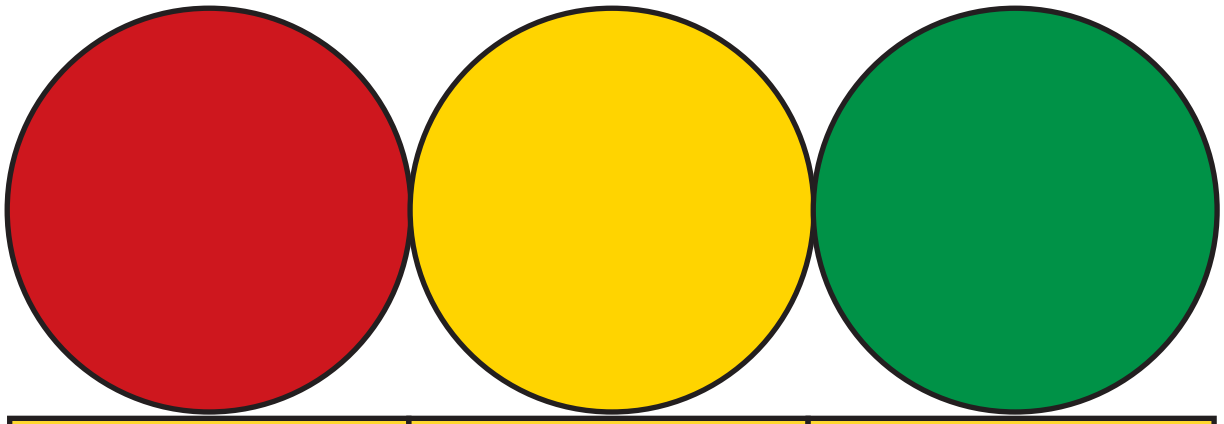

roșu	galben	verde

UNITATEA 25. SUNETELE ȘI LITERELE *sS, șȘ, dD*

Anexa 33. JOCUL „DE-A SEMAFORUL”

UNITATEA 25. SUNETELE ȘI LITERELE *sS, șȘ, dD*

Anexa 34. ȘOTRONUL ANIMALELOR

Cu-cu-ri-gu!

Miau-u-u-u!

Groh-groh!

Ihh-ha-ha!

Ham-ham!

Mu-u-u!

Ss-s-s-s!

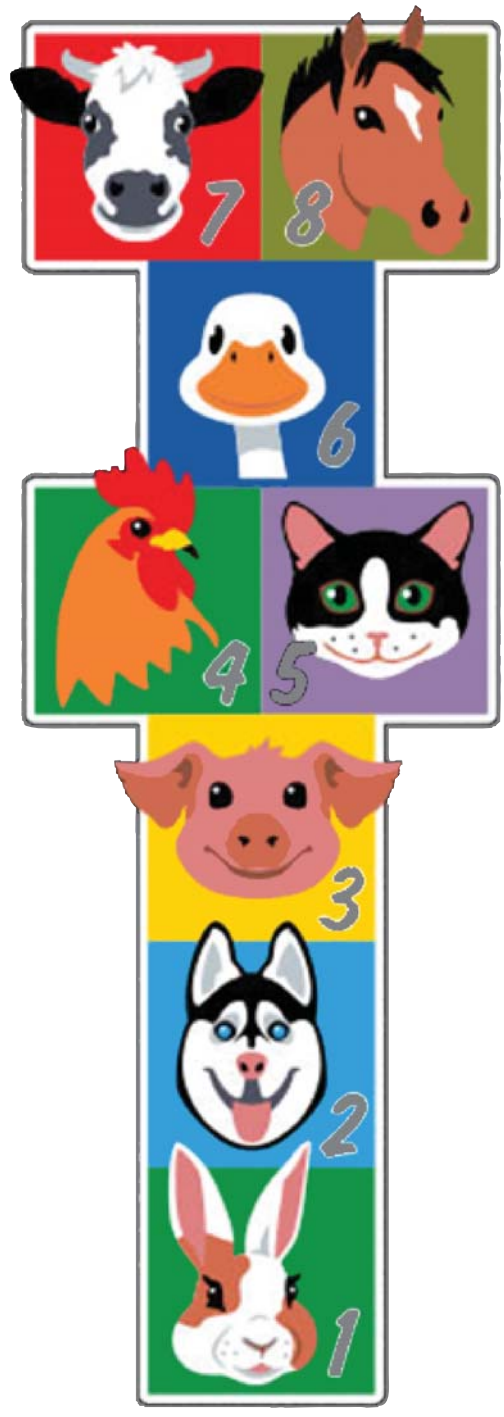

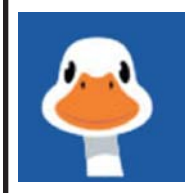

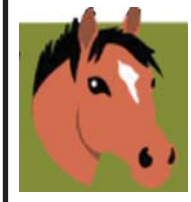

UNITATEA 25. SUNETELE ȘI LITERELE *sS, șȘ, dD*

Anexa 35. CARE ȘI UNDE?

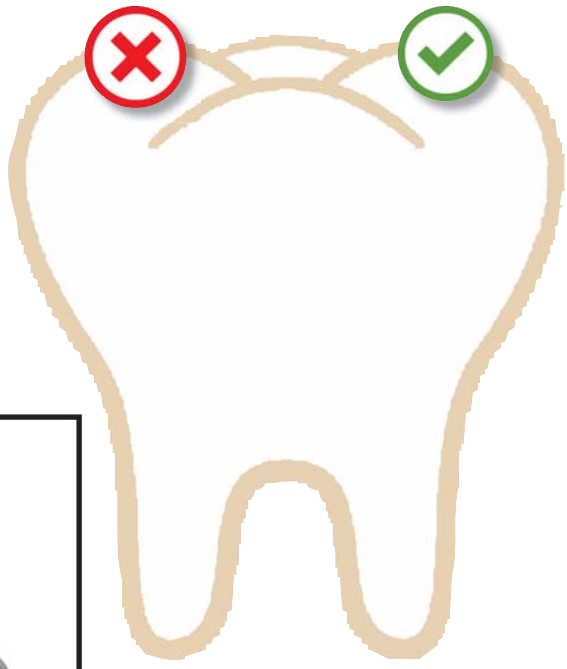

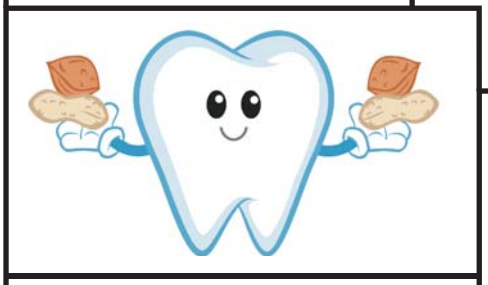

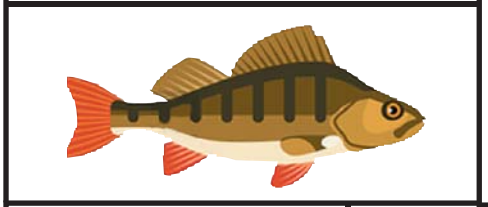

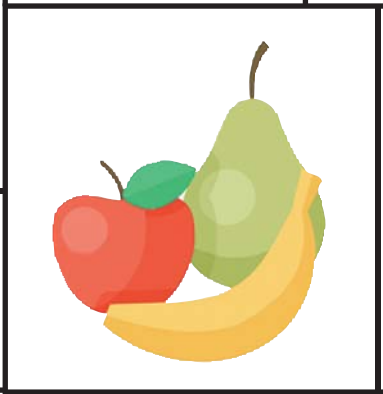

UNITATEA 26. SUNETELE ȘI LITERELE *hH, pP, bB, vV*

Anexa 36. MĂ ÎMBRAC POTRIVIT

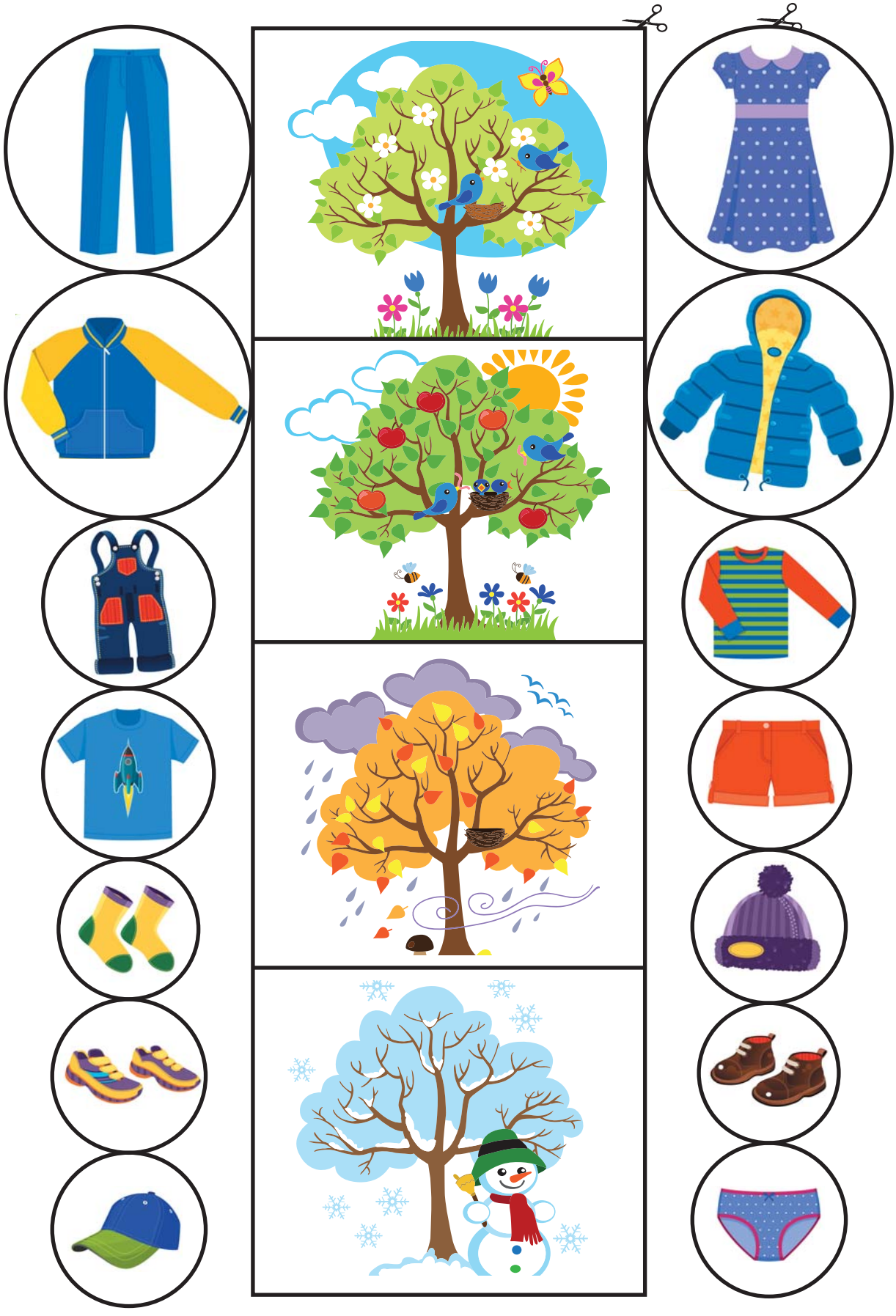

UNITATEA 26. SUNETELE ȘI LITERELE *hH, pP, bB, vV*

Anexa 37. GĂSEȘTE LOCUL

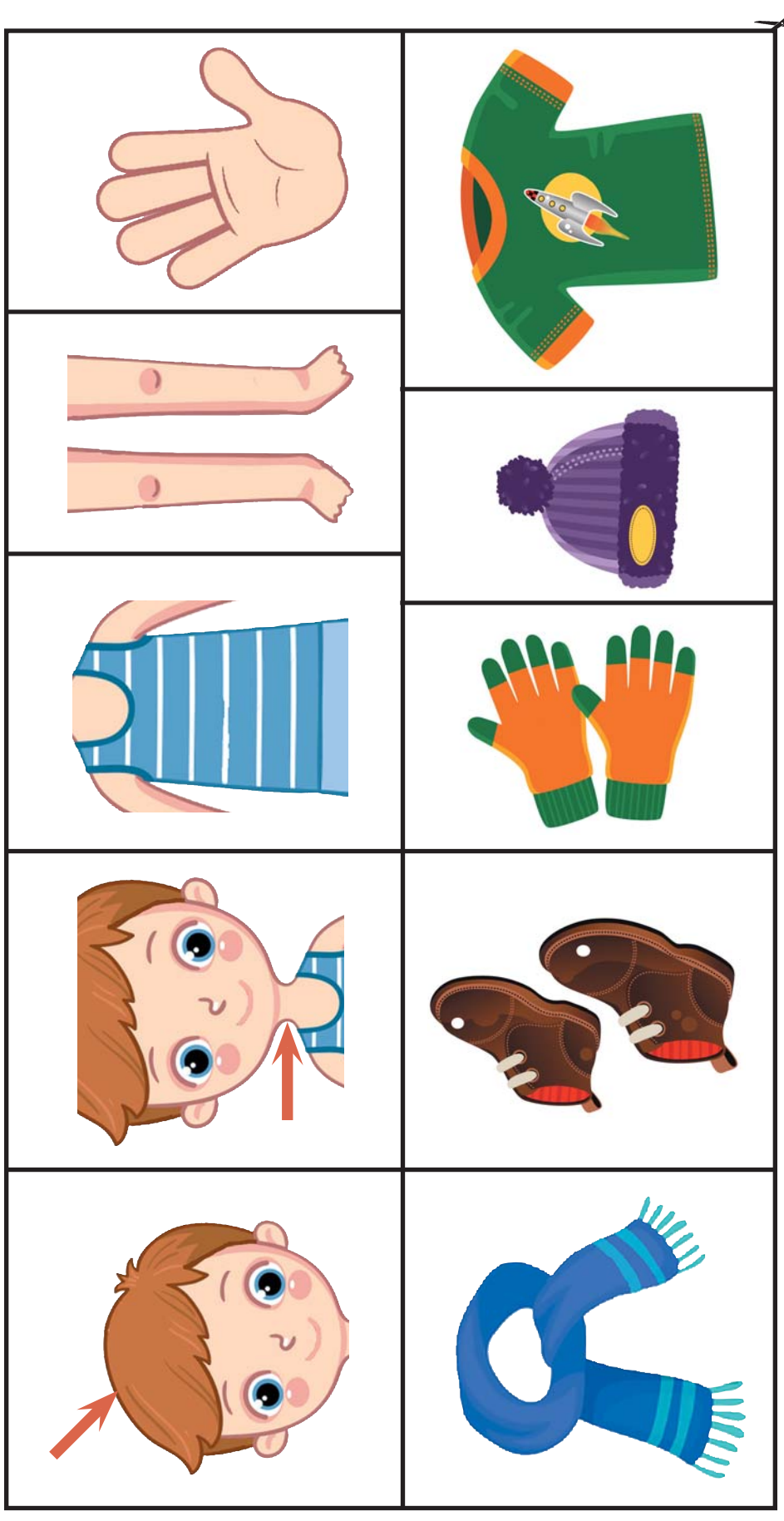

UNITATEA 26. SUNETELE ȘI LITERELE *hH, pP, bB, vV*

Anexa 38. UMBRA

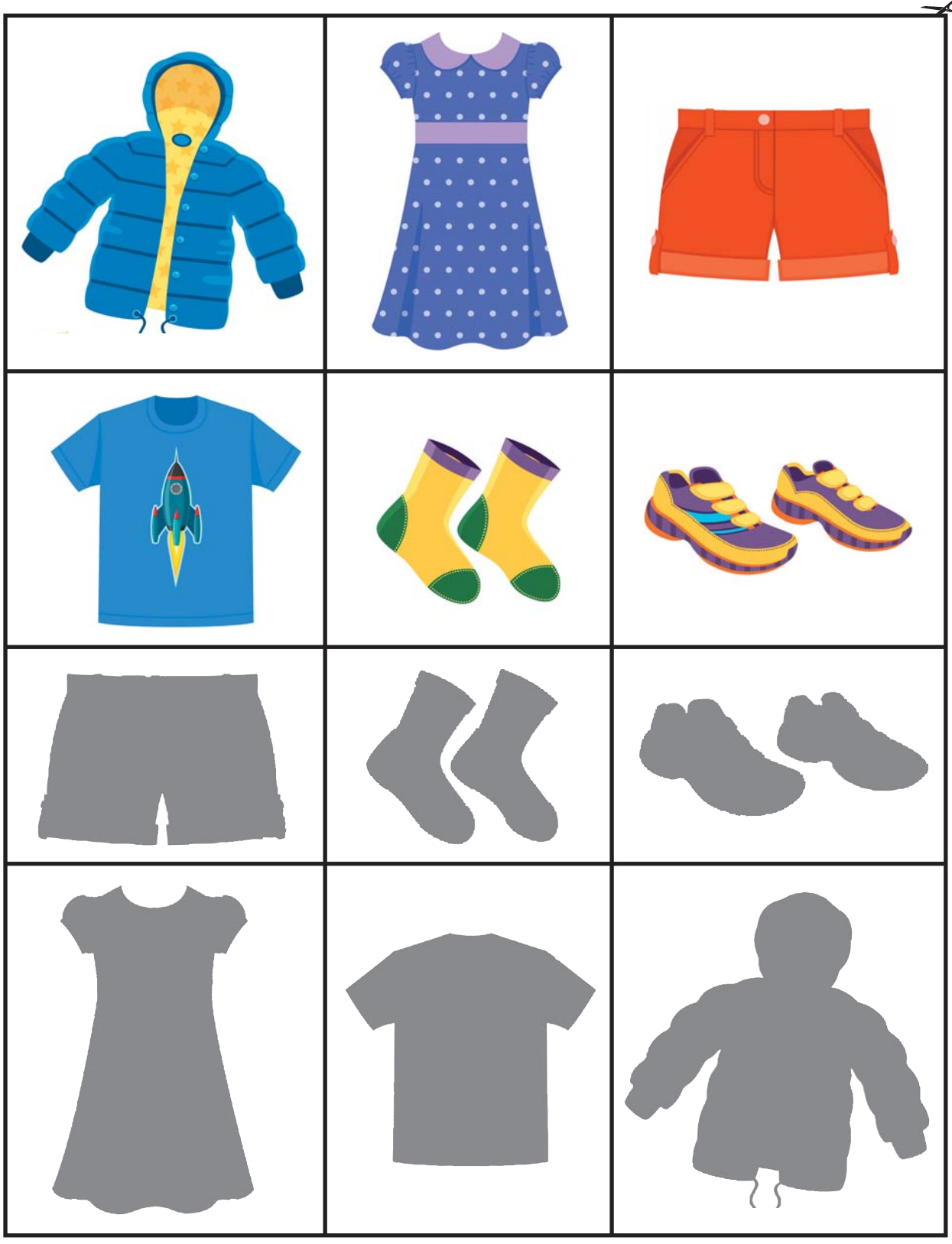

UNITATEA 26. SUNETELE ȘI LITERELE *hH, pP, bB, vV*

Anexa 39. AȘA DA, AȘA NU!

UNITATEA 29. SUNETELE ȘI LITERELE *fF, jJ*

Anexa 40. FOCUL. CE POATE PROVOCA UN INCENDIU?

UNITATEA 30. GRUPUL DE LITERE *Gl*. SUNETUL [Z] ȘI LITERELE *zZ*
Anexa 41. EMOȚII

BUCURIE	**SUPĂRARE**	**FURIE**
MÂNDRIE	**MIRARE**	**PLICTISEALĂ**
OBOSEALĂ	**RUȘINE**	**SATISFACȚIE**
CURIOZITATE	**FRICĂ**	**FERICIRE**

UNITATEA 30. GRUPUL DE LITERE *GI*. SUNETUL [Z] ȘI LITERELE *zZ*

Anexa 42. CE ȘI CUI DAI?

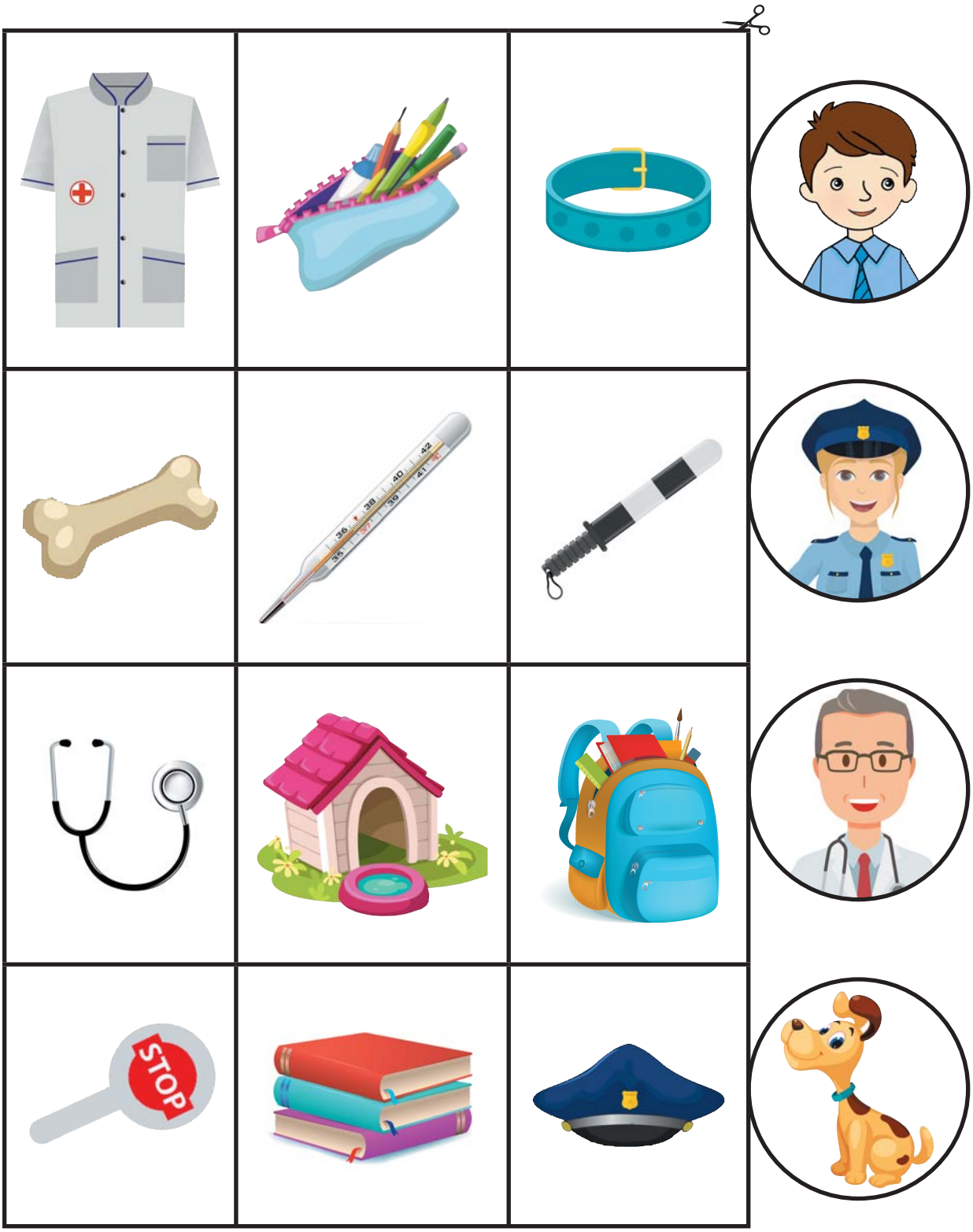

UNITATEA 31. GRUPURILE DE LITERE *CHE*, *CHI*

Anexa 43. *CHE* sau *CHI*?

1	C	H	I					
2	C	H	E					
3	C	H	I					
4			C	H	E			
	5		C	H	E			
		6	C	H	I			
		7		C	H	I		
		8	C	H	I			
9			C	H	E			
10			C	H	E			

1. Când e soare, pe cap pun...
2. Închide și deschide ușa...
3. Instrument muzical cu coarde...
4. Condusă de dirijor...
5. Corectează vederea...
6. Locuitor al Chinei...
7. Organ al văzului...
8. Bețișor care servește la aprins focul...
9. Joc sportiv pe gheață între 2 echipe...
10. Mănunchi de flori...

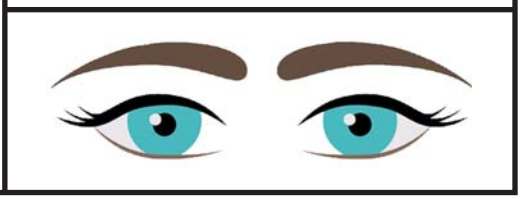

UNITATEA 31. GRUPURILE DE LITERE *CHE*, *CHI*

Anexa 44. POTRIVEȘTE CHEIA

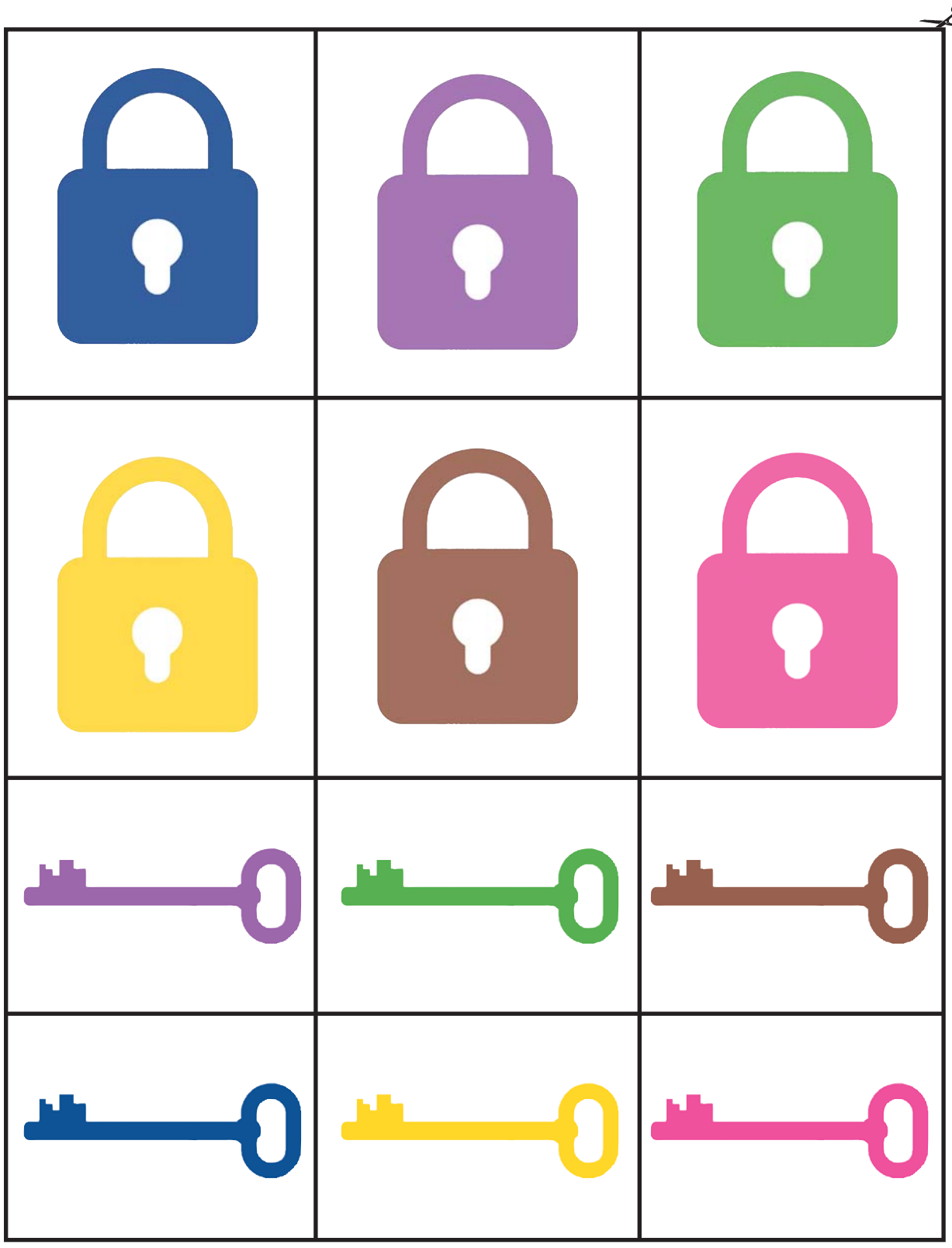

UNITATEA 32. ACUM ȘTIU...

Anexa 45. AJUTĂ-L PE CHIȚ-CHIȚ!

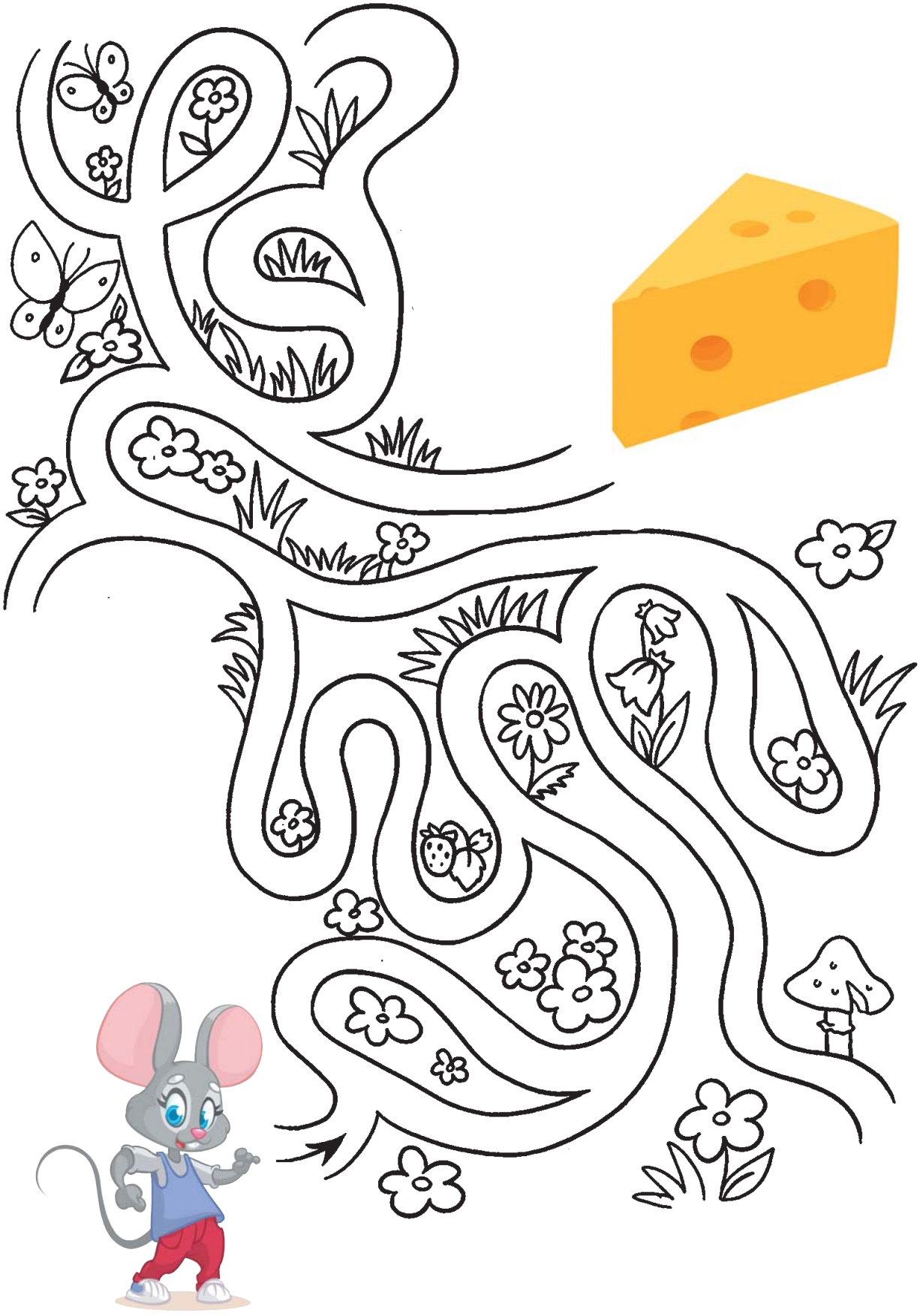

UNITATEA 33. GRUPURILE DE LITERE *GHE*, *GHI*
Anexa 46. GĂSEȘTE LOCUL

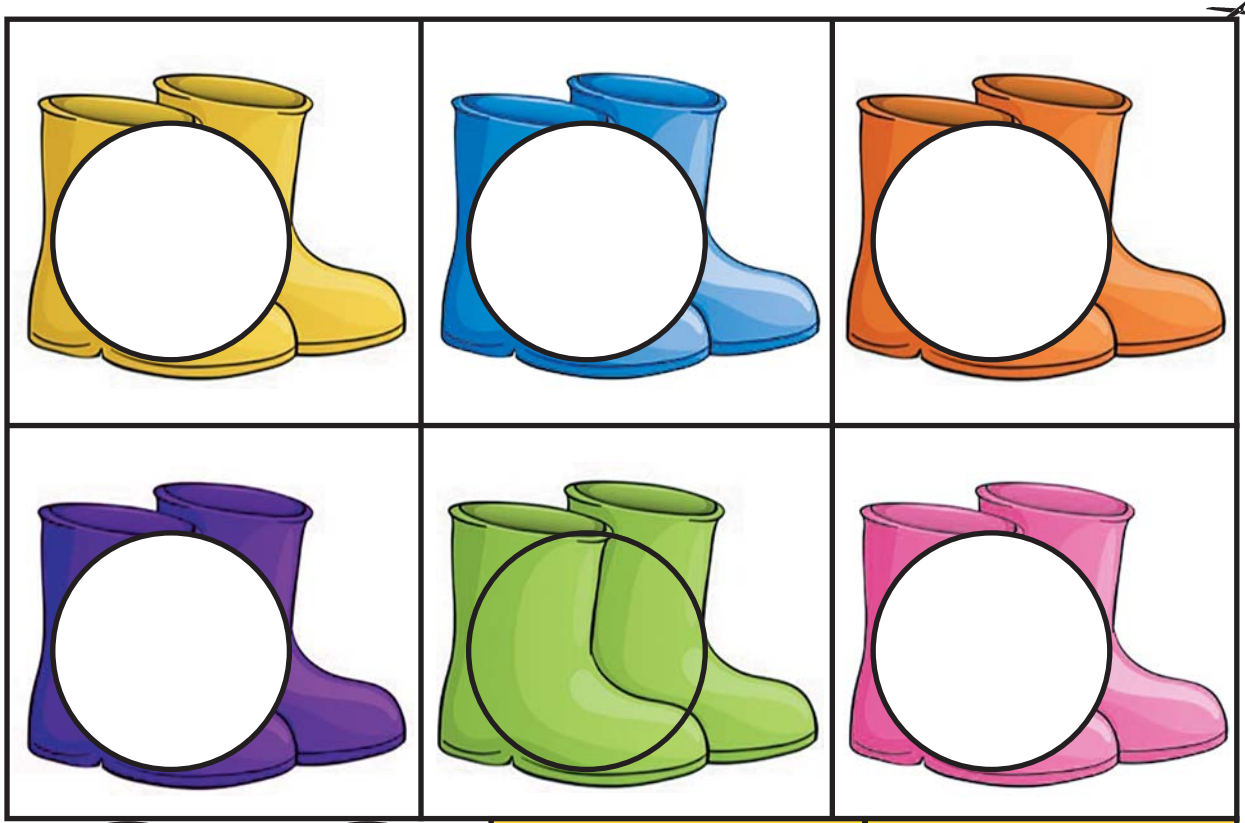

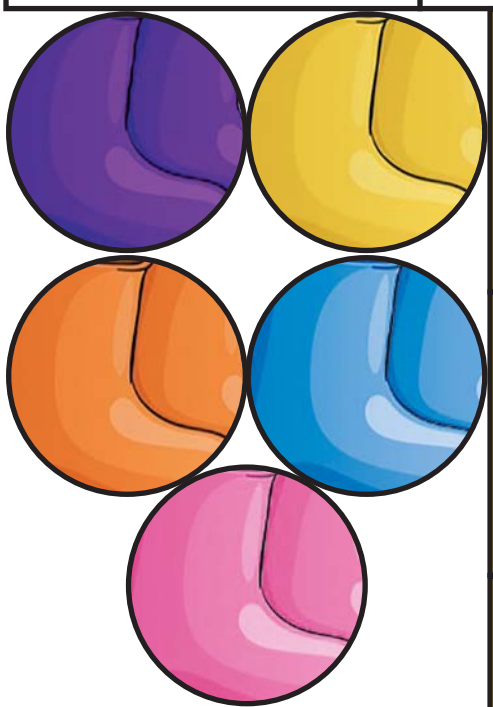

galben	albastru
cafeniu	violet
verde	roz

UNITATEA 34. SUNETELE [CS], [GZ] ȘI LITERELE *xX*
Anexa 47. ORCHESTRA

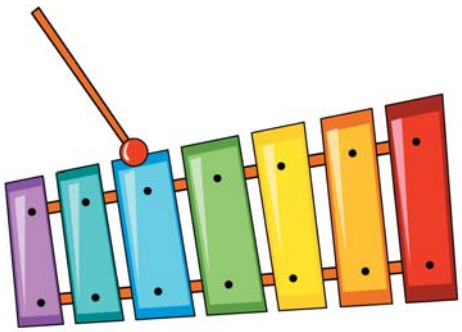	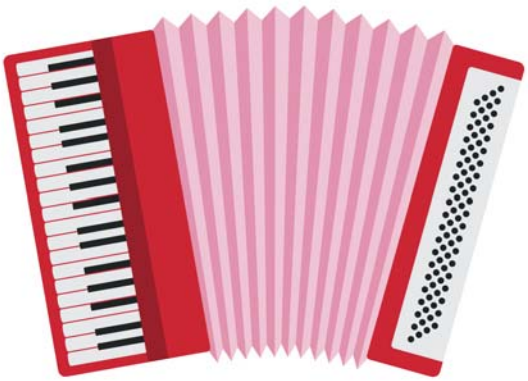

tobă	saxofon	vioară
xilofon	acordeon	trompetă

UNITATEA 36. SUNETUL [C] ȘI LITERELE *kK*

Anexa 48. LA PIAȚĂ

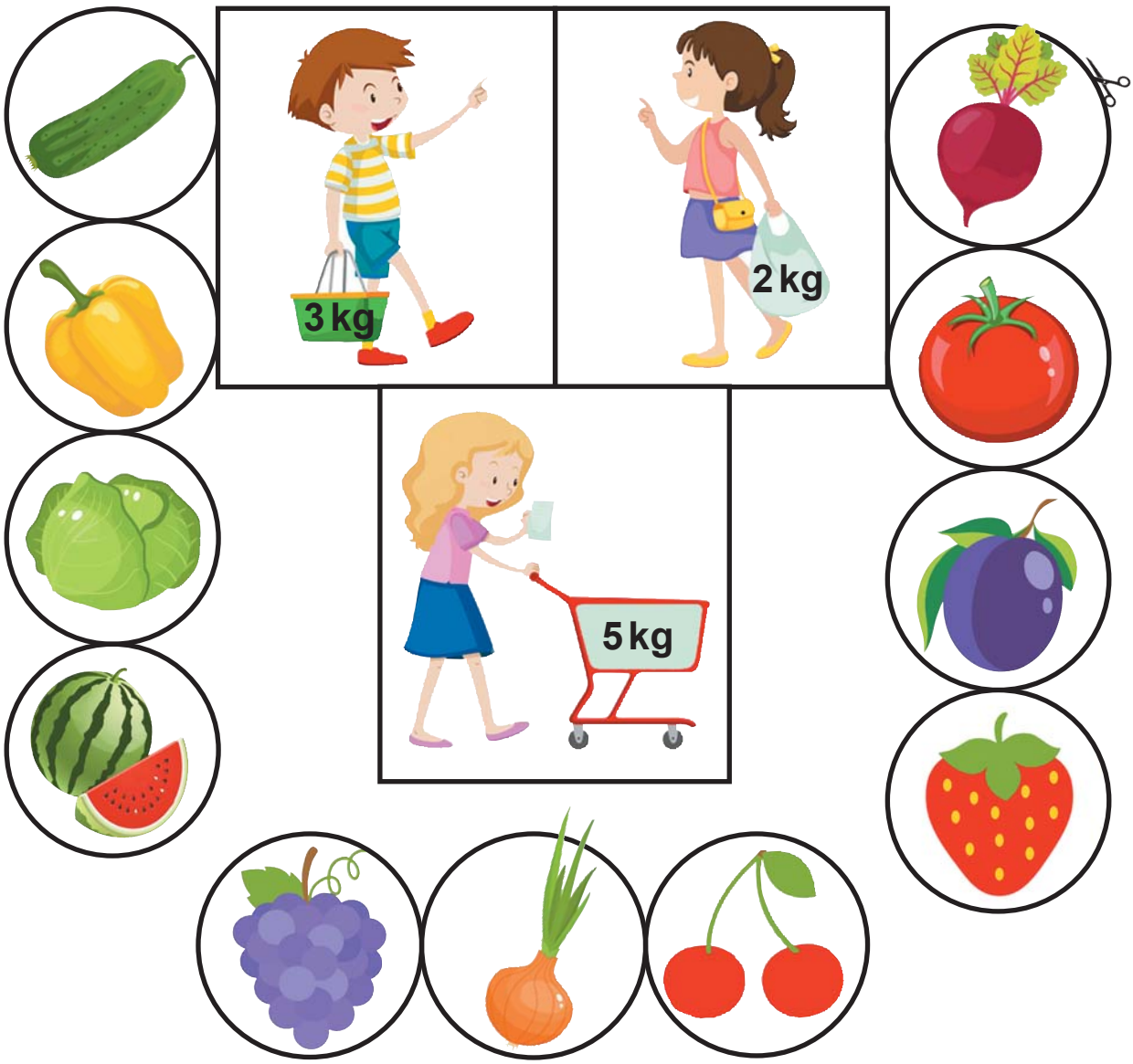

UNITATEA 38. ALFABETUL

Anexa 49. ALFABETUL LIMBII ROMÂNE

Aa	Ăă	Ââ
arici		
Bb 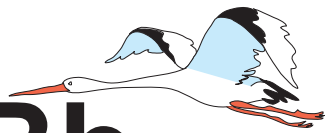	Cc	Dd 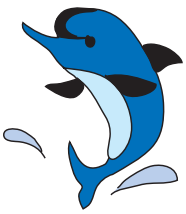
barză	ceas	delfin
Ee 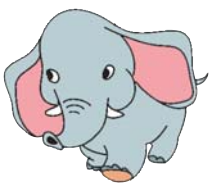	Ff	Gg
elefant	fluture	geantă
Hh 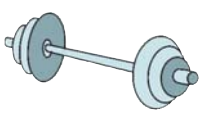	Ii	Îî
halteră	inimă	înghețată
Jj 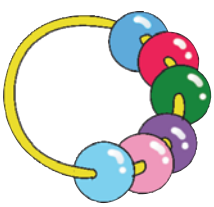	Kk	Ll 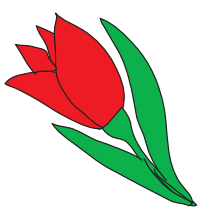
jucărie	kiwi	lalea

Mm 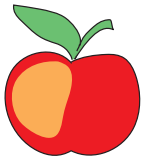	Nn 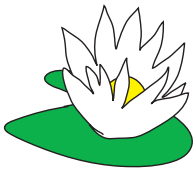	Oo
măr	nufăr	ochelari
Pp	Qq	Rr
păun		râs
Ss	Șș	Tt
soare	șoarece	tigru
Țț	Uu	Vv
țambal	umbrelă	veveriță
Ww	Xx 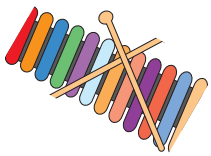	Yy
	xilofon	
	Zz 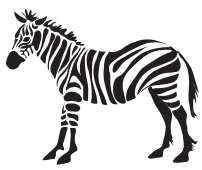	
	zebră	

UNITATEA 39. GRUPURILE DE LITERE *CE*, *CI*, *GE*, *GI*, *CHE*, *CHI*, *GHE*, *GHI*

Anexa 51. GRUPURI DE LITERE

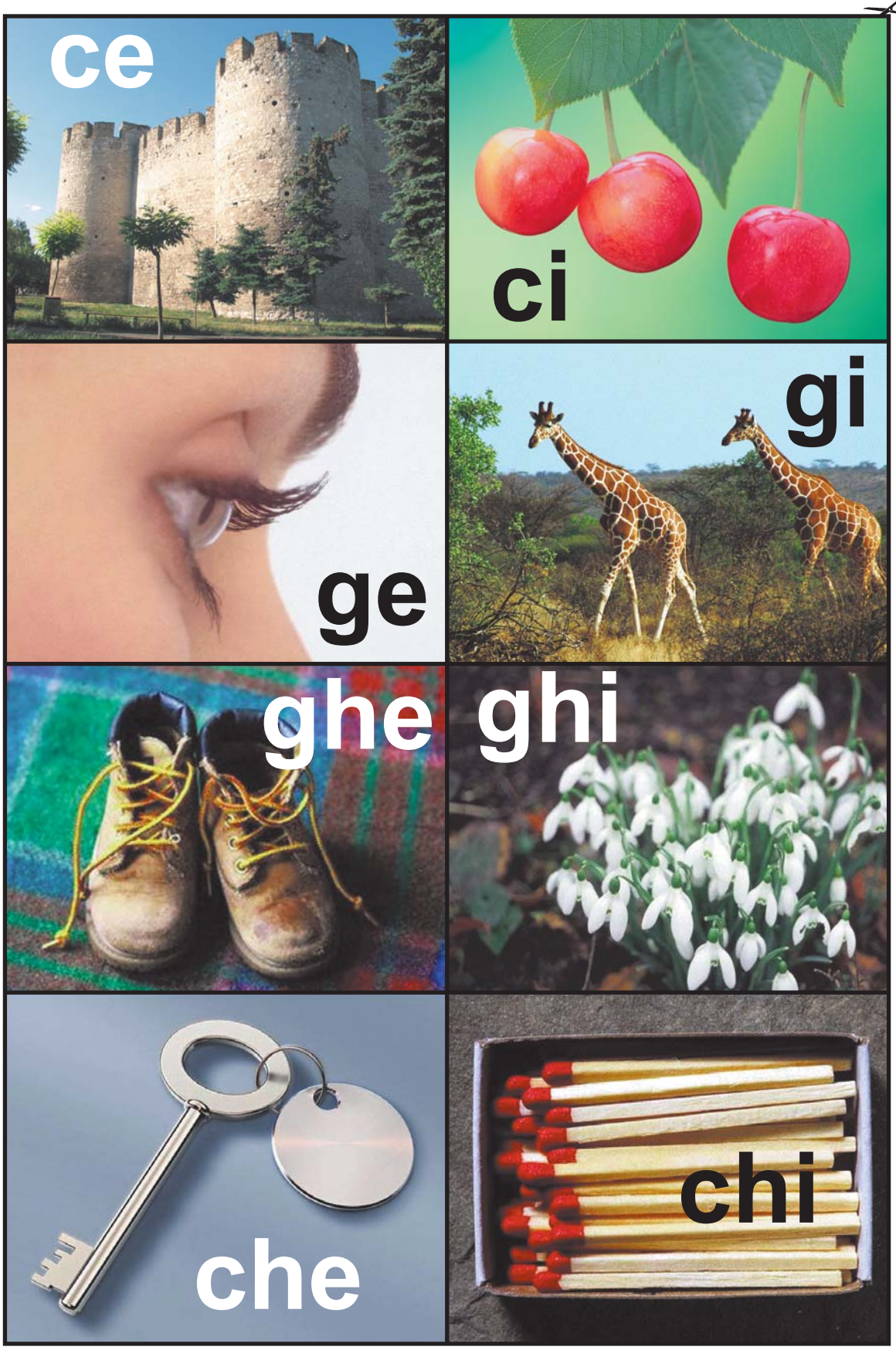

UNITATEA 39. GRUPURILE DE LITERE *CE*, *CI*, *GE*, *GI*, *CHE*, *CHI*, *GHE*, *GHI*

Anexa 52. REZOLVĂ CAREUL

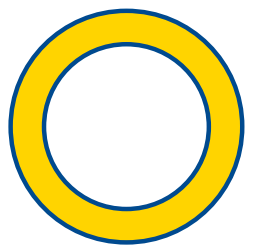

1	C	E						
2	C	I						
3				G	E			
4	G	I						
5		C	H	E				
6				C	H	I		
7			G	H	E			
8	G	H	I					

1. Figură geometrică...
2. Încălțăminte...
3. Apare când tună...
4. Animal cu gâtul lung...
5. Îi pune bunicul pe ochi...
6. Cu ele auzi...
7. Dulce, rece și preferată de copii...
8. Vestitorul primăverii...

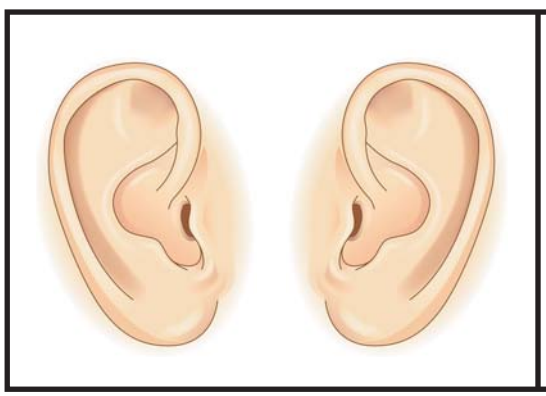

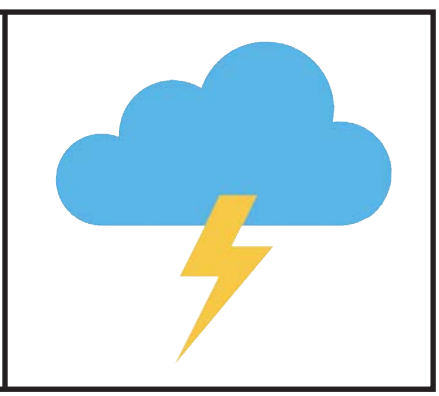

UNITATEA 46. CIUBOȚELELE OGARULUI
Anexa 53. ANIMALE DOMESTICE

SE HRĂNEȘTE...		FOLOASE...
	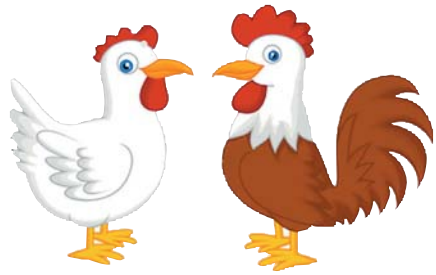	
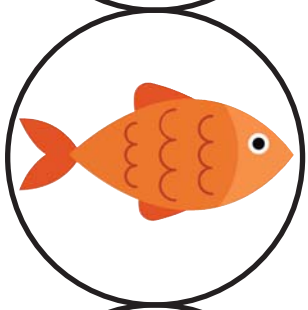		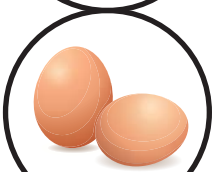
	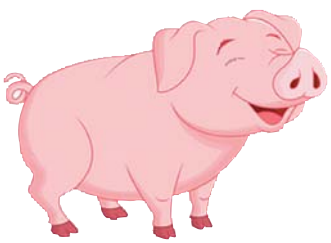	
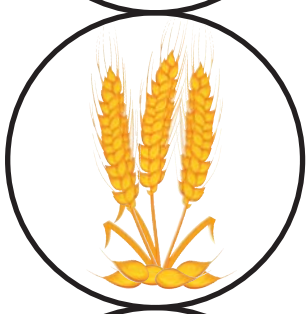		
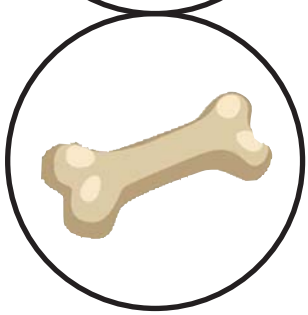		

UNITATEA 46. CIUBOȚELELE OGARULUI

Anexa 54. ANIMALE SĂLBATICE

SE HRĂNEȘTE...		FOLOASE...
		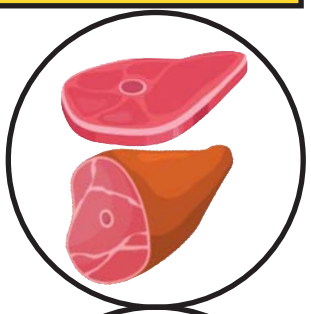
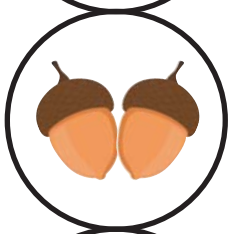		
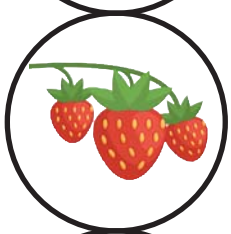		
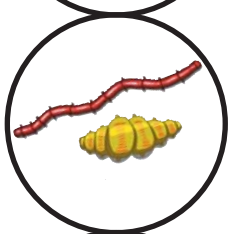		
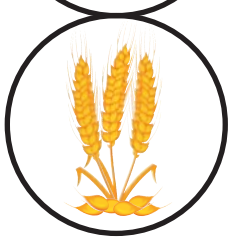		

UNITATEA 49. TU, IARBĂ, TOT AI MAMĂ?

Anexa 55. CREEAZĂ PORTRETUL MAMEI TALE

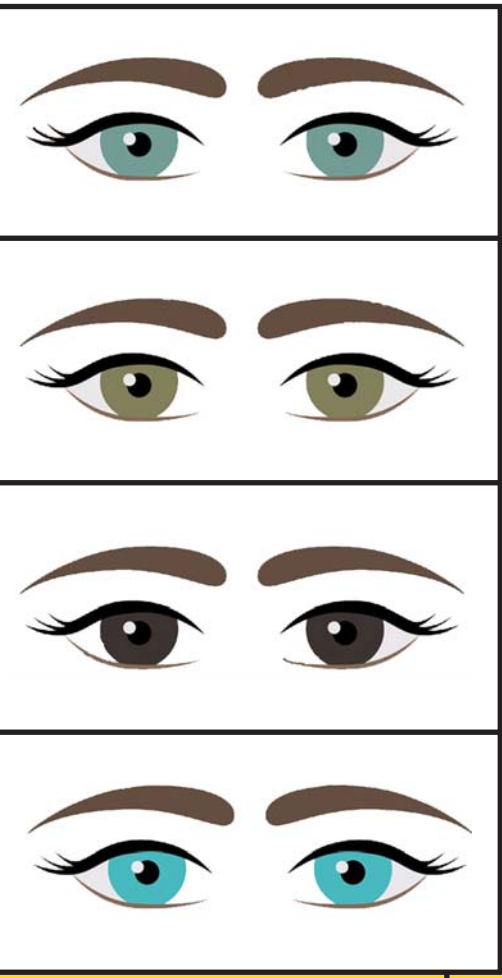

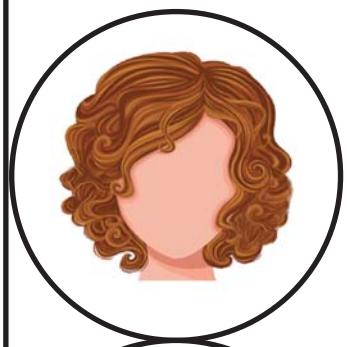

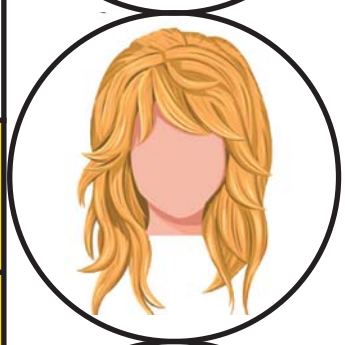

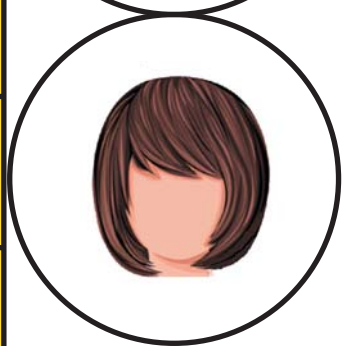

împletește	scundă
îngrijește	coace
mijlocie	coase
înaltă	calcă
gătește	iubește

UNITATEA 52. VRĂBIUȚA UITUCĂ

Anexa 56. AL/ALE CUI? CINE ȘI CE MĂNÂNCĂ?

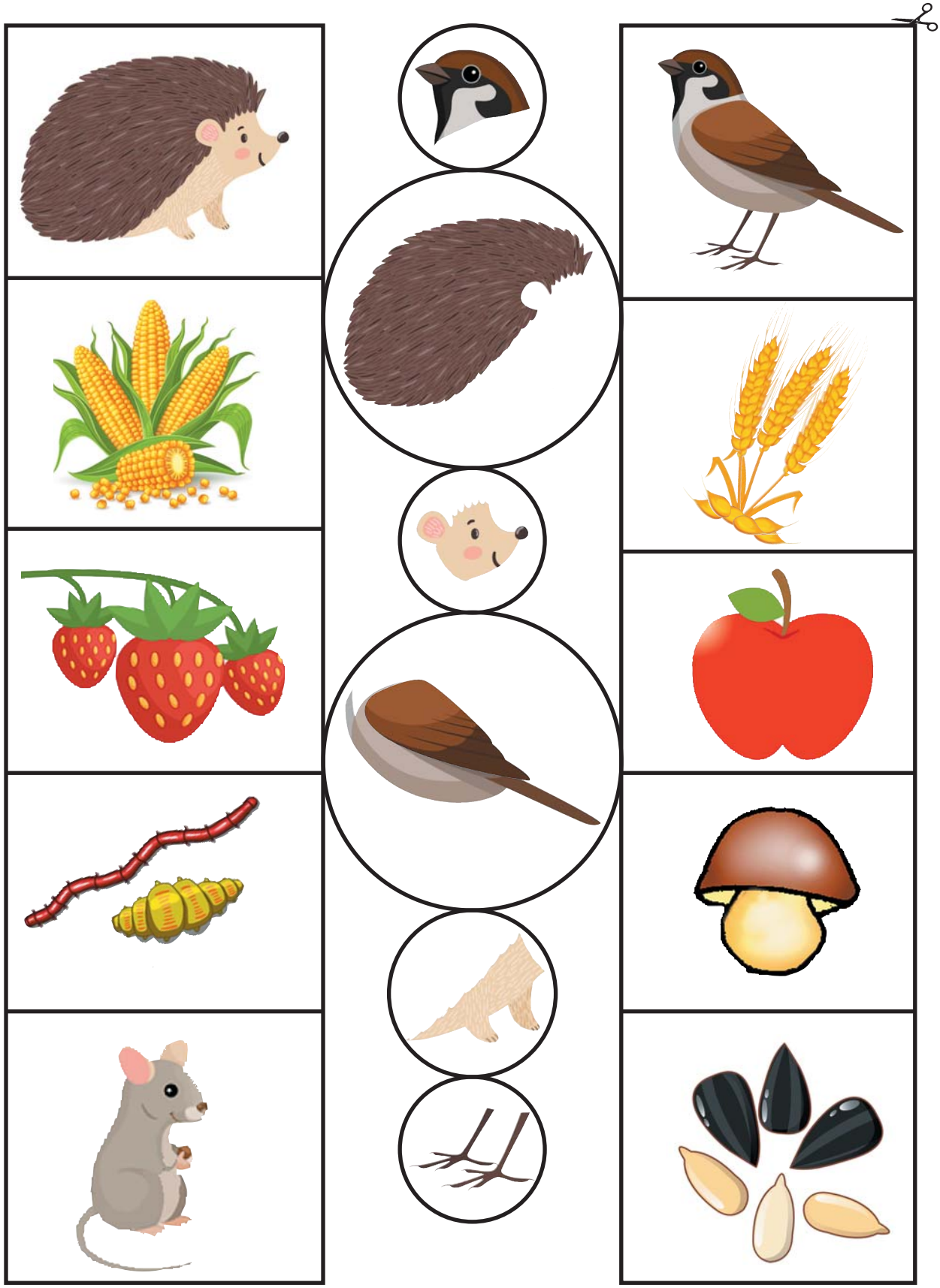

UNITATEA 55. PĂȚANIA URSULUI CAFENIU

Anexa 57. CINE ȘI CUM ESTE?

alb	**Ursul brun**	cafeniu
sură		nepoliticoasă
supărat	**Morsa**	obraznică
trist		murdar
înțelept	**Foca**	curajos
fericit		viteaz
deștept		bun

Ursul alb

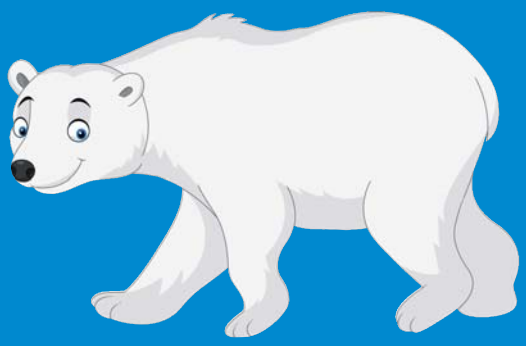

9 789975 543965